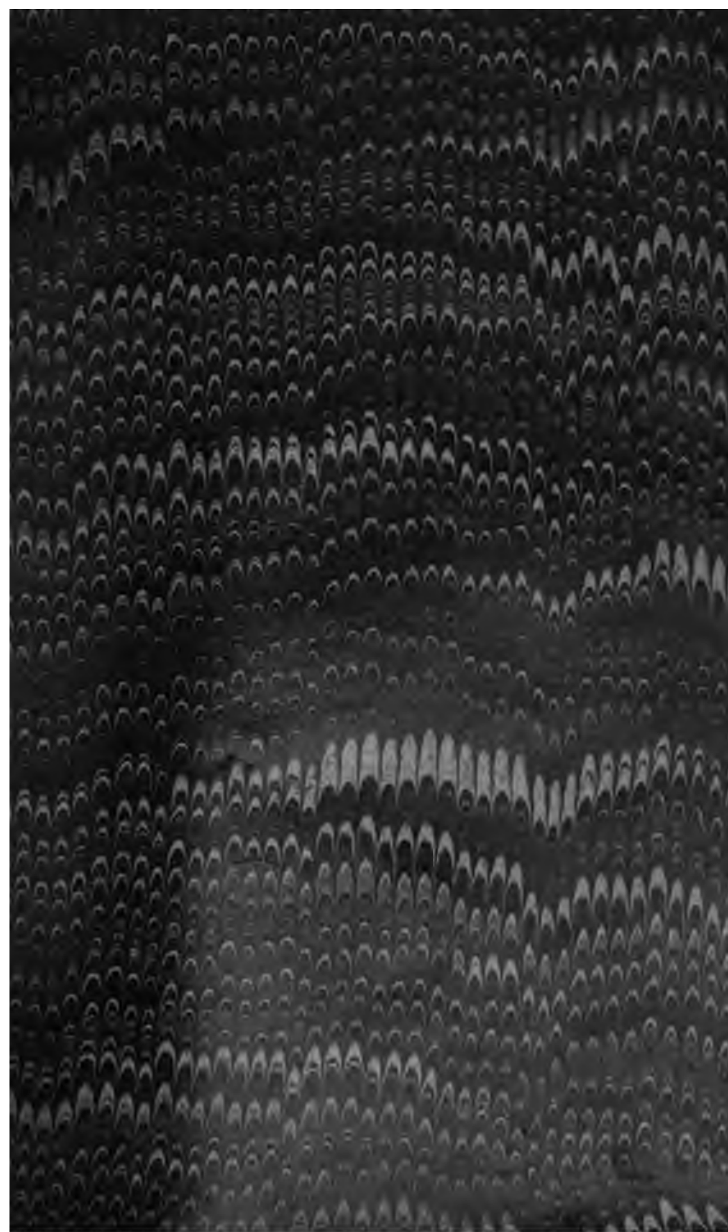

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institu

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Fjerde Bind.

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Fjerde Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1854.

Indhold.

Den eneste Feil,

Lystspil i rimede Vers, i to Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 1ste Septbr. 1835.

Personerne.

Fru Martin.
Amtmand Gram, hendes Broder.
Justitsraad Krag, hendes Svoger.
Elise } hendes og Justitsraadens Nièver.
Petrine }
August Hellesen.
Daniel, en gammel Tjener hos Fru Martin.

Handlingen foregaaer i Fyen paa Fru Martins Gods.

Første Act.

En smukt meubleret Havestue. I Baggrunden dobbelte Døre ud til Haven. Tilvenstre (for Skuespillerne) en Dør ind til Amtmand Grams Kabinet; tilhøire Indgangen til Fru Martins og Families Værelser. I Nærheden af denne et serveret Theebord.

Første Scene.

Fru Martin. Elise. Petrine. Justitsraad Krag.

Naar Tæppet gaaer op, sees Justitsraaden kige ind ad Nøglehullet til Grams Kabinet. Fru Martin og Petrine staae hos ham; Elise i eftertænkende Stilling paa den anden Side af Theatret.

Fruen.

De kan vel ikke see ham?

Justitsraaden
(seende ind).

Jeg formoder,

Han er i Værelset ved Siden.

Fruen.

Ja,

Hvem veed, om han er opstaaet.

Justitsraaden
(kommer frem).

Deres Broder?
En Embedsmand? en Amtmand? Hahaha!
Nu maa jeg lee! Nei, han staaer op med Solen;
Naar Andre sove sødt, er han i Kjolen.
Det tør jeg vedde paa. En Mand som han!
Hvad har en Amtmand ikke at besørge!
Han er jo vidt og bredt den første Mand,
Er Kongen i sit Amt. Fra By og Land
Man strømmer til ham for at spørge,
At hente Raad, at hente Trøst hos ham.
(Til Elise, kjælende for hende.)
Ja, du, der er bestemt for Gram,
Kan prise dig lykfalig. Tænk, naar Alle
Gjør Cour til dig; naar Folk dig kalde
Fru Amtmandinde — tro mig, Folk af Stand —
Og række dig en Bønskrift til din Mand.
Du svarer fornem, stiv, en Smule koldt,
„At du skal gjøre hvad du kan." — Aahaa!
Det hopper i mig, tænker jeg derpaa.
— Naa, Barn! begynder du at blive stolt?
Hvorfor saa taus?

Elise
(frygtsomt).
Min bedste Onkel!

Fruen.

Stille!

Det rører sig derinde.

Justitsraaden
(kigende gjennem Nøglehullet).

Lad mig see!

Der kommer Nogen — det er ham kanskee.

(Farer fra Døren.)

Anden Scene.

De Forrige. Daniel (kommer ud fra Grams Kabinet med noget Tøi paa Armen).

Justitsraaden.

Aa, er det dig!

Daniel.

Det er jo nok.

Justitsraaden.

Nei see!

Naar man en Amtmand venter! — net Idee!

Daniel.

Ja, Hr. Justitsraad, det er Alt en Grille.
Vi tjene begge. Han sin Konge; jeg
Min kjære, gode Frue her.

Justitsraaden.

Ei ei!

Saa der er ingen anden Forskjel?

Daniel.

Nei.

Fruen
(til Daniel).

Hvorledes har min Broder det? Som før?

Daniel.

Det lader til, han er i slet Humeur.

Fruen og Justitsraaden.

I slet Humeur?

Justitsraaden.

Det var forbandet!

Daniel.

Ja, han er kort for Hovedet.

Justitsraaden.

Ei Andet!

Det er hans Hovedbrud, der gjør ham kort.
Naar han er her en Dag, saa gaaer det bort.

Daniel.

Ja, vi er uvant' til det her paa Landet.

Justitsraaden.

Aa, I er' uvant' til at tænke, Kjære!
En Mand, der Intet i sit Hoved har,
Er aldrig kort i sine Svar.
Men derimod en Amtmand —

Daniel.

Det kan være.

Justitsraaden.

Men nu hans Frokost, Børn! — Hvad pleier han
at drikke?
Thee eller Kaffe?

Daniel.

Ja, det veed jeg ikke.

Justitsraaden.

Men derpaa maa der tænkes. Svigerinde!
Kom hid!

(Han og Fruen gaae hen til Theebordet.)

Daniel
(afsides, ved venstre Side af Scenen).

Det er et skrækkeligt Bevær
Med denne Amtmand!

Petrine,
(afsides til Elise, paa høire Side af Scenen).

Tag dig ikke nær
Hvad Onkel siger!

Elise (sagte).

Raad mig! hjælp! men vær
For Alting taus mod Tante!

Justitsraaden
(kommer frem med Fruen).

Vi maae binde
Ved alle Midler Deres Broder fast,
Og her maa handles fiint. De mindste Dele

Gjør meer end Mangen tænker til det Hele.
Og hvad vi gjøre, maa det skee i Hast.
(Sagte til hende.)
Her er i Egnen andre Pigebørn. Hvo veed,
Hvis Deres Broder kom til Søegaards ned —
Sligt maa forpurres.

Fruen.

Deri har De Ret.
(Afsides.)
Min Svoger maa herfra!

Justitsraaden.

Men det er ikke let.
En Mand som han, saa ung, i saadan Carriere,
Ham gjør man Jagt paa. — Altsaa, vi maae være
Paa Post, saa ofte han gaaer ud.

Fruen.

Javist.
(Afsides.)
Han er den Rette til at intriguere!

Justitsraaden.

Men Alt med Fiinhed, med en Smule List —
Nu, De forstaaer! — jeg siger ikke Mere.

Fruen.

Ja, jeg forstaaer Dem. — Veed De hvad,
Hvis De og Pigerne vil følges ad,
Saa vil jeg tale med min Bro'er, probere
Hvorvidt han er tilgjængelig —

Justitsraaden.

Ja vel!
Af Deres Klogskab venter jeg mig Held.
Jeg gaaer. Elise skal jeg instruere.
Og, hvis De trænger til Secours, saa tro mig,
At jeg er huul — haha! — Aa, jeg kan snoe mig,
Saa fiin og snedig som en Diplomat.
— Naa, Børn! kom I med mig.
(Han, Elise og Petrine gaae ud af Havedøren; Daniel ind tilhøire.)

Fruen (ene).

En hjertensgod Krabat!
Men dersom han faaer Fingrene deri,
Saa siger jeg Godnat til det Partie.
(Grundende.)
Elise med min Broder? — Nei, den Plan,
Saa velmeent som den er, gaaer aldrig an.
Jeg frygter, at min Mands Familie
Gjør Regning uden Vært. — Ja, hun er from og god,
Men passer ei for ham. Med dette stille Blod,
Med hiin Hengivenhed i Andres Villie,
Hvad var hun for min Broder? Han behøver
En Hustru, der forfriske kan hans Aand,
Naar Arbeid Hvilen fra hans Øie røver.
— Og dog, hvor gjerne knytted' jeg et Baand,
Som dette her! Hvo veed — kanskee —

Jeg maa dog tale med ham, maa dog see —
Der er han!

Tredie Scene.

Fruen. Gram (der kommer ud fra sit Kabinet).

Gram.

En god Morgen!

Fruen.

Tak, min Ven!
Hvor muntert og fortroligt klinger
Din gamle Morgenhilsen mig igjen!
Den slemme Tid Forandring bringer;
Hvad der er ømt forenet skilles ad,
Og mangen ringe Ting, der gjør os glad,
Skjøndt uden at det mærkes, vinder
En dyrebar Betydning, naar den svinder.

Gram.

Unægteligt. Men netop derfor priser
Jeg Tidens Magt, der løser og der — binder.
Hvad Hjertet elsker, nødigt det forliser;
Men skilles ad er ikke strax Forliis.
Adskillelsen, troer jeg, forener;
Den giver Glands til svundne Phænomener,
Og er en Hymne til det Fjernes Priis.
Ja, fra jeg kom iaftes, har jeg følt,

Vor Ømhed er ved Afstand ikke kjølt.
Nei, tvertimod, hvad den har røvet,
Ei heller langsomt er ved Banen sløvet,
Og dobbelt ømt, mig synes, skal jeg bindes
Til dig, og hvad jeg tabte dobbelt vindes.

Fruen
(omfavner ham).

Min kjære, kjære Broder! Det vil skee,
Og jeg har ingen Grund til Klage.
— Kom nu, Johannes! Vil du ikke tage
Din gamle Plads ved Bordet? — En Kop Thee?

Gram.

Jeg har alt faaet min Frokost: et Glas Vand.

Fruen.

Der har man Følgen af en ugivt Stand!
(Truende.)
Uordentlige Liv!

Gram.

Ja, Noget altid fattes,
Det vil jeg tilstaae, i en Ungkarls Hjem.
Men Sligt ved andre Fortrin kan erstattes;
Og Mangler taales; man bli'er vant til dem.
Men gifter man sig, da med Konen drager
I Huset ind en Hær af værre Plager;
Og vee os, vænner man sig ei til dem!

Fruen.

Hvordan? Er det de gamle Nykker,
Der nu som altid min Hr. Broder trykker?
Du er en Fruentimmerhader!

Gram.

Jeg?

Fruen.

Jeg beder om Forladelse! — Ak nei!
Du elsker Fruentimmer! Tvertimod,
Tilbeder du dem næsten. Men desværre!
Du føler for dem med dit varme Blod;
Og lader smukt Forstanden blive Herre.
Du finder Feil hos Alle — ikke sandt?

Gram.

Et Fruentimmer, der forbandt
De Egenskaber, jeg forlanger, findes
Vel ikke let. Dog kan et Mandfolk bindes,
Om han ei Alting efter Ønske fandt.
Men — her er altfor mange Feil iblandt.

Fruen.

Som for Exempel?

Gram.

O, du spøger!
Om det Capitel har man trykte Bøger.

Fruen.

Ja, trykte Usandheder! — Men har I,

Der altid dadler os, et Feil som vi?
O, tak I Gud, at vi er' altfor fromme,
At søge Jeres svage Sider ud!
Blandt Eders Feil der gives somme,
Der er saa hæslige, — ja, frie mig Gud!

Gram.

Det vil jeg tilstaae. Men hos os, jeg mener,
Er Feil som Dyder i en større Stiil.
Vor Svaghed selv med Styrke sig forener.
Men Eders Feil er' smaa. I dræbe med et Smiil —

Fruen.

Vi Kannibaler!

Gram.

Spidsen af en Piil
Knap øines, naar den kommer os imøde.
Den træffer kun en lille Plet;
Og Skjæftets Fjer som Vinger falde tæt
Som af Medlidenhed om Saarene, der bløde.
Som den I stikke smaat, men stikke os — tilbøde.

Fruen
(afbrydende ham med Latter).

Og kjøle, kan jeg tænke, med vor Vifte
Den Jammer og Elendighed, vi stifte.

Gram.

Ja, denne Spot er ikkun altfor sand.
En Pige kjæler for den Ro, hun raner.

Fruen.

Hvor vil du hen?

Gram.

Jeg vil min Yndlings-Egn besøge,
Det Sted, du mindes, nær de gamle Bøge,
Der strække sig til Landeveien hen.
Hiin Plads, der lukker sig til alle Sider,
Var Buggen for min Ungdoms Drømmeri.
Min gamle Mølle-Aa, jeg haaber, glider
Som forhen sagte den forbi.
Der vil jeg, mens jeg er her, søge Lindring
For dette Liv, der vies ind til Møie;
Og i en ældre Tids Erindring
Bade mit Bryst, mit Hoved og mit Øie.

(Gaaer.)

Fruen (alene).

Han er den Gamle, grublende som før,
Betænkelig ved hvert et Skridt han gjør,
Og altid, trods sit varme Hjerte, bitter
Imod vort Kjøn, at En er for coquet,
En Anden majet ud med Flitter
Og — men jeg troer ham ikke ret:
Naar En som han bestandigt speculerer
Og paastaaer, at man ham fixerer,
Saa er han fanget snart i Amors Net.
— Hvad gjør jeg nu? — Min arme, stakkels Svoge:

Der instruerer, pønser, tænker
Og som en Argus for Elise vaager —
Hm! hm! — Der maa dog gives Lænker,
Der kunne binde ham — men hvis da — jo!
— Min Yndlings-Plan mig lader ingen Ro —
Just hun er skabt til, fremfor Mange,
Min slemme Misogyn at fange.

(Efter et Ophold.)

Det er Fornødenhed for ham at troe
Paa Fruentimmers Feil. Om nu man ta'er
En Feil, som Pigebarnet ikke har,
Og giver hende den — naturligviis en lille,
Som vi kan lægge fra os, naar vi ville.
— Men hvilken? — Den — — nei, nei! det var for galt!
Den . . nei! — Ak, Gud, naar vi dem ei behøve,
Saa kan vi finde Feil; men nu — det er fatalt . . .
Den — ja! Ak jeg maa lee! — ja, den vil holde Prøve!

Fjerde Scene.

Fruen. Petrine (fra Fruens Værelser).

Fruen.

Der har vi hende jo! — Hvad vil du, kjære Barn?

Petrine
(lidt forlegen).

Jeg . . . aa, jeg søger om et Nøgle Garn.

Fruen (afsides).

Jo, her er Udsigt for min Svogers Planer!

(Høit.)

Saa du vil leve da i ugift Stand?

Gram.

Det er min Hensigt.

Fruen.

Nei, det er din Spøg!

Man gjør dog allenfals et Slags Forsøg.

Gram.

Forsøg? og gifter mig?

Fruen.

Nu, man begynder

Med en Forlovelse. Staaer den ved Magt,
Og har det arme Barn ei altfor mange Synder,
Saa skriver man en Giftermaals-Contract.

Gram.

Det kan ei hjælpe mig. For nogle Aar
Behaged' mig en Pige fremfor Flere.
Ja, hun var yndig, i sin Ungdoms Vaar,
Altfor uskyldig til at coquettere,
Behagelig at tale med, naiv,
Og vittig, fuld af Følelse og Liv;
I Korthed: værd den bedste Mand at binde.
Engang omsider saae jeg hende staae
Bag hendes kjæreste Veninde

Og mønstre hennes Dragt fra Top til Taa —
Ak, med et Blik! — hvorhen jeg saae, forfulgte
Mig dette simple, fine, spodske Blik,
Og dette hemmelige Nag, det dulgte.
Jeg vilde talt med hende; men jeg gik,
Og undveg siden hendes Selskab.

Fruen.

Nei,
Du er for slem! — Paa denne Maade
Begriber jeg, du kommer ingen Vei.
Et Fruentimmers Pynt er for os som en Gaade,
Man ønsker at studere. Sæt, at vi
Har fundet Gaaden let, hvad ondt er vel deri?

Gram.

Det er en Følelse, jeg ei betvinger:
Naar jeg et Fruentimmer seer ifærd
Med denne stille Mønstren, det forringer
Min Mening om Beskuerindens Værd.

Fruen.

Vi stakkels Fruentimmer! — Nu jaja!
Jeg tænker, naar du bliver nogle Dage
Blandt Egnens mange Damer, skal vi mage
Det saadan, at du skifter Sind endda.

Gram
(idet han tager Hatten).

Det skulde glæde mig.

Fruen.

Aa ja!

Som jeg har Feil, har han vel sine.

(Afsides.)

Den Skjælm! der slap hun atter godt derfra.

(Høit.)

Han selv har talt derom idag.
I vor Familie, du veed, er denne Sag
Behandlet tidt. Hos Svogers er' de vante
Til den Idee, at vor Elise —

Petrine

(udbrydende).

Tante!

Tænk aldrig paa Elise!

Fruen.

Saa du troer,
At hun er mindre værdig til min Bro'er?

Petrine.

Det troer jeg ikke. Men . . . af hendes Ord
At slutte — (Afsides.) Det er dumt, at jeg skal tie!

(Høit.)

— Troer jeg, at hun vil heller bie.

Fruen.

Ja, der er andre fleer, der faldt mig ind;
Som for Exempel Søegaards har en Datter —

Petrine.

Aa Tante! hvor kan du, der flatter,

Som du har sagt saa tidt, et huusligt Sind,
Det Retirée, det Nette, være blind
For disse Pigebørn! — Den Ene
Er saa forfængelig!

Fruen.

Aa ikke!

Petrine.

Jo, Helene;
Det veed jeg vist. Det er kun Blæst og Vind!

Fruen.

Den ene Feil min Broder kan forskrække!
— Saa tænk da du paa En!

Petrine.

Ja, vi maae tænke begge.

Fruen.

En, man har Glæde af at foreslaae;
En, han af Hjertet ret kan elske rigtigt —

Petrine.

Ja, Tante! det er overmaade vigtigt!

Fruen.

Og gaae saa ind, mit Barn, og klæd dig paa.
Forfængelig, det er du ikke —

Petrine.

Jeg!

Fruen.

Men Sligt man negligerer ei;
Pæn bør man være.

Petrine.

Ja — saa vil jeg gaae.

(Gaaer, men vender strax tilbage.)

Hvad Kjole mener du jeg skal ta'e paa?

Fruen.

Tag den, du vil.

Petrine.

Min ny er rød.
Du veed, jeg har en hvid; den er saa sød.

Fruen.

Ja, Barn, tag den! den er jo smuk og god.

Petrine.

Rødt klæder ikke altid, som Du veed:
Naar man er ude . . . naar man bliver heed .
Men dersom Hvidt er dig imod —
Mig er det eens — den er en Smule brugt.

Fruen.

Ih nu!

Petrine.

Saa ta'er jeg den?

Fruen.

Du er en Fjante
Klæd dig i Spanskgrønt! klæd dig bare smukt!

Petrine
(kyssende hende).
Bliv ikke vred, min eiegode Tante!
(Gaaer ind tilhøire.)

Fruen (ene).
Hun er i Ungdoms lykkelige Vaar,
Hvor man philosopherer og beslutter,
Imens man sætter Krøller i sit Haar
Og drømmer sødt om Skjønheds Attributer.
Og Amor alt ved Toilettet staaer;
Han hjælper til og synes skjælmsk at love
Den Tankefulde Guld og grønne Skove.
Det er mit Haab, min Trøst, han Sandhed spaaer.
— Nu maa jeg tale med min kloge Broder;
Og vi vil see til rette Tid og Sted,
Om han og Kjærlighed er' Antipoder.
— Endnu kan jeg ta'e Haand i Hanke med,
Saalænge Talen er om Toilettet.
Naar den bevidste Gud faaer begge To i Nættet,
Saa har Comedien en Ende,
Gud veed da, hvad der hviskes af de Tvende.
(Gaaer ind tilhøire.)

Femte Scene.

Gram og August Hellesen (komme ind fra Havedøren).

August.
Ja, seer du, Gram! det kalder jeg et Held!

Jeg bøier ud af Veien for at stige
I Skoven af; og nu, hvem seer jeg vel?
Vor unge Amtmand!

Gram.

Kommer du da lige
Fra Kjøbenhavn?

August.

Javist, min Fa'er! Igaar
Jeg tog med Posten, extra, notabene.
Iaftes satte jeg mig mutters ene
Paa Børten, og saa gik det over Bæltet —

Gram.

Og Alt gaaer ellers godt?

August.

Ja, een Gang er jeg væl(t)
To Miil herfra — det var det Bonder-Pak —

Gram.

Jeg mener, er din Stilling god?

August.

Jo, Tak!
Fra den Tid, at du hjalp paa mig, har Lykken
Bestandig, som det synes, stfudt i Ryggen.
Min Farbro'rs staffels Søn er himlet;
Nu arver jeg.

Gram.

Det har man mig fortalt.

August.

Nu vil den Gamle ha'e mig med Gevalt
Til Landmand —

Gram.

Det var ei saa galt!

August.

Aa ja, som Candidat jeg falder skimlet.
— Jeg sa'e da strax, du indseer, Ja dertil.
Men han har een Betingelse; han vil,
At jeg skal bringe Kone med mig hjem.

Gram.

Og nu?

August.

Nu vil jeg gifte mig.

Gram.

Med hvem?

August.

Man frier allerførst iblandt Cousinerne;
Det er en afgjort Sag. Og hos din Søster, Hans,
Der har jeg to af disse, hendes Mands
Afdøde Søsters Børn. Hvis man af Minerne
Kan slutte sig til Godtfolks Tanker,
Saa bli'er jeg her og kaster Anker.
Som Børn vi legede. Som opskudt Pog,
I Slagelse, du veed, hos deres Moder,

Jeg glemte Skolen, Rector og min Bog,
Blot for at skrive af Elises Noder.

Gram.

Hvem vil du vælge da?

August.

Ja, helst dem begge.
Men, da det er forbudt at tage To,
Og da Elise, kan jeg troe,
Bestandigt var min lille Kjælebægge,
Saa vil jeg frie til hende.

Gram (afsides).

Det er hende,
Med hvem min Søsters Svoger har sit Spil
Og nyligt piinte mig. (Høit.) Tag hvem du vil.
Jeg kan naturligviis ei kjende
De unge Pigebørn. Men Mange prise
Den Yngres Hoved. Tag da heller denne.

August.

Men jeg er meer i Kridthuus hos Elise.

Gram.

Nu ja . . .

August.

Ja, det er galt! For jeg veed Fanden ikke,
Hvordan det egentlig staaer til med os:
Naar Pigerne see mildt til mig og nikke,
Saa nikker jeg igjen, men ta'er dem ikke.

Men derimod en Smule Trods,
Lidt Kulde, pirrer mig; jeg vil probere,
Om jeg kan vinde Seir ved at forcere.

Gram.

Brug din Forstand! En Sag som den
Bør overveies Nat og Dag, min Ven!

August.

Men Herregud! jeg overveier jo!
Jeg balancerer netop mellem To;
Og . . . men, hvor er' de da? hvor kan de stikke?
(Gaaer hastig hen til Døren.)
Kan du ei sige mig . . .

Gram.

Det kan jeg ikke.

August
(mens han kiger ind ad Dørene).

Læg mig ikke min Urolighed til Last!
Naar man skal gifte sig, saa har man Hast.
— Og nu, betænk blot Farbro'rs Eiendomme,
Og Farbro'r selv, der venter paa mit Komme!
Og nu Elise samt Petrine,
Der veed jeg kommer. I halvandet Aar
Har Ingen af dem seet mig . . . Hør, jeg gaaer . . .
Jeg maa see til, jeg hitter en Cousine,
Blot een af dem. Gram! kjære Gram! En Gaard

Paa firehundred' Tønder Land — behag!
Nei, jeg vil gifte mig, og det idag!
(Løber ud af Havedøren.)

Gram (ene).

— Ja, ogsaa jeg har sværmet, jeg har drømt!
Et Bryst saa hvidt som Sneen mig har blændet;
Et Øie lokket mig, der syntes mildt og ømt.
Men mig er hendt hvad Tusinder er hendet!
Jeg indseer nu, at jeg er bleven blændet,
Og vaagner for at see, at jeg har drømt.
Men jeg er ældre, fri for denne Fare,
Og skal min Uafhængighed bevare!
(Vil gaae ind i sit Kabinet, da Fruen kommer ind fra Havedører

Sjette Scene.

Gram. Fruen.

Fruen.

Ih, du er her! og jeg, der troer, du leder
I Skoven efter dine Yndlings-Steder.

Gram.

Du vilde talt med mig?

Fruen.

Javist.

Før, da jeg gik alene, faldt mig atter
I Tanken det, hvorom vi talte sidst.

Endskjøndt jeg nødigt mig med Sligt befatter,
Saa dog . . . Kom, sæt dig ned hos mig! Du vil
Ei misforstaae mit Raad.
(Afsides, medens Gram henter Stole.)
Nu faaer man da see til,
Om en ærværdig Amtmand la'er sig fange
Af en uskyldig diplomatisk List.
(Høit, medens de sætte sig.)
Ja, jeg har villet sagt det flere Gange;
For jeg har ondt af dig. Du er saa trist;
Det forekommer mig, du mangler Noget.

Gram.

Du troer . . .?

Fruen.

Ja, du vil ikke ud med Sproget.
Mig bliver det bestandigt mere klart,
At du bør gifte dig, og det ret snart.

Gram.

Og nu?

Fruen.

Nu har jeg tænkt paa et Partie.

Gram.

Men hvor kan du, der er fornuftig . . .

Fruen.

Kjære!
I Sligt kan Ingen ret fornuftig være;

Enhver kan trænge til, man staaer ham bi.
Man sværger paa, at Alt er en Chimaire;
Man flyer for Kjærlighed til Mark og Skov,
Og — lyder den almindelige Lov.

Gram
(i ligegyldig Tone).

Ja, seer du, Søster! da jeg alt har gjættet
Hvem du har Øie paa . . .

Fruen.

Hvem troer du da?

Gram
(idet han reiser sig).

Aa, det Capitel kom jeg netop fra.
Din Svoger har mig underrettet.
Det er Elise.

Fruen (afsides).

Ja, jeg tænkte nok!

Gram.

Men — tilgiv — jeg er en ufølsom Blok;
Og mindst jeg la'er mig paa Commando tænde . .

Fruen.

Men, kjære Broder, det er ikke hende.

Gram.

Er det ikke?

Fruen.

Nei. Hun er et prægtigt Barn;

Det vil jeg tilstaae; huuslig, blid og venlig.
Men til at binde dig skal stærke Garn.

Gram.

Nu da!

Fruen.

Nei, det er En, der er dig tjenlig
I alle Maader; En . . .

Gram
(utaalmodig).

Det er at sige?

Fruen.

Et fromt, uskyldigt Barn, ja ret en herlig Pige!
Forstandig, eftertænksom, proper, reen . . .
Fuldkommen er hun ikke. Hvis du søger
Et Ideal, saa gaae til flaue Bøger.
Hun har en Feil.

Gram.

En Feil?

Fruen.

Ja, ikkun een;
Men du vil sikkert mene, den er slem.

Gram.

En Feil? og hvilken?

Fruen.

Ja . . .

Gram.

Nu, kom kun f

Fruen.

Ja, seer du, hun . . . (Standser.)

Gram.

Er hun kanskee coque

Fruen (leer).

Selv om hun vilde, tvivler jeg, hun kunde.

Gram.

Er hun forfængelig?

Fruen.

Nei, ingenlunde!
Skjøndt, Gud bevares, hun er altid net.

Gram.

Bagtaler hun?

Fruen.

Ak nei! hos denne fromme
Gudsengel er ei Plads til haarde Domme.

Gram.

Ih nu, hvad da? Er Pigen ødsel, karrig?

Fruen.

Nei, nei!

Gram.

Er hun da heftig? er hun arrig?

Fruen.

Aa! Troer du, at hun hører til de Slette?

Gram
(fortrædelig).
t en Nar, at jeg vil staae og gjætte.

Fruen (tøvende).
. .

Gram.
un?

Fruen.
Gjør Vers.

Gram.
Gjør Vers?!

Fruen.
Ja, er det ikke strækkeligt?

Gram.
ıne, der gjør Vers, det var det Rette!
ın vil hun, med en poetisk Ruus,
ɔle Mand og Børn og Huus!
ɔar jo til en Mands Ruin tilstrækkeligt.

Fruen.
! der feiler du! Endskjøndt hun digter,
aretager nøie sine Pligter.
t saa huuslig! O, du skulde see,
ɔæn og net hun kan sig tee;
ıfortrøden, med hvor stadig Mine,
ɔet er hendes Tour, hun gaaer paa Pligtens Vei
tger for mit Huus —

Gram.

For dit Huus? N

Elise var det ei — saa er det vel Petrine . . .

Fruen

(ladende som hun havde fortalt sig).

Nu er det sluppet ud — men hvad! en Gang,
Nu eller siden, vilde jeg dog nævne —

Gram

(med stigende Interesse).

Og hun gjør Vers? Hun har poetisk Evne?
Det er jo høist interessant!

Fruen.

Ja, jeg maa smile, naar hun sværmer
Om Vintren for den første Sommergjæk;
Hvordan hun skildre kan med simple, smukke Træk
Sin Glæde, naar den milde Vaar sig nærmer.

Gram (monologisk).

Og er saa ung! Men — Tiden er æsthetisk.
Og dog, at dette Barn kan sværme sympathetisk
Med Eng og Mark, med Nattergal og Lærke,
Og skildre det, hvo skulde tænkt, hvo skulde . . .
Sandtnok, hun hører til de Tankefulde . . .

Fruen (afsides).

Nei see, den Skalk! hvordan han lægger Mærke!

Gram.

Og medens man er ung, man vil med Fuglen fly

Og hilse Vaarens Tid som den med Sange . . .

(Til Fruen, smilende.)

Hm! Digte skriver hun?

Fruen.

Ja, hun har skrevet mange!

(Afsides.)

Gud hjælpe mig, som jeg idag maa lyve!

Gram.

Dem maa du vise mig; dem maa jeg kjende!

Fruen.

Ja, meget muligt har jeg et af hende —

(Afsides.)

Min Fætter Rudolph skrev engang et Digt;
Petrines Afskrift har jeg gjemt derinde.
Det er dog rigtigt godt, man gjemmer Sligt.

(Høit.)

Vent lidt; maaskee jeg kan det finde . . .

(Fruen gaaer ind tilhøire.)

Gram (ene).

Det glæder mig, ja det er smukt,
At Poesiens Blomsterkrone bredes
Om denne Piges Vaar med liflig Lugt.
Og, om det aldrig bærer Frugt,
Man bør dog agte det, og det bør fredes.
— Jeg gad isandhed vidst, hvorledes
Det smukke Barn kan stille sig derved.

Fra Vinduet imorges saae jeg hende.
Hun stod i Midten af et Blomsterbed,
Hvortil hun syntes milde Blik at sende.
Det var et yndigt Syn at see!
Med Straahat paa, i Morgen-Negligé
Hun dvælte som fordybet i sit Indre.
Og hendes Billed, alle Blomsters Duft
Fløb sammen i den klare Morgenluft;
Hun syntes selv en Blomst, en Søster til de mindr

(Fruen kommer ind igjen.)

Fruen.

Imens jeg husker det, vor Ungdom her
Har aftalt en Spadseretour til Bakken.
Du er vel med?

Gram.

Jeg er i Morgenfrakken —

Fruen.

Ih, klæd dig om! Den Kunst er ikke svær.
Saa siger jeg, at du er med.

(Vil gaae.)

Gram
(gaaer et Par Skridt efter hende).

Husk paa . . .
Det lille Digt . . .

Fruen.

Ah ja! det skal du faae!

See der! (Affides.) Jeg tænkte nok han kom.
(Høit.)
Det taaler ei Critikens skarpe Dom;
Men —
(Med et Tankespring.)
Men for Guds Skyld tael blot ei derom!
Hun holder det saa hemmeligt! aa Gud!
Hun blev ulykkelig, hvis det kom ud.

Gram.
Paa Sligt man pleier ei at speculere.
Man læser det engang, og husker det ei mere.
(Sætter sig ligegyldig hen ved Bordet.)

Fruen
(affides, ved den anden Side af Scenen).
Ja, lad kun ligegyldig! Hvis jeg kjender
Dit Hjerte ret, da bli'er den lille Gnist,
Mit Ord har tændt, en mægtig Brand tilsidst,
Der, uden at du veed det, brænder.
For denne lille Feil han snart vil glemme
De større Feil, hvoraf vi jo skal lide;
Og en usynlig Kraft han vil fornemme
I selve Feilen, flyer han ei i Tide.
(Skotter hen til ham.)
Han kigger i Papiret; det er godt!
Snart bliver hvert et Ord en Piil, ham Amor sender,

Og af tre, fire Vers hans Hjerte lever flot.
— Jeg har gjort Mit, og vasker mine Hænder!
(Gaaer ud af Havedøren.)

Gram
(ene, kommer frem).

Det hedder „Høisgaards-Bakke." Det er den
Hvortil vi netop nu spadsere hen.
— Jeg maa begynde ordentligt igjen.
(Læser.)

„Jeg har endnu ei været udenlands,
Og kjender ingen fremmede Lande.
Jeg kjender kun min egen Strands
Og vore Søers kjølige Vande.
Tidt har jeg ønsket: Gid du dog var der,
Hvor Kilderne gaae dybt i duftende Dale!
Da faldt mig ind min Bakkes Bøgetræer.
Nei! jeg vil blive! tænkte jeg; kun her
Forstaaer jeg Træets fortrolige Tale.

Vel hæver sig min Bakke langsomt op;
Blandt Bjerge kan den ei paradere.
En Verden øines ikke fra dens Top;
Men Det, jeg øiner, elsker jeg mere.
Den hele Verden gjør mig Brystet svært.
Mig fængsler meest den mindre Verden her hjemm
Her kan jeg oversee hvad jeg har kjært;

Fra denne lille Hoide har jeg lært
At elske Gud og forstaae hans Stemme.

Hver Sommer kan jeg fra min Bakke see,
Hvor Skoven nede danner et Tæppe;
Om Vintren Alt er dækt med Snee,
Saa langt, saa langt — man øiner det neppe.
Naar Vaaren kommer, smelter Snee og Iis;
Fra Mark og Enge myldre tusinde Planter.
Og Blomsten nikker mildt paa vanlig Viis,
Og Fuglen synger til Naturens Priis,
Og Duggen glimrer som Diamanter.

Ja, Efteraarets Tid er sagtens raa;
Og Taager dække Søer og Bugter.
Men Himlen farves atter blaa;
Jeg veed, at Regnens Taare befrugter.
For hver en Blomst, der falmer hen i Høst,
En Snees, jeg veed, udklækkes igjen adaare.
For hver en Fryd, der falmer i mit Bryst,
Et Frø skal lægges til en bedre Lyst,
Der spirer stille gjennem min Taare."

(Bliver eftertænksom staaende.)

Forunderligt! Fra denne simple Sang
En Duft af Toner kommer mig imøde
Som fra min egen Ungdoms Morgenrøde

Og hvisker til mig med fortrolig Klang.
Og Følelser, hvorfor jeg længst var fremmed,
Mig hilse her som en Bekjendt fra Hjemmet.
(Seer i Papiret.)
Verset er smukt! O, det er nydeligt!
Et reent, uskyldigt Udtryk af den ømme
Forvisning, af det Haab, der taler som i Drøm
I denne Sjæl, der selv er kun et Digt.
— Ja, kjære, faure Pige! jeg vil troe
Paa den Forjættelse, du synger.
Jeg vil forlade mig paa denne Ro,
Der, styrkende mit Væsen, mig forynger.
Jeg vil dig til min Skytsgudinde kaare
Og lytte til din simple, søde Trøst:
„For hver en Fryd, der falmer i mit Bryst,
Et Frø skal lægges til en bedre Lyst,
Der spirer stille gjennem min Taare."
(Gaaer ind i sit Kabinet.)

Syvende Scene.

August, siden efterhaanden Fru Martin, Justitsraad Petrine, Elise, Daniel og Gram.

August
(fra Havedøren).
I Haven Ingen! Her er heller Ingen!
Hvor er' da mine to Cousiner? — Aa!

Hos Tanten er' de; det er Tingen.
Det glemte jeg. Saa vil jeg banke paa.
(Idet han nærmer sig Døren tilhøire, kommer Fruen, paaklædt til at spadsere, hastig ud.)

August.

God Dag!

Fruen.

Du her August! Velkommen ud!
(Sætter en Stol hen til ham.)
Kom, sæt dig ned saa længe!
(Afsides.)
Jeg gad vide,
Om min Hr. Broder pynter sig.
(Gaaer ind til Gram.)

August
(seer forundret efter hende).
Min Gud!
Hun havde travlt!

Justitsraaden
(der kommer fra Havedøren uden at see August).
Nei, man kan aldrig lide
Paa Fruentimmer i en vigtig Sag.
Og derfor var det godt, jeg kom itide.
Spadseretouren er et Hoved-Slag;
Der maa der spilles fiint.
(Vil gaae ind til Fruen.)

August
(bliver ham vaer).

Justitsraad Krag!
Naa, Gudskeelov! Hjælp De mig i min Qvide!
De kan vel sige mig —

Justitsraaden (med Hast).

August! God Dag!
Velkommen ud!
(Sætter ogsaa en Stol hen til ham.)
Sæt dig kun ned herinde!
Jeg skal blot tale med min Svigerinde.
(Gaaer ind til Fruen.)

August.

Saa han har ogsaa travlt! — Fy, denne Hast,
Den hader jeg; det er en hæslig Last.
Mit Uhr maa heller staae end gaae for fast.
Langt heller ingen Verdens Ting bestille,
End som en Perpendikel evigt spille.

(Petrine, paaklædt til at gaae ud, kommer fra Fruens Værelser.)

Omsider En! — (Fornøiet.) See, kjæreste Cousine!
See, her er jeg!

Petrine.

Ih, see god Dag, August.

August
(tagende sig Tid).

Siig mig . . .

Petrine.

Ja, jeg har travlt. Nu bad mig Onkel just
At hente Tante . . .

August.

Et Minut, Petrine!

Petrine.

Og mine Handsker har jeg ogsaa glemt!
— Jeg kommer strax.
(Sætter ligeledes en Stol hen til ham.)
Sæt dig kun ned saa længe.
(Gaaer ud af Havedøren.)

August.

„Sæt dig kun ned!" — Ja, det er nemt,
Naar man kan lade mig staae her og hænge.
— Til Slutning bliver jeg forstemt.
Hvad er her da paafærde? hvad er skeet?
Folk er' saa pyntede; skal her spadseres?
Skal her itide retireres
For den forventede Komet?
— Til disse Spørgsmaal exigeres
Et philosophisk Facultet.
(Elise, ligeledes paaklædt til at gaae ud, kommer fra Havedøren uden at see August, og vil gaae ind til Fruen.)
Naa, endelig Elise! — Pst! du der!
Du seer nok ikke, hvem jeg er!

Elise
(forskrækket).

Du her!

August.

Naturligviis! Du veed, jeg var ivente.
— Det var fortræffeligt, du kom!
Hos dig kan jeg da Underretning hente.
Først maa jeg see paa dig. Vend dig lidt om
— Hvor du er bleven stor og smuk, Elise!

Elise
(forvirret).

August, ak, slip mig!

August.

Bliv dog!

Elise.

Lad mig gaae!

August.

Hør blot et Ord!

Elise.

Nei! jeg maa ind . . . jeg ma
(River sig løs og gaaer ind i Fruens Værelser.]

August.

Her gjælder det Standhaftighed at vise!
Hun bad mig ei engang at sidde ned.
Men sætte mig, det vil jeg.
(Sætter sig paa en Stol midt paa Scenen.)

Jeg er vred.

Nu rører jeg mig ikke her fra Pletten.

(Ved at høre Daniel komme, vender han sig hurtig paa Stolen.)

Min gamle Ven fra Slägelse! Pst! pst!

Daniel (glad).

Ih, Hr. August! Det er jo Dem! javist!

Velkommen ud til os! og Tak for sidst!

Jeg mener . . . bliv ei vred . . .

August.

Spring over Etiquetten

Og sig mig, hvad er her idag paafærde?

Daniel.

Her? Hm! — Ja, seer De, Noget er i Gjærde.

Det kommer mig [illegible] ved —

August

([illegible]aalmodig).

Men hvem?

Daniel.

Men hvem? — Ja, paa en Maade, troer jeg, Dem.

August.

Hvorledes mig?

Daniel.

Jo, seer De . . . Vent til siden!

Jeg har jo ikke seet paa Dem endnu.

Min unge, kjære Herre! hør . . .

— Hør, Herr Justitsraad! skulde vi ei tage
Imod ham med en Sang —

Justitsraaden.

Bliv du tilbage
Og — pst! der kommer han —

August
(halv høit).

Vagt i Gevær!

(Gram, omhyggeligt paaklædt, og Fruen træde ud.)

Gram.

Ei! træffer jeg det hele Selskab her!
(Afsides med et Blik paa Petrine.*)
Hvor hun er smuk!

Justitsraaden
(med et dybt Buk).

Vi ønske Hver især
Den Ærefrygt at vise, man er skyldig —

August
(afsides til Elise).

Du kunde gjerne see paa mig.

Elise.

O, tie!

*) De Spillende ordne sig her saaledes: August, Elise Justitsraaden, Gram, Fruen og Petrine. — Daniel i Baggrunden.

Gram
(afsides, uden at have lagt Mærke til Justitsraadens Ord).

I hendes Øiekast er Sværmeri —

August
(til Elise).

Men hvorfor vise dig saa ligegyldig?

Fruen (afsides).

Jeg troer, vi blive stikkende deri.

Justitsraaden
(rømmende sig).

Tillad, jeg forestiller min Nièce —

Gram
(vender sig mod Petrine).

Ah, med Fornøielse —

Justitsraaden
(tager ham i Armen).

Jeg be'er!

Her staaer hun. Kom Elise!

Gram
(bukker forvirret for hende).

Ah, jeg seer ....

August
(afsides til Elise).

Du neier dig for dybt.

Fruen
(afsides, smilende med et Blik paa Gram).

En Kjærligheds-Fadaise!

Petrine.

Jh Gud, August! nei, nu maae vi afsted.
Hvad vilde Tante troe —?

August.

Aa, vi er' jo Bekjendte

Petrine.

Ja vist! — Men vær nu artig og gaae med!

(Tager ham under Armen og gaaer med ham.)

Daniel

(ene, medens han rydder op).

Det er besynderligt! jeg er en simpel Tjener,
Og dog er jeg den Eneste, der kjender
Den rette Sammenhæng af Alting her.
— Hm! Frøken Lise ta'er sig det saa nær!
Og nu den stakkels Herr August, der ikke
Har vidst den mindste Snuus om denne Sag!
Ja, naar det blot sig kunde skikke,
Jeg skulde snakke med Justitsraad Krag!
En Amtmand bør man respectere;
Han er vor Øvrighed; der maa Respect!
Han er jo Eet og Alt; og skal en Ting ha'e Vægt,
Saa maa den gjennem ham passere.
Men han maa ikke troe, at han er mere
End vi, naar han har Lyst at blive gift;
For, skulde Amtets Pigebørn sortere
Hen under Amtmandskabet — det var stivt!

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Fru Martin. Daniel.

Fruen.

ı, saa du mener, Daniel?

Daniel.

Jeg siger

al Ærbødighed, at det er Pligt,

ei forhaster sig med Sligt.

jender nu fra Barnsbeen disse Piger.

Frøken Lise kan jeg indestaae.

har, fra den Tid de var' smaa,

on for Herr August.

Fruen.

Troer du, hun tænker paa —

Daniel.

frue, ja! — og derpaa vil jeg døe.

Fruen (afsides).

Det troer jeg selv.

Petrine.

Vi stod i Ly for Regnen,
Mens Luften kjøltes af; det var tilforn saa hedt!
— Men mærkede du saa, hvorledes Egnen,
Da Solen nu brød frem, med Eet
Blev pyntet ud som med et Perlesmykke?

Fruen.

Javist. — Saa gik du med min Bro'er et Sty

Petrine.

Ja — hjemad.

Fruen.

Nu, hvad talede han om?

Petrine.

Ak, om saa Meget! — Det er rart
At tale med ham. Alting er saa klart,
Saa dybt, saa inderligt, som om
Hvert Ord, han siger, ret fra Hjertet kom.
— Hør, Tante, veed du hvad jeg troer?

Fruen.

Nu da?

Petrine.

Vi skal jo begge To studere
Paa et Partie, der passer for din Bro'er.

Nu troer jeg næsten, han forlanger Mere,
End vi har tænkt.

Fruen.

Hvad da?

Petrine.

Saavidt jeg kan forstaae,
Forlanger han, at Den, der skal ham varigt binde,
Har lagt sig efter Digtekunsten.

Fruen (forundret).

Saa!?

Petrine.

En saadan En er grumme svær at finde.

Fruen.

Ja, det veed Gud! — Men hvoraf slutter du?

Petrine.

Jeg gik og rev en lille Blomst itu
Og ønskede for Spøg, jeg var en Plante.
Det forekom mig ønskeligt, som den
At leve.

Fruen.

Men hvor kunde du, min Ven!

Petrine.

Javist, det var et daarligt Ønske, Tante.
Men, da jeg saae, hvor Græs og Blomster steg
Saa friske frem, mens Tordenskyen veg,

Da ønsked' jeg, ifald min Sjæl engang
Blev bøiet under Kummer eller Trang,
Saa frisk som Planten og saa let at stige.
— Tilsidst saa kom jeg til at sige,
At Menneskernes Taarer var et Bad,
Der styrker os, som Regnen Plantens Blad.

Fruen.

Men Barn —!
(Afsides, mens hun afbryder sig selv.)
Nu har jeg Mage seet:
Hun er jo virkelig en halv Poet.

Petrine.

Saa svarede din Bro'er, at hvad jeg 'sagde,
Var digterisk.

Fruen (gnaven).

Han har jo Ret deri.

Petrine.

Ja — men en egen Vægt derpaa han lagde,
At Fruentimmer dyrked' Poesie.
Han roste det.

Fruen.

Ja, han har meent, at vi
Bør læse Digterværker.

Petrine.

Nei, hans Tale
Gjaldt dem, der skrive Vers. — Og han har

Ja, det var herligt, om man kunde male
I Vers, der flød naturligt hen og let,
Alt hvad man føler som Musik herinde,
Og Tankerne ved smukke Riim forbinde.

Fruen (afsides).

Jeg troer, jeg fanges i mit eget Garn!

Petrine.

Hør, Tante, troer du, jeg, hvis jeg forsøger,
Kan gjøre Vers?

Fruen (forskrækket).

Ih, Gud bevar's! Du spøger!
Det maa du aldrig tænke paa, mit Barn!

Petrine.

Men er det da saa skadeligt, man prøver?

Fruen.

Ja, der er andre Ting et Pigebarn behøver!
— Jeg tilstaaer, der er Digte, der mig hove.
Naar Sligt er skrevet, kan det være godt;
Men skal de skrives, bli'er de gjerne flaue.

Petrine.

Ja Gud! det veed jeg! — og jeg spørger blot.
— Men det er ellers slemt for Onkel.

Fruen.

Saa?
Vil han da skrive Vers?

Petrine.

Nei, men jeg tænker paa,
Han har Elise for din Bro'er bestemt;
Og hun gjør ikke Vers.

Fruen.

Ja, det var slemt.
(Afsides.)
Ak Gud, man kan jo baade lee og græde
Ved saadan Tale! — Jeg er reent confüs!
(Høit.)
Der er han; stille!

Tredie Scene.

De Forrige. Justitsraaden.

Justitsraaden.

See, her har De mig paany!
Jeg syntes dog, jeg maatte træde
Lidt ind til Dem, da jeg var nær herved.
(Tager hende afsides.)
Hør! Deres Broder gik til Søegaards ned;
Saavidt jeg troer.

Fruen.

Nu ja, det var at vente.

Justitsraaden.

Jeg sender En derned og la'er ham hente.

Fruen.

For Guds Skyld, nei! Min Broder bliver vred.

Justitsraaden.

Min Svigerinde! det er ingen Spøg.
Det er en Pligt, en simpel diplomatisk,
At hindre ham i det Besøg.

Fruen (afsides).

Ak Gud! han er istand til at forbære
Den Smule, mine Rænker suurt erhverve.
(Høit.)
Javist! men da det dog er problematisk,
Om —

Justitsraaden.

Hvilket?

Fruen.

Om min Broder i det Hele
Gaaer ind paa vore Planer og vil dele —

Justitsraaden.

Hvorledes dele?

Fruen.

Seer De, vi,
Der mene det saa godt, bør ikke glemme
At tage Hensyn til hans Hjertes Stemme
Og vælge Den, han kan forelskes i —

Justitsraaden.

Der har vi Fruentimmers Sværmeri!
Forelskes? han? — Jeg troer, De vil!

Fruen.

Ja, kjære Svoger, dette Punkt er critisk.

Justitsraaden.

Men hør, hvor har en Amtmand Tid dertil?
For ham er Ægteskabet reent politisk.
En Amtmand elsker ikke; han vil giftes.
Hans Kjærlighed er et Partie, der stiftes.

Fruen.

Javist! Men, kjære Svoger, lad os blot
Behandle Sagen med min Bro'er forsigtigt.
Jeg synes, det vil ikke lykkes rigtigt.

Justitsraaden.

Hm! Ikke? Nu, man maa begynde smaat.

Fruen.

Ja, men . . .

Justitsraaden.

Hm! ja! — Kan De da ikke finde
Paa Noget, der kan hjælpe, Svigerinde?

Fruen.

Ja, hvad . . .!

Justitsraaden.

Hm! hm! — Aa hør! det gaaer nok godt!
See, det var heldigt, den Spadseretour.
Kanskee jeg faaer et andet Indfald siden,
En god Idee; De veed, det har jeg undertiden.
Nu skal jeg speculere, gaae paa Luur —

Men hold ham langt fra Søegaards — det er vigtigt!
De Folk er' fiffige og bruge Kneb;
Og Fruen er en Satan, har et Greb
Paa Mariager! — og en Steg som denne!

Fruen (leende).

Ja, De har Ret! Vi lure selv derpaa.

Justitsraaden.

Ja vi! men den er altfor god for hende.
— Hør nu hvad jeg vil gjøre. Jeg vil gaae —

Fruen.

Ja, det er klogt.

(Afsides.)

O gid han vel var borte!

Justitsraaden.

— Og tale med min Kone, med min Dorthe.

Fruen.

Gjør det!

Justitsraaden.

Naar hun nu ogsaa grunder
Og speculerer — — ja, hun har Forstand!

Fruen.

Jo, om hun har!

Justitsraaden.

Ja, det er intet Under,
Sanfsee De mener: jeg er hendes Mand.
— Haha! — Adiøs da!

(Gaaer ud af Havedøren.)

Fruen (afsides).

Godt, at vi fik ham herfra.
— Historien begynder mig at pine.
Om nu min Broders Følelser for Trine
Er grundet i, hun skriver Vers — hvad da?
Da han var yngre, var han selv Poet.
Hvis han ved dette Slægtskab fandt sig truffet,
Og saa med Eet bemærker, han er skuffet —
Jo, det var deiligt, det! Men skeet er skeet!

Petrine
(nærmer sig hende).
Hør, Tante, gi'er du Onkel Ret?

Fruen.
Hvori?

Petrine.
Nu deri, at din Broder ei som vi
Kan føle Kjærlighed, fordi
Han mangler Tid dertil. Hvorledes
Kan Kjærlighed behøve Tid?
Du selv har sagt, den er en Aand, der bredes
I Held og Modgang over al vor Id;
Og den forstyrrer ikke; den bevarer
Vor Sjæl i Ligevægt ved Arbeid som i Farer.
— Kan du erindre, hvad saa tidt
Min Moder sagde, naar jeg sang og spilled'?
At hendes Sjæl, ved Tonerne formildet,

Ihvad hun foretog sig, stemtes blidt.
— Og det er vist med Kjærlighed det Samme:
Den følger som et Accompagnement
Med alle Dagens Sysler; som en Sang
Opliver, naar jeg sidder ved min Ramme.

Fruen (afsides).

Ak Gud! nu kommer det til min Fortred:
I hendes Hjerte Lynet er slaaet ned.

(Høit.)

Ih nu, din Onkel skjæmtede maaskee.
— Men hør, bliv du nu her, imens jeg søger
At faae min Broder fat.

(Afsides.)

Jeg maa dog see,
Om Det, jeg frygter, er en falsk Idee,
Om Amor solo eller om Apol
I dennes Selskab i hans Hjerne spøger.

(Gaaer ud af Havedøren.)

Fjerde Scene.

Petrine. Siden Elise.

Petrine
(efter et Ophold).

Mig er saa tydelig den mindste Fold
I dette Hjerte, som min Onkel stedse
Vil lede til sin egen Interesse.

Ak, han, der af Naturen er saa varm,
Saa mandig og bestemt, ham kan man ikke lede!
Da jeg paa Veien gik med ham dernede,
Jeg fandt mig styrket, lænet til hans Arm.
Det var mig, som — ihvad det skulde gjælde —
Jeg kunde trygt til ham mit Hoved hælde.
(Bliver staaende i Tanker til Elise kommer ind.)
Ak, er du der, Elise! — Du har grædt?

Elise.

Ja, lidt; nu føler jeg mig mere let.

Petrine.

Aa, det er ikke værdt at græde. — Hør,
Bryd dig om Intet! vær ved godt Humeur!

Elise.

Hos Onkels har de gjort mig det saa broget!
En siger, at det er et Held,
Som ønskes af Enhver — nu ja, det veed jeg vel.

Petrine.

Aa, derfor!

Elise.

Onkel siger, han har vaaget
Og sørget for mig i min Faders Sted.
Hans Tale først imorges endtes med:
En Amtmand kan man ikke nægte Noget.

Petrine.

Hvad vil du bryde dig om det!

Elise.

Javist!

Men . . . men, man bliver reent consüs tilsidst.
Hvad mener du, jeg skulde gjøre?

Petrine.

Jeg?

Ja, jeg . . . I denne Sag kan rigtigt Ingen raade.
— Ifald du . . . (Standser.)

Elise.

Nu, ifald . . .?

Petrine.

Ifald du overmaade

Var . . .

Elise.

Hvilket?

Petrine.

Var forelsket i ham . . .

Elise
(ryster paa Hovedet).

Nei!

Petrine (forskende).

Men dog du holder af ham paa en Maade?

Elise.

Jeg veed ei rigtigt selv. Han er en Mand,
Som Alle bøie dybt sig for. Hans Stand
Er glimrende, for glimrende for mig.

Ak, saa fortroligt, aabent som med dig
Jeg kunde aldrig talt til ham. Hans Sprog
Er ei som Andres. Han er jo saa klog,
Saa kundskabsrig. Mig falder Aanden svær,
Jeg føler mig beængstet, er han nær.
Naar jeg skal svare ham, jeg kommer ud af Tact;
Mig synes flaut og dumt hvad jeg har sagt.
— Erindrer du, hvor tidt i gamle Dage
Vi sad med vor Cousin August, vi To,
Og sladdrede med ham i uforstyrret Ro;
Hvorledes snart vi græd og snart vi loe,
Som Søskende, der dele Lyst og Plage.
— Ak nei, Petrine, saadan som med ham
Kan Ingen tale med en Amtmand Gram.

Petrine.

Hvad talte han da om med dig paa Veien?

Elise.

Ja, hvad veed jeg! Jeg følte mig geneert
Og angst tilmode — det var reent forkeert!
— Jeg syntes ogsaa, han var selv forlegen.

Petrine.

Han talte vel om det du veed . . .

Elise.

Hvorom?

Petrine.

Om . . . nu jeg mener, om han ikke kom
Med Noget om . . . du veed jo . . . om Partiet.

Elise.

Nei, Gud skee Lov, for det blev jeg befriet.

Petrine.

Hvad har du da besluttet?

Elise.

Hvad jeg har —?

Slet ingen Ting. Man spørger mig jo ikke.
Min Taushed har man udlagt som et Svar.

Petrine.

Hvorfor du tier, veed jeg heller ikke.
Tael du med Onkel; han er jo saa god!
Det har jeg aldrig tænkt, det var hans Mening,
At han vil tvinge dig til den Forening,
Ifald den . . . virkelig**t** er dig imod.

Elise.

Imod! Nu ja —!
(Efter nogen Betænkning.)
Saa mener du, at jeg
Skal sige ligefrem til Onkel Nei?

Petrine.

Det har jeg ikke sagt. Men jeg . . . jeg mener,
At du . . . ih nu, at Tantes Bro'er fortjener
Et udeelt Hjerte. — Gjælder det om dit?
Er — vær oprigtig — er dit Hjerte frit?

Elise

(falder hende om Halsen).

Ak, søde Trine! nei, jeg troer det ikke.
Du veed jo nok . . .

Petrine.

August?

Elise

(holder hende paa Munden).

For Guds Skyld, tie!

Petrine.

Hvorfor?

Elise (bedende).

O, tie!

Petrine.

Hvad ondt er vel deri?

Elise.

Naar Onkel aned' det, her vilde ligge
Et Huus —

Petrine.

Hvad siger da August dertil?

Elise.

August? Hvor kan du . . . ak, jeg troer, du vil. . .
Nei, der skal Ingen vide det! Jeg gjemmer
Det som en Helligdom, hvis Fryd og Qval
Kun jeg, og i min Eensomhed, fornemmer.
Jeg blev ulykkelig, hvis Nogen stjal

Min Hemmelighed fra mig. Ikkun du,
Min egen søde Trine, du skal vide,
Hvad jeg har liidt og maa bestandigt lide.
(Græder.)
Ak, du er lykkelig, hvis Haand er fri endnu!
Var jeg i dit Sted! Ingen paa dig tænker!
Mens jeg —!

Petrine.
Fat Mod! Staaer jeg dig ikke bi?
Troer du, jeg taaler, at man krænker
Min Søsters Hjerte? — Hør, kom ud med i det Frie!
Man mærker, du har græbt —
(Vander paa sit Tørklæde og giver hende det.)
Hold det til Øiet,
Saa bli'er det godt.

Elise
(med et Suk).
Ak nei!

Petrine.
Jovist! Vær nu fornøiet,
Og haab det bedste! — Kom! mens Luften kjøler
Og tørrer af din Taare, vil' vi gaae
Og tale om, hvad vi kan hitte paa.
(Mens hun tager hende om Livet og gaaer hen mod Havedøren.)
Ja, tro mig, søde Lise, at jeg føler
Og deler din Bekymring som min egen.

Elise
(ved Udgangen).
Der er August! For Guds Skyld, lad
Som om der Intet var iveien.

Femte Scene.

Elise. Petrine. August.

August
(kaster fortrædelig sin Hat paa Bordet).
Nu troer jeg snart, at jeg er lagt for Had
I Huset her, som jeg idag behandles.
Hos Onkels er' de tause som en Muur,
Og Tante, der var venlig før, seer suur.
Her kan man til en Mumie forvandles.
(Seer paa dem.)
Hvad gaaer der nu af Jer? Hvorfor saa still
I er' de Rette! Jeg har tænkt, I vilde
Strax falde mig om Halsen, naar jeg kom.
Jo pyt! I bryde Jer nok stort derom.

Petrine.
Du gjør os Uret.

August.
Gid det var saa sandt!
Jeg er dog aldrig rigtig glad, undtagen
Naar jeg er her hos Jer — og midt iblandt

Den Krebs, der holder af mig, det er Sagen.
Er det forbi, saa lukker jeg min Dør.

Petrine.

Vi holde jo af dig.

August (fornøiet).

Gjør I? Som før?

Petrine.

Naturligviis.

August.

Det kan jeg lide! — Hør!

(Fortrolig, rykkende dem hen til sig.)

I veed nok neppe Grunden til jeg kom?

Petrine.

Du vil besøge os og see dig om.

August (hemmelig).

Jeg kommer for at gifte mig.

Petrine.

Gjør du?

Med hvem?

August.

Det veed jeg ikke ret endnu.

Med En af Jer.

Petrine (leer).

Det var et Held endda!

August

(til Petrine).

Du vil vel ikke ha'e mig?

Petrine (som før).

Nei.

August.

Jaja!

Jeg veed desuden nok, Elise ta'er mig.

(Tager Elises Haand.)

Ei sandt?

Elise.

O slip mig!

August.

Gjør du ikke? svar mig!

Elise.

O slip!

August.

Men siden naar er' I da blevne,
Du, Trine, Tante selv med Eet saa trevne?
Da vi spadseerte, var det ligedan.
Det var jo Alt, jeg kunde pine
Et Ord af dig og af Petrine.
Ved Sligt man kan jo miste sin Forstand.
— Elise, det er Alvor, hvis du vil
Og holder Noget af mig, saa slaae til.
Med Onkels Kone har jeg nylig talt —

Petrine.

Hvad svared' hun?

August.

Hun sagde, det var galt,
Og at jeg selv var gal, at dette Skridt var vigtigt —
Man kjender nok de Gamle. Naar blot du,
Elise, vilde svare mig oprigtigt.
Jeg veed, du holder af mig; ikke sandt?
Selv om du er lidt skippernip iblandt.
Jeg har eiheller vidst det førend nu.
Men da jeg kom idag og saae dig her,
Blev jeg fornøiet som i gamle Dage.
Ja, selv fordi du var en Smule sær,
Jeg ønsked' mig den svundne Tid tilbage.
Ifald du nu mig svarer mildt —

Elise (beklemt).

O Gud!

August.

Saa fører jeg dig hjem til Mit som Brud —
O, svar mig!

Elise
(efter nogen Overvindelse og næsten fortrydelig).

Vil du vide det partout,
Min Haand er — lovet bort.

August (bestyrtset).

Hvad siger du?
Til hvem?

Petrine
(med lav Stemme, mens Elise vender sig bort og græde
at svare).
Til Tantes Broder.

August.
Hvad? til Gra
Det er vel ikke muligt! Du til ham?

Elise (grædende).
Det er kun altfor vist.

August.
Saa lad mig gaae!
Det er forbi!

Petrine.
Hvorfor just gaae?

August.
Jeg maa.

Elise.
Det kan jeg ikke see. Om ogsaa han
Har faaet det Indfald —

August.
Nei.

Petrine.
Brug din Fors

August.
Nei, naar I vidste . . .! Han er min Riva
Han, som jeg skylder Alt! Han, der saa brav si

min Faders Død jeg Alt forliste.
tte fast for mig en Capital;
lar holdt han mig i Kjøbenhavn
mmede ved Raad og Daad mit Gavn —
:l!

Petrine.

August, vær dog fornuftig, hør!

August.

ſt forstaaer jeg hvad han meente før!
Grund raadede han mig at frie
ine —

Petrine.

Hvem? til mig?

August.

Men hvor honnet!
holdt fast ved dig, han gav mig Ret.
— nu skulde jeg saa lumpen og saa slet —

(Gaaer heftigt op og ned.)

Petrine (afsides).

Han skulde frie til mig! Det ligger
e tungt som Bly og som en Naal det stikker.

Sjette Scene.

De Forrige. Fruen (fra Havedøren).

Fruen.

Ah, er' I der! Hvorledes staaer det til?

(Pigerne see tause ned for sig og August bliver ved at gaae op og ned.)

Hvorfor saa tause? — (Afsides.) Jeg kan gjætte:
Et ømt Mundhuggeri! en kjærlig Trætte!
(Høit.)
Hvad siger du, August?

August.

Hvad jeg? . . . Jeg vil . . .
Jeg har besluttet . . . Tante . . . jeg . . . Farvel!
(Render ud af Havedøren.)

Fruen (afsides).

Ih, at den Galfrands gik, var jo et Held!
Jeg venter paa min Bro'er, og saae, han kom dernede.
(Høit.)
Hør, Børn! gaaer I nu ind! gjør' Alting rede,
Ifald der kommer Fremmede.
(Elise og Petrine gaae ind tilhøire.)
Der farer
En Gysning over mig, saa tidt
Jeg husker den poetiske Credit,
Hun staaer i, men hvortil hun ikke svarer.
Jeg frygter næsten, jeg er gaaet for vidt.

Syvende Scene.

Fru Martin. Gram (fra Havedøren).

Gram

(har i Haanden en Bouquet Blomster i Papir, som han lægger
fra sig paa Bordet ved sin Indtrædelse. Han er i godt Humeur).

Her har Du mig igjen.

Fruen.

O, hvilken smuk Bouquet!

Er den til mig?

Gram.

Til dig! Du harcellerer.

En Søster aldrig man med Sligt tracterer.

Fruen.

Nu, hvem er da den Lykkelige?

Gram.

Gjæt!

Fruen.

Ih nu . . .

Gram.

Petrine.

Fruen.

Saa?

Gram.

En Digterindes

Behaagenhed kan bedst ved Blomster vindes.

Fruen
(noget flau).

En Digterinde! ja, ifald hun var . . .
Det er hun ikke. Hvad den lille Nar
Imellem falder paa, det er kun Spøg.
Hun har forsøgt . . .

Gram.

Er det et blot Forsøg?
Det Digt, som du har viist mig? — Det er smukt,
Er fuldt af Følelse! Det er en Frugt
Af ingen simpel Færdighed. Der gives
Ei mange Digte med en saadan Glands,
En saadan Simpelhed, en saadan udtrykt Sands
For Landskabs-Characteren her tillands.
O, det er mere værdigt Laurens Krands
End hvad der tidt af Laugs-Poeter skrives.

Fruen (afsides).

Ih, du min Skaber! Alt mit Blod bli'er Iis.
(Høit.)
Du er jo uudtømmelig i Priis.

Gram.

Men det er jo isandhed høist mærkværdigt,
Et Phænomen som dette: skjøn som hun,
Saa fiint et Væsen, et saa høist elskværdigt —

Fruen (smilende).

Du har alt mærket —

Gram.

Man behøver kun
Et Par Minuter for at blive vaer
Den Aand, der er i hvert af hendes Svar.
— See, kjære Søster, det er det jeg priser:
Hun er poetisk, har en fiin Forstand,
Som uden Forbeholdenhed hun viser;
Ren Sjælens Uskyld, Diamantens Vand,
Er som det Element, det stille Rige,
Fra hvilke Poesiens Straaler stige.
— Og det Talent, hun har, er ualmindeligt.

Fruen (afsides).

Han er forrykt. Ifald jeg kan,
Maa jeg dog rette li[illegible]a hans Forstand.
([illegible]øit.)
Kun Skade, det er [illegible]rigtig qvindeligt
At skrive Vers, at dy[illegible] Poesie.
Som Kone for sin Mand, som Husets Regentinde,
Som Børnenes Opdragerinde
Man kommer ikke langt med Sværmeri.

Gram.

Du troer . . .? — Javist, en Digterindes Liv
Ei offres ene kan til Mandens Dage.
Hun gjør en slet Figur som Moder og som Viv;
Og egentligt er Manden at beklage.

Det er ei Kjærlighed, som jeg har søgt.
Det glæder mig, naar mine Tanker stiftes
Med en elskværdig, ligestemt Natur.
Jeg er for gammel til at gjøre Cour.
— Et Pigebarn som hun bør heller ikke giftes.

Fruen (afsides).

Nu har jeg hørt det med!

(Høit.)

Aa ja, saamænd!
Men apropos! giv mig det Digt igjen —

Gram

(leder som han seer efter).

Naa Digtet . . . ja . . . nu har jeg lagt det hen . . .

Fruen (afsides).

Han vil ei ud dermed.

(Høit.)

Jaja, min Ven!
Det har jo ingen Hast.

Ottende Scene.

De Forrige. Daniel og siden August, begge fra Havedøren.

Daniel.

Hr. Amtmand! her er Bogen.
Nu har jeg fundet den. Den laae i Krogen
Af Wienervognen under Sædet.

Gram.

Godt.

(Daniel gaaer.)

Fruen.

) mig see!

Gram

(uden at give hende den).

Et Bind af Walther Scott.

Fruen.

ar fortræffeligt! Man har sin Hyre
!andet med at skaffe sig Lecture.
hid med den, saa svøber jeg den ind
ibt Papir omkring det smukke Bind.
r dog vel til mig?

Gram

(forlegen, idet han putter den i Lommen).

Nei, ikke denne;

. . .

Fruen

(lader gnaven).

Den er sagtens med bestemt for hende.

Gram (godmodig).

:t nu være godt.

tgust lader sig see i Havedøren, men vil gaae igjen.)

Fruen.

August! hvorhen?

mmer just som kaldet. Du kan blive

August.

Og her er reent fordømt herude.

Gram.

Hvor kan du sige det! Her er saa smukt!
Kan Solens varme Straaler, der bebude
En frugtbar Sommer, ei faae Bugt
Med din Tungsindighed? — Her er saa stille,
Saa hjemligt og saa godt! — Vær oprømt, Ven!
Adspred dig! skaf dig Noget at bestille,
Saa vedder jeg, du bli'er cureert igjen.
Forelsk dig, om du vil —

(ved en pludselig Idee-Association.)

Men apropos!
Du vil jo gifte dig. Med hvem nu af de To?
Har jeg kun drømt det, eller med Elise?

August.

Javist! — Det var et Indfald, en Caprice —

Gram.

Hvorfor Caprice?

August.

Jo, jeg har betænkt
Hvad du har raadet mig: at tage Trine.

Gram.

Har jeg?

August.

Javist; og naar man ta'er det strengt,

Saa er det eens; hun er jo min Cousine,
Og hende kan jeg faae.

Gram (forundret).

Kan faae?

August.

Aa jo!

i er' fra gammel Tid bekjendt, vi To;
un siger ikke nei.

Gram.

Hvad skal jeg troe?

u sværmer for Elise, flagrer saa
a hende til den Første, du kan faae.
, det er Letsind! Du bør agte paa
etydningen, der er i slig Forening.

August.

en før var du jo selv af anden Mening.

Gram.

, det var dengang . . . det vil sige . . .
g kjendte jo saa lidt til denne Pige.
u har jeg talt med Lise. Hun er brav,
Pigebarn, der søge skal sin Lige;
g perfectibel! hun i Værd vil stige,
un blive vil din Alders Støttestav.

August (afsides).

!, han har Ret!

(Høit.)

Nu, August fortalte,
At han vil frie til Trine.

Fruen.

Ja — og du?

Gram.

Jeg dadlede ham ligefrem. Jeg kaldte
Ham for en Fusentast —

Fruen (afsides).

Min Broder er jalour!
Det var jo skjønt!

(Høit.)

En Fusentast, fordi
Han frier til Petrine! Hvilken Tale!
Det er jo ret et passende Partie.

Gram (hidsig).

Javist! . I Fruentimmer er' som gale,
Naar I kan koble sammen. Hvor kan han
Vurdere dette Barn? Har han Forstand
Paa et saa fiint, saa yndigt Væsen —

Fruen.

Kjære!
Det kommer nok; det vil ham Tiden lære.

Gram.

Det kommer ikke, siger jeg.

Fruen.

Kan være.

Men han er jo en ung og vakker Mand.
— Du vil jo ikke tage hende.

Gram.

Jeg?

Fruen.

Ja, vi har talt derom; du sagde Nei.
Og jeg kan ei fortænke dig deri.
Mig huer ei den Dyrken Poesie,
Den Skriven Vers —

Gram.

Da veed jeg dog for Fanden,
Fordi hun skriver Vers, er han just ikke Manden,
Der passer sig for hende.

Fruen.

Nei.
Men jeg har tænkt: August er i en Vei;
Han faaer sin Onkels Eiendom engang;
Han arver ham —

Gram.

Et skjønt Raisonnement!

Fruen.

Ja, kjære Ven, man har sin Plage
Med Pigebørn, at faae dem anbragt vel.
En Frier som August kan ansees som et Helt,

Som En, der ikke kommer alle Dage.
Hvor finder man en Svigersøn, der passer
Til os, til Pigebarnet accurat?
Der findes Feil i alle Classer —

Gram.

Javist, du er en herlig Advocat!

Fruen.

Hvad har du da imod ham?

Gram
(efter en Pause, med Resignation).

Du har Ret!
De Feil, han muligt har, forandres let.
Gjør hvad I vil — Du kjender begge To.
Men — ynder da Petrine ham?

Fruen.

Aa jo!
De var' jo Legekammerater.

Gram.

Saa?
Ja, det er sandt.

Fruen (afsides).

Han smager dog derpaa.
(Høit.)
Iøvrigt vil jeg nu see til at finde
August og høre hvad han har isinde.
I slig en Sag man bør forsigtigt gaae;

Og — det er sandt, Petrine skal jeg sende
Herind. Du har jo en Bouquet til hende.

Gram.

Godt! godt!

Fruen.

Du har jo sagt: En Digterindes
Bevaagenhed kan bedst ved Blomster vindes.

Gram.

Javist — jeg veed —

Fruen.

Saa gaaer jeg.
(Afsides.)
Paa min Ære,
Det gaaer jo ret charmant med vor Affaire!
(Gaaer.)

Gram (ene).

Hvad vil jeg egentligt? Hvad er min Agt?
Hvi vil jeg sætte mig mod en uskyldig
Forbindelse? Hvad ligger der vel Magt . . .
— Ak nei! hun er mig ikke ligegyldig!
Forstand, Erfaring er en daarlig Vagt.
Naar Ungdom, Skjønhed virker gjennem Øiet,
Da bliver selv en fast Beslutning bøiet,
Og giver efter for den søde Magt.
— Hun er en Perle. Jeg har aldrig end
Saaledes følt mig dragen hen.

Hun er et dybt Gemyt, en stille Sjæl, der svøu
I en poetisk Verden, hun sig drømmer.
(Efter et Ophold.)
Min Søster siger, det er ikke qvindeligt
At skrive Vers. Men nu en slig Natur,
Der synger fordringsløs, og som en Fugl i Bu
— Og dog, jeg føler, at evindeligt
Den Tanke sagte vil sig stjæle frem:
Hun skriver ømme Digte — men til hvem?
Kan hendes Mand forlange, at hun vier
Til ham alene Hjertets Sværmerier?
(Gaaer i Bevægelse op og ned.)
Et Fruentimmer, der gjør Vers — nei, nei!
Det er ei ret naturligt. Hun kan ei,
Som vi, uhindret, uforkrænket stige
I Følelsernes vidtudstrakte Rige.
Det fine Væv, hvoraf hun selv bestaaer,
Vil synderrives, mens hun stræber efter
At forske ud dets Væsen og dets Kræfter,
Og i sin egen Skabning hun forgaaer.
(Tager Digtet frem.)
Hvad kan jeg vente? — Disse Vers er' gode.
Hvad bliver Følgen af et sligt Talent?
Jeg bliver gift; min Kone bli'er bekjendt.
Da hun er ung og smuk, hun kommer snart i L
Man flokker sig om hende; man gjør Cour;

Man smigrer, skriver Digte, for at vinde
Et Haandtryk af den unge Digterinde —
Og Sjælens Glands, en fordringsløs Natur
Vil snart i Viraks-Duft forsvinde.
Hun føler sig, hun fører Ordet;
Mit Huus vil blive propfuldt af Genier.
Til Middag sætter hun Jean Paul paa Bordet;
Min Aftensmad er Byrons Poesier.
Hun giver Nytaarsgaver ud
Fra danske Digterinder — frie mig Gud!
Jeg dræbes af Sonet og af Canzone,
Mens Ingen agter paa den stakkels Mand —
Nei, Gram, det gaaer i Evighed ei an!
Alt Andet før, end en poetisk Kone!
(Gaaer mod Udgangen, men standser ved at see Petrine komme ind derfra.)

Tiende Scene.

Gram. Petrine.

Gram (afsides).

Der er hun!

Petrine (afsides).

Han er her!

Gram
(som før).

Det var fatalt!

Petrine
(som før).

O, var jeg langt herfra!

Gram
(betragtende hende, afsides).

Hvor idealt,

Hvor reent-poetisk er ei dette milde,
Besynderlige Væsen!
(Høit, nærmende sig hende.)
De befandt
Dem vel, jeg haaber, ovenpaa vor lille
Spadseretour?

Petrine
(med et Knix).

Jo Tak!

Gram (afsides).

Hun har iblandt
En musikalsk Betoning i sin Stemme.

Petrine
(der i sin Forlegenhed har nærmet sig Bordet, seer Bouquetten).

O, hvilke smukke Blomster!

Gram
(først hurtigt, siden standsende).

Det er sandt,
Jeg har . . . jeg vilde vise mig galant;
De er' til Dem.

Petrine
(behagelig overrasket).

Til mig? — O, Tak! dem skal jeg gjemme.

Gram.

De har jo sagt, De elsker Blomster. Disse,
Fra Søegaards, er' nok sjeldne.

Petrine.

Ja tilvisse.

Gram.

Jeg elsker Blomsterne som Poesie;
Et Slægtskab, synes mig, forbinder begge,
Og samme Følelser de hos mig vække
Som ved en uvilkaarlig Sympathie.
Hvis Rosen er et Elskovs-Digt, Kjærminden
Et resigneert, veemodigt Afskeds-Qvad,
Er Lilieconvallens zarte Blad
Et Digt, som Vennen skriver til Veninden.
En Tulipan er et Geburtsdags-Digt,
Lidt kantet, haardt, som Skik og Brug med Sligt —

Petrine.

Det er vel ikke Deres Alvor.

Gram.

Jo.

Den tydske Digter Novalis, der siger,
At Duften fra de stille Blomsterriger
Er Jordens stumme Sprog, bestyrker denne Tro.

Fra Lilien, fandt jeg, fra dens Blomster-Urne
Som Hymnens Hosianna Duften brød;
Mens fra en Klynge Natvioler lød
For mig en øm og klagende Notturne.

Petrine
(eftertænkende).

Ja . . . De har Ret . . . jeg troer, jeg fatter Dem.
— En Aster, der saa silde kommer frem
Og først naar alle Blomster døe og svinde,
Er da som Digtet til en Afdøds Minde.

Gram.

Jeg mærker, De er alt trængt ind deri.
(Med en Bøining.)
Ja, naar man er poetisk stemt som De,
Man fatter let en Gjenstands Poesie.
(Efter en lille Pause.)
De har vel aldrig skrevet Digte?

Petrine.

Jeg?
Jeg har probeert engang, men jeg kom ingen Vei.
Jeg søgte Riim paa St. Helenas Helt;
Det eneste, jeg fandt, var Lys fra Christiansfeldt.

Gram (afsides).

Hvor hun er skjælmsk! — Jeg maa dog prøve paa,
Hvor vidt hun i Forstillelse kan gaae.
(Høit, idet han tager det skrevne Digt frem.)

For nylig fik jeg nogle Vers at see,
Der ret behage mig. De kjender dem maaskee —

Petrine
(seer derpaa).

Ja dem! det troer jeg! — Haanden er min egen.

Gram (afsides).

Det var som Pokker! Ei engang forlegen.
(Høit.)
Nu troer jeg næsten, det er Dem, der spøger.

Petrine.

Nei, det veed Gud —

Gram (afsides).

Det er en Smule stivt!
Hvordan vil hun først lyve, bli'er hun gift.
(Høit.)
De skriver ikke Vers?

Petrine (forvirret).

Jo, jeg forsøger . . .
Jeg vil forsøge, naar jeg bare kan.
(Afsides.)
Det er forskrækkeligt som han
Har Interesse for de Fruentimmer,
Der skrive Vers.

Gram.

En Pige med Forstand
Erkjender Digterkronens falske Glimmer,

At denne Lyst kan aldrig holde Stik.
Der er saa Meget, der gjør Sagen broget:
At kjende vel til Numerus i Sproget,
At være vel bevandret i Metrik,
Dialectik, Rhythmik og Poetik
Og — —

Petrine.

Gud bevares! hvad er det for Noget?

Gram.

Ja, uden det man skriver hen i — Taaget.

Petrine.

Men jeg har aldrig troet, det var saa svært.
Saa takker jeg for mig. Det faaer jeg aldrig lært.

Gram.

Et Fruentimmer vil erkjende let,
At denne Kunst sig vanskeligt forener
Med hendes Kald.

Petrine (fornøiet).

Ja, det er det, jeg mener.
Men saa forstaaer jeg ikke ret . . .
Paa Veien talte De om Diamanter,
Der i et ædelt Bryst er skjult og gjemt
Og glimre stille der. — Jeg veed bestemt,
De roste qvindelige Dilettanter.

Gram (hastig).

Ja dengang . . . Nei, jeg be'er, De tager Feil deri.

(eg sagde, Poesie forskjønner Livet
Som Tegning, Sang, Musik og Malerie.
; disse har vor Genius os givet
En Trøst imod vort Livs Melancholie;
Skjøndt Ingen falder paa at componere,
At være Maler; dertil hører Mere.
— Forlader Dilettanten sit Gebeet,
Da mister han hiin milde Trøst med Eet,
Og en uskyldig Syssel bliver da
En Feil, man ønsker ham befriet fra.
Og vil et Fruentimmer træde frem
Som Digter — —

(Standser pludselig ved at kaste et Blik paa hende.)

Men jeg taler jo til Dem;
Dem vil en rigtig Tact fra Sligt bevare.

Petrine.

Nei Gud! med mig har det vist ingen Fare.

Gram

(med et ømmere Udtryk).

(Ilgiv, jeg beder! Deres Ven
(Blev af sin Iver revet hen.
(Det forekommer mig som Synd at tale
(Til Dem om Feil; hvad Feil har De?
(Hos Dem er Alt løst op i Harmonie.

Petrine.

(Ak Gud, nei, dermed tør jeg ikke prale.

Uagtet — jeg har ofte tænkt derpaa,
Hvad Feil jeg har, da Hver skal have sine.
I Skolen, naar man sagde til os Smaa,
Vi havde Feil, saa søgte jeg om mine,
Men fandt ei rigtigt ud, hvori de laae.
Jeg var jo flittig, lærte hvad jeg skulde;
Jeg havde mine Meddisciple kjær;
Jeg hørte ikke til de Ondskabsfulde,
Var aldrig næsviis; jeg var ikke tvær.
Lidt uopmærksom var jeg vel i Skolen.
Jeg faldt i Tanker. Eengang var jeg nær
Af Tankefuldhed faldet ned af Stolen.
— Da jeg blev ældre, hørte jeg igjen
I Kirken tale høit mod Feil og Laster,
Hvoraf vi Mennesker blev revet hen.
„Hvor er' da mine?" spurgte jeg min Faster.
Men hun — hun loe mig ud og slog det hen.
— Oprigtig talt: Feil, troer jeg, har jeg ikke.
Det er vel ikke min Skyld. Det maa ligge
I mine Forhold; at jeg her
Med Kjærlighed behandles af Enhver.
Hos os er Alting fredeligt og stille;
Til store Feil er vel min Kreds for lille.
— En anden Sag med Mandfolk, der bestandigt
Maae virke, stride, holde haardt imod,
Og staae paa deres Ret med Liv og Blod.

Hvad der hos os er Feil, hos dem er mandigt;
Hos dem kan smaa, tilgivelige Lyder
Gaae ubemærket med blandt store Dyder.
(Pegende paa Gram.)
At De kan have Feil, er ingen Kunst;
I Deres Stilling har man Sligt omsonst.
Men jeg —! I Hovedsagen, troer jeg snart,
Er jeg for ung endnu; det kommer siden.
Naar Aar og Alder melde sig med Tiden,
Saa faaer jeg sagtens med min Part.

Gram
(henreven, griber hendes Haand).
Nei, kjæreste Veninde! Dem betrygger
Mod Feil en Engel dybt i Deres Bryst;
Og kommer Aar og Alder, da han smykker
Med Uskylds Liljer Deres Lokkers Høst.
I Deres Tanke Poesien bygger,
Ei for at smigre Dem med daarlig Lyst:
Det er en Sang fra Deres Hjertes Fylde;
En stille Magt, vi uopfordret hylde.
(Slipper hendes Haand.)
Forglem hvad jeg har ivret mod! Forglem,
At jeg, hvis Liv er Savn og idel Kummer,
Formasteligt har villet vække Dem
Af Drømmen, der forsøder Deres Slummer.
Fra Dem gaae milde Straaler ud, der end

Gav dette Hjerte Følelsernes Styrke;
Men Skyer om min Pande dem formørke,
Og de gaae tabt for Deres Ven.

(Vender sig bort.)

Petrine (afsides).

Ak Gud, han er bedrøvet!

(Gaaer efter ham.)

Bliv! o bliv!
De har Bekymring. Kummer kan jo lindres.
Er Noget gaaet Dem imod?

Gram (mørk).

Mit Liv
Har Intet, der er værdt, at det erindres.

Petrine.

Hvor kan De tale saa! — De vil blot ikke høre!...
Kan vi, der holde af Dem, Intet gjøre,
Der kunde jage Kummeren paa Dør?

Gram.

Ak nei! det kan til Intet føre.

Petrine.

O, hvorfor ei? — Er man i slet Humeur,
Man trænger til et venligt Ord, der trøster.
Jeg veed det af mig selv. Naar jeg iblandt
Kan feile Noget, taler strax min Søster
Og Tante godt for mig. Ja, det er sandt.

Gram.

O, sammenlign Dem ei med Deres Ven!
Dem har de bedste Genier forlenet
Et Liv, der glider mildt, idyllisk hen;
Og hvad De attraaer findes her forenet.
Mit Liv er splittet ad, er mørkt og trist —

Petrine.

O, lad Dem sige! — Sæt nu, jeg har vidst,
Hvorfor De gaaer og græmmer Dem —

Gram (forundret).

De veed —?

Petrine.

Jo, Tante selv — men bliv blot ikke vred —
Har talt til mig derom. Vi begge mene,
At det er ikke godt, De lever ene.

Gram.

Hvorledes? Har min Søster . . . og til Dem?

Petrine.

For eensomt, paastaaer hun, er Deres Hjem.

Gram.

Saa skulde jeg vel gifte mig?

Petrine.

Jeg troer.

Gram.

Ak ja, jeg veed, hun sørger for sin Bro'er.
— Med hvem da?

Petrine.

Ja, det veed jeg ikke.

Gram (afsides).

Hm!

Hvem troer hun? Lise? — Nei. — Sig selv dog ikke?
Ja, Noget, seer jeg, maa der bagved stikke.

(Høit.)

Her kommer lutter Mariager frem.
For kort Tid siden gik August herfra;
Han kjedes ogsaa ved en ugift Stand.

Petrine.

Ja, det er sandt.

Gram.

Maaskee De veed det?

Petrine.

Ja.

Han talte netop nu derom.

Gram (afsides).

Hvordan?

Mon han har friet alt til hende?

(Høit.)

Saa?

Og De . . . hvad har De svaret ham derpaa?

Petrine.

Hvad jeg . . .? Ih nu, han er jo ret et rart,
Velsignet Menneske; og han er liidt af Alle.

Gram (afsides).

Hun er forelsket i ham; det er klart.
Velan, til Byrde vil jeg ikke falde.
(Høit.)
Mig har han med betroet det idag.
Jeg veed, han elsker . . . at han har isinde . . .
At . . . hvis min Søster giver ham sit Minde —

Petrine.

Og De vil tage Dem af denne Sag?

Gram.

Vær ubekymret! Jeg . . . skal gjøre Mit.

Petrine
(tager hans Haand).

O, det var smukt af Dem!

Gram
(i Bevægelse).

O, min Veninde!
¹falb De . . .
(Fatter sig.)
Jeg skal bruge min Credit
¹os vor Familie. Den er mig lidt forbunden.
– Undskyld mig nu. Jeg er her snart igjen.
hvert Fald skal De agte Deres Ven.
(Afsides, idet han gaaer.)
Det er forbi! Det sidste Haab er svundet!
(Standses i Havedøren af den indtrædende Justitsraad.)

Ellevte Scene.

De Forrige. Justitsraaden.

Justitsraaden.

Hr. Amtmand! Ah! — jeg søgte netop Dem.
Man savnede Dem her.

Gram.

Nu kom jeg hjem.
Jeg var gaaet ned til Søegaards.

Justitsraaden
(forskrækket).

Var De? Ei
Besøgte De Familien?

Gram.

Ak nei!
Hos Gartneren jeg kjøbte Blomster.

Justitsraaden.

Naa!
Ja, Blomster, det er Noget, de forstaae.
(Afsides.)
Velan! saa vil jeg gjøre hvad min Dorthe
Har speculeret ud, mens jeg var borte:
Berøre fiint August's Frieri
Og derved vække ham til — Jalousie!
— Ja, Fruentimmerne, min Sjæl, er' fine.

Gram.

De vilde talt med mig?

Justitsraaden.

Javist. — Aa, Trine!

aae ud saa længe.

Petrine.

Jo.

(Gaaer ud af Havedøren.)

Justitsraaden (afsides).

Men Sligt maa frem

Med Kunst, med Fiinhed, med en Indgang. — Hm!

(Høit.)

England, hører jeg, har de Conservative —

Gram.

Det har jeg læst.

Justitsraaden.

— For Alvor gjort sig stive.

Gram.

De vilde talt . . .

Justitsraaden.

Ah ja!

(Afsides.)

Saa maa det ud.

(Høit.)

a, det er en Familie-Affaire —

Gram.

g hvilken?

Justitsraaden
(med paatagen Ligegyldighed).
Min Nièce kan staae Brud
Hvad Oieblik det nu skal være.

Gram.

Staae Brud?

Justitsraaden.

Ja, der er En, der holder an
Om hendes Haand; en meget vakker Mand.
Det er August.

Gram.

August!

Justitsraaden.

Det skulde man forsværge;
Men det er sandt.

Gram
(afsides, i Bevægelse).

Det er kun altfor sandt!

Justitsraaden (afsides).

Han gi'er sig! Det begynder jo charmant.

(Høit.)

Det kommer an paa mig, for jeg er hendes Værge.
Naar En vil frie til Pigen, er det klart,
At han maa melde sig hos mig — men snart.

Gram (afsides).

Fordømt! at man til Overflod skal træffes
Med dette gamle Brøvl!

Justitsraaben (afsides).

Han er jalour!

(Høit.)

, Pigebarnets Haand er fri endnu.

ı Sag som denne her maa overlægges.

· Hvad mener De, Hr. Amtmand?

Gram.

Jeg? Ih nu —

e veed jo bedst … (Afsides.) Man miste kan Forstanden!

Justitsraaden.

om sagt, ifald der melder sig en Anden,

ıa kan man —

Gram (fort).

Gjøre ligefuldt sin Pligt.

Justitsraaden (afsides).

ın er jalour! Ja, det er tydeligt!

(Høit.)

g siger, hvis en anden En sig meldte,

l hvem man — hvem kan vide? — mere heldte,

ıa kunde man — bevares, Sligt man bør —

l arrangere det i hans Faveur.

Hvad siger De?

Gram

(fortredelig).

Aa jeg!

(Petrine kommer hastig ind.)

Petrine.

Ak, jeg forstyrrer Dem —
Tilgiv! — men En af Dem maa rigtigt komme
Og hjælpe — Han er reent fra Sandser —

Justitsraaden.

Hvem?

Petrine.

August. Han vil paa Timen reise hjem.
(Til Gram.)
Kom De! — Han stiger nu tilhest heromme.

Justitsraaden.

Visst ikke, Barn! August er ingen Nar;
Han rider ikke.

Petrine.

Jo, han gjør!

Justitsraaden.

Passiar!
Bliv De, Hr. Amtmand!

Gram.

Tillad! jeg gaaer med.
Og — lad mig handle her i Deres Sted,
Saa skal jeg snart faae Sagen arrangeret.

Justitsraaden (bukker).

Bevares! — (Afsides.) Arrangeret! jeg forstaaer!
(Idet Gram og Petrine gaae mod Udgangen, standses de af de Indtrædende.)

Tolvte Scene.

De Forrige. Fru Martin med August ved Haanden og fulgt af Elise. Siden Daniel.

Fruen.*)

Der er han! Han var næsten echapperet.
Men hold nu paa ham.

Gram.

Min August! du gaaer,
Du reiser fra os?

August.

Jeg kan ikke blive.

Gram.

Hvorfor?

August.

Du kjender ikke min Forfatning.
Ak, jeg bedrog mig selv! Men Intet kan mig give
For Det, jeg her har tabt, Erstatning.

Gram.

Forklar —

August.

Du veed, hvorfor jeg kom herud.
Her, tænkte jeg, her henter du din Brud;

*) Personerne ordne sig saaledes: Elise, Justitsraaden, August, Gram, Petrine og Fruen. Siden Daniel ved een af Siderne.

Her kan din Ungdoms-Tids urolige
Og viltre Liv ved din Cousines Haand
Paalægges Kjærligheds og Omheds Baand.
— Jeg kom, og gjorde dig til min Fortrolige.
Kun altfor ædelmodigt var dit Svar.
Men Himlen er mit Vidne, mindst jeg har
Formodet, at man ønsker at betrygge
Ved dig, Johannes, min Cousines Lykke.

Gram.

August! jeg er dig mindst iveien her,
Og over mig er ingen Grund til Klage.
Fat Mod! du veed ei, Lykken er dig nær.

August.

Du var min Støttestav i onde Dage;
For mig du offrede dig heelt.
Saa vil jeg offre mig for dig, bekjæmpe
Den Lidenskab, det er min Pligt at dæmpe.

Gram.

Ja, dine Følelser . . . dem har jeg deelt.
Men dette Malurt-Bæger bør jeg drikke.
Du er begunstiget; jeg er det ikke.

Justitsraaden (afsides).

Victoria! han er forelsket!
(Høit, som En, der staaer paa Naale.)
Hm!

Petrine (afsides).

an elsker Lise!

Justitsraaden
(til Gram, idet han tager Elise ved Haanden).

Tør jeg sige Dem . . .
:t er en Misforstaaelse —
(Til Elise.)
Kom frem!

Gram
(alvorlig, uden at have lagt Mærke til Justitsraaden).

igust! det er bestemt! jeg reiser hjem.
det Capitel gjælder ingen Pligter.
ı Gud, der byder mægtigt over os,
il tvinge dig, Beslutningen tiltrods.

August.

ei, nei!

Gram.

Min Ven! der gives tidt Conflicter
dette Liv, der falde Hjertet tungt.
'en jeg, hvis Bryst er ikke længer ungt,
or, hvad jeg tidt har maattet: resignere.

August.

'i, Gram!

Justitsraaden
(som før).

Men det behøves ikke mere.

Alt dette her om Sangens Muser? — Ah!
Du mener Digtet, Høisgaards Bakke — ja,
Det gjør mig rigtigt ondt, hvis du formoder,
At hun har skrevet det.

Gram.

Hun selv har sagt det nys.

Fruen
(til Petrine).

Har du?

Petrine.

Ak nei! det har jeg ingenlunde.
Jeg sagde saa bestemt, jeg ikke kunde.
Det er min Afskrift.

Gram

Ak . . . (Til Fruen.) Men du da?

Fruen
(tagende ham afsides).

Tys!

Hvad jeg har sagt var mellem os herinde.
Det var Fornødenhed for din Forstand
At troe paa Fruentimmers Feil — velan!
(Leende).
Det var den eneste, jeg kunde finde.
Nu er hun fri for den.

Gram (bitter).

Ja, det er smukt!
Saaledes med din Broders Vel at spille!

Fruen (afsides).

Ak nei, med ham, jeg troer, faaer Ingen Bugt!

(Til Gram.)

Ja, naar I Mandsfolk vidste hvad I vilde,
Saa var det ei fornødent. Men — pas paa!
Din Søsters Mening skal du snart forstaae.

(Høit, til de Andre.)

Min Broder her beviser mig den Naade
At lade mig alene raade.
Vil I, som han?

Justitsraaden.

Ja, Gud bevares.

(Afsides til Fruen, idet hun gaaer ham forbi.)

Pst!
Bryd Dem om Ingenting. Jeg veed det vist,
At han er skudt i Lise.

Fruen (afsides).

Ja — men tie blot stille!

(Høit, idet hun gaaer hen mellem August og Elise.*)

August! Elise! Kommer begge To!
Af synderlig Bevaagenhed vi ville,

*) Elise, Fruen, August, Justitsraaden, Gram, Petrine.

— Men, ikke sandt? med alt det har det gavnet,
Jeg holdt ham bort fra Søegaards? ikke?

Fruen (smilende).

Jo.

Daniel
(nærmer sig August og Elise).

Min Frøken! Hr August!

August.

Ah, er det dig!

Daniel.

Jeg gratulerer!

Elise og August.

Tak!

Daniel (afsides).

Der seer man, det har virket,
At jeg har gaaet saa lumsk omkring og lirket.

Fruen
(til de Nyforlovede.*)

Jeg haaber, Børn, I er tilfreds med mig?

Gram.

Min bedste Søster!

August.

Kjære Tante!

*) Elise, August, Fruen, Gram, Petrine, Justitsraaden.

Fruen.

Tager
nhver sin Ømheds Gjenstand som hun er!
eil eller Svaghed findes hos Enhver,
)g Mangen netop derved os behager.
:il disse Smaafeil har Naturen bundet
Rangt Fortrin, der var ellers let forsvundet;
)g I kan troe mig, Kjærligheden næres
3ed Feil, hvormed der ømt bør overbæres.

(Til Gram.)

Men du — du er vel ikke vred, fordi
ieg har ført Krig med dig?

Gram.

Jeg be'er dig, tie!

Fruen.

Ja, min Johannes, du var uretfærdig
Imod vort Kjøn. At hævne Sligt,
Indseer du, er et Fruentimmers Pligt.
Dog troer jeg, Hævnen var os begge værdig.

Gram.

), denne Hævn har gjort mig lykkelig!

Fruen.

ieg undte dig af Hjertet en Veninde
:il Lindring for dit arbeidsomme Liv;
n trøstende Ledsagerinde,
n klog, en øm, en kjærlig Viv.

Men — Ingen gifter sig, naar man befaler;
Det hjælper ei engang, man overtaler.
Det Eneste, der holder Stik,
Er' Underhandlinger og Politik.
Saaledes som Europa fører Krige
Og vinder Land og Magt ved en — Tractat,
Paa samme Viis i Kjærlighedens Rige
Erobrer Amor Land som Diplomat.
I Kabinetter skabes Monarchier;
I Kabinetter stifter man Partier.
— Og især deleshed har vi,
Vi Fruentimmer Færdighed deri.
Er' Mændene, som man har sagt,
Et tappert Folkefærd Aristocrater,
Saa ere vi, der hylde Viddets Magt,
Til Gjengjæld Alle fødte Diplomater.

Fristelsen,

Skuespil i een Act.

---

t første Gang paa det kongel. Theater d. 3die Septbr. 1842.

Personerne.

Møller, Fabrikant.
Agathe, hans Datter.
Grenaa, Commissionair.
Vilhelm Holgers, Polytechniker.
Madam Qvist.
En Pige.

Handlingen foregaaer i Kjøbenhavn og begynder tidligt om Morgenen.

Et rummeligt Værelse, temmelig simpelt meubleret. En Dør i Baggrunden og en til hver af Siderne; den til Venstre gaaer ind til Mad. Qvist's Værelser. I et Hjørne et Fløibord med nedslaaede Fløie.

Første Scene.

Grenaa. Siden **Møller** og **Agathe.**

Grenaa

(kommer fra Døren tilhøire og taler ud til Rogen).

Lad du kun mig — jeg veed nok Besked. (Gaaer urtig hen til Døren i Baggrunden, men finder den lukket.) Hm! den er lukket af. (Gaaer hen til Døren, der fører ind til Mad. Qvist's Værelse.) Madam Qvist! Vær aa god at komme ud. Aa, lille Madam Qvist, om nu og skynd Dem. — Fordømt! nu er hun nok ude i Kjøkkenet.

(Møller og Agathe komme ind.)

Møller.

Har De hørt det?

Grenaa.

Ja, nu er da Cancellieraaden død.

Agathe.

Er det virkelig sandt? Er der slet intet Haab?

Grenaa.

Ja, jeg veed ikke Andet end hvad Madam Qvist nu i dette Øieblik har ladet mig vide. Men Doctoren har jo været her, saa kan der neppe være Tvivl.

Agathe.

Jeg kan slet ikke troe derpaa endnu.

Møller.

Det gaaer mig ligedan, Barn. Man vænner sig saa svært til et Dødsfald. Hver Dag seer man tydeligere, at det afgjørende Øieblik nærmer sig med stærke Skridt, og naar det kommer, kan man dog ikke troe derpaa. Hm! Hm! min stakkels gamle Ven! At han allerede nu skulde afsted!

Grenaa.

Ja, han var da over sine 60 Aar; og meget stærk har han aldrig været.

Møller.

Det er sandt. Men saalænge En, vi daglig omgaaes, lever, selv om det er et svageligt Liv, kan vi ikke faae det ind i Hovedet, at dette Liv med alle dets Egenheder, dets Vaner og Sysselsættelser, at alt dette med Eet skal standse.

Agathe.

Ak Gud, og Cancellieraaden, hvis Liv var en Lykke for saa Mange! Han, der var saa velgjørende!

Grenaa
(der hidtil har yttret endeel Urolighed, afsides til Møller).

Ja, hør nu, Møller, vi har ingen Tid at spilde.
ı vi ere udvalgte til Executores testamenti, saa
ıae vi nu ind og bringe Orden i hans Efterladenskab.

Møller.

Ja, jeg er parat. Kom kun.

Grenaa.

Men Døren ind til hans Arbeids-Værelse er
kket af.

Møller.

Saa kalde vi paa Madam Qvist. (Til Agathe.)
aae ind, Barn, og beed Madam Qvist trine ud
os. (Agathe gaaer.)

Møller.

Jeg formoder, hans Sager ere i god Orden,
ı Arbeidet vil ikke blive vanskeligt.

Grenaa (adspredt).

Saamænd — det kan nok være.

Møller.

De maa jo omtrent kjende Status af hans Efter-
)enskab.

Grenaa.

Det er sandt, det gjør jeg, og De kan derfor
rne overlade mig det Hele. Bliv De kun her og

lad mig gaae ind. Jeg er mere vant til det Slags Forretninger.

Møller.

Ja, men nu er jeg engang udnævnt tilligemed Dem, saa er det vel bedst, jeg gaaer ind med.

Grenaa.

Ja, som De vil.

Møller.

Det er ingenlunde fordi jeg har Mistro til Dem.

Grenaa.

Nei, det veed jeg.

Anden Scene.

De Forrige. Mad. Qvist. Agathe.

Mad. Qvist

(klædt i mørkt Tøi og med sorte Baand paa Kappen).

God Morgen, Hr. Møller! en god Morgen, Hr. Grenaa! Bliv ikke vred, at jeg har ladet Dem vente.

Møller.

Nei, nei! under disse sørgelige Omstændigheder er det vel at undskylde.

Mad. Qvist.

Ja, hvad synes De, Hr. Møller! At jeg skulde opleve den Sorg, nei, det havde jeg aldrig tænkt mig.

Det er et stort Tab for mig, et Tab, jeg aldrig forvinder.

Møller.

Det vil jeg troe, min kjære Madam Qvist. Men De maa fatte Dem, det er en Christens Pligt.

Mad. Qvist.

Ak, jeg kan endnu ikke fatte mig. Hvor finder man igjen en saa retskaffen Mand, som Cancellieraaden? Nu har jeg tjent ham i saa lang Tid og holdt Huus for ham — det forstaaer sig, saaledes at jeg kan forsvare det for Gud og Verden. Men han skulde heller aldrig være Den, der talte et haardt Ord til mig eller viste sig utaalmodig eller hidsig. Ja, han var en sjelden Mand!

Møller.

Hvad Tid døde han?

Mad. Qvist.

Inat Kl. 2. Han sov stille og sagtmodig hen som han havde levet. Jeg tænkte mindst, at det var saa nær. Jeg stod just og talte med Vaagekonen, og vi syntes begge, han var mærkelig bedre. Men da jeg saa bragte ham hans Mixtur — for han saae helst, at jeg gav ham den — og han ikke reiste sig som ellers, og heller ikke svarede mig paa min Tiltale, saa blev jeg ganske angst og tog i ham og sagde: Hr. Cancellieraad, svar mig; hvordan er det med

Dem? Men han svarede ikke. Det var forbi med ham. (Tørrer Øinene.)

Agathe.

Var der da Ingen tilstede?

Mad. Qvist.

Jo, den unge Hr. Holgers var i det andet Værelse. Han havde just sat sig hen og blundede lidt. Men da han hørte mig klage og jamre, kom han ganske forskrækket ind og søgte at bringe ham tillive. Men al menneskelig Hjælp kom for silde.

Grenaa.

Ja, nu er han engang død og salig, og vore Klager hjælpe ham ikke. Nu maae vi —

Mad. Qvist.

Nei, desværre, mine Klager kunne ikke kalde ham tilbage.

Grenaa
(afsides til Møller).

See til at gjøre en Ende derpaa. Tiden løber til ingen Nytte.

Møller.

Kjære Madam Qvist, De veed, at Grenaa og jeg ere udnævnte til Executores testamenti. Vi maae nu ind og ordne hans Sager.

Mad. Qvist.

Ja, Gud bevares, derfor har jeg jo sendt Bud

ter Dem. Nu skal jeg strax lukke op — ja, hvor ır jeg nu Nøglen — jeg har nok lagt den fra mig rinde. Jeg skal sige Dem, jeg ansaae det for min kyldighed, strax min salig Herre var død, at lukke for hans Arbeids-Værelse, hvor Chatollet staaer, ; heri gav Wilhelm mig Ret — ja, jeg siger Willm, fordi jeg nu har kjendt den unge Hr. Holgers a det han var en Dreng og Cancellieraaden begyndte tage sig af ham.

Grenaa.

Altsaa var det Nøglen, lille Madam.

Mad. Qvist.

Nu gaaer jeg at hente den. Og endnu engang, iv ikke vred, at jeg lod Dem vente herinde. Jeg d just og fæstede nogle sorte Baand paa min Kappe. er kommer jo Folk — og man skal ikke sætte sig od Skik og Brug.

Grenaa (afsides).

Det er da Satan til Snakketøi.

Mad. Qvist.

Vil De følge med, Jomfru Agathe?

Agathe.

Jo gjerne.

Mad. Qvist.

De kan lægge Deres Tøi fra Dem inde hos ig. Og naar De ønsker det, kan De med det Samme

endnu engang see Cancellieraaden. Han har slet ikke forandret sig. Han seer ligesaa from og mild ud, som i levende Live. — Vil De, lille Jomfru?

Agathe.

Tør jeg, kjære Fa'er?

Møller.

Gaae du kun, mit Barn.

Mad. Qvist.

Det vil glæde Cancellieraaden i hans Død, at De endnu engang seer ham. De og Vilhelm vare saa alligevel de to Mennesker, han holdt meest af i denne Verden.

Agathe.

Ak, Gud! hvor kunde jeg glemme, hvad han har gjort for mig!

Mad. Qvist.

Der er Ingen, der vil glemme ham. Cancellieraadens Velgjørenhed vil man længe huske paa. Naar jeg tænker efter, hvem han alt har hjulpet og understøttet! Her var en lille Pige i Huset, der tilhørte Kjælderfolkene, og der var skjev og forvoret. Hende satte han ud i det polytechniske Institut paa Strandveien og betalte for hende.

Grenaa.

Det orthopädiske Institut.

Mad. Qvist.

Ja, saadan er det jo, de kalde det. Og hvad ar han ikke gjort for saa Mange, som man aldrig k at vide!

Grenaa
(afsides til Møller).

See at faae hende herfra. Jeg maa tale med 'em.

Møller.

Skaffer De os saa Nøglen, Madam?

Mad. Qvist.

Nu gaaer jeg. Men De maa være overbærende ed mig idag, Hr. Møller. Jeg har et tungt Kors bære, og mit Hoved er ganske forstyrret. Kom nu, mfru Agathe.

(Hun og Agathe gaae ind tilvenstre.)

Grenaa.

Hvad staaer De og tænker paa?

Møller.

Jeg tænker paa de Ord, Madam Qvist lod lde, at min Agathe og den unge Holgers vare de Mennesker, Cancellieraaden havde kjærest. Jeg troer, n har Ret deri. Endnu for et Fjerdingaar siden de jeg have svoret paa, at Agathe kom til at arve lvt med Vilhelm efter ham. Men nu arver han

Broderparten, og hun maa vel nøies med en ringe Deel.

Grenaa.

Hm! deri kan De tildeels have Ret. Men, hvor meget troer De, hun faaer?

Møller.

Ja, hvad veed jeg! Jeg tænker, saa en 5, 6000 Rigsdaler.

Grenaa.

Ja, men deri tager De feil. For hun faaer slet Ingenting.

Møller.

Hvad siger De? Det er da vel aldrig muligt?

Grenaa.

Det er saamænd baade muligt og vist.

Møller.

Men hvoraf veed De da det?

Grenaa.

Jeg har allerede vidst det en fjorten Dages Tid, og den unge Holgers veed det ogsaa. Copien af Testamentet, som Cancelliraaden selv har dicteret mig, maa findes blandt hans Papirer. Originalen har han — jeg veed ikke af hvad Grund — givet Madam Qvist at gjemme, men forseglet.

Møller.

Men hvad kan da være Grunden til, at han saa

ldeles har glemt al den Godhed, han har havt for
lgathe?

Grenaa.

Ja, det veed jeg ikke. Holgers er løbet af med
'rofiten, saa meget er vist. Maaskee det er ham,
'e kan takke derfor.

Møller.

Holgers? der altid har gjort saa meget af Agathe —?

Grenaa.

Ja, De har jo bestandig nægtet ham Deres Sam-
)kke til en Forbindelse med hende.

Møller.

Fordi jeg har ikke havt Andet end Tab af Hol-
rs, fordi hans mange forskruede og nymodens Ideer
l føre ham til Bettelstaven, om han ogsaa arver
if saa Meget.

Grenaa.

Deri giver jeg Dem Ret.

Møller.

Jeg haabede engang at kunne ophjælpe mine Sager
d hans Kundskaber. Jeg anvendte min sidste Skil-
ig, og maatte endda gjøre Laan, for at kunne for-
ive den kostbare Maskine fra England, som han
elig prækede for mig om. Og da den saa kom
rtil, var der Ingen, der forstod at sætte den op.

Saa blev jeg nødt til at sælge den, fik ikke de derfor, af hvad den havde kostet mig —.

Grenaa.

Det undrede mig endda, De fik saa Meg havde ikke betalt Dem mere derfor, end Je Træet var værdt.

Møller.

Fra den Tid har Alting været mig imol er Dag for Dag kommet mere tilbage — og kan jeg takke denne unge Phantast for! Og skal nu mit Barn sættes tilside!

Grenaa.

Ja, hvad har De da isinde?

Møller.

Jeg faaer vel finde mig deri, og maa ov gjøre gode Miner.

Grenaa.

Det gjorde jeg ikke i Deres Sted.

Møller.

Hvad vil De da, jeg skal gjøre.

Grenaa.

Det skal jeg sige Dem. Men De skal h rolig og lægge Fordomme tilside. De veed, en ganske klog Mand, og kan derfor stole paa har overveiet Sagen fra alle Sider.

Møller.

Uden Omsvøb, hvad er det, De vil foreslaae mig?

Grenaa.

Seer De, Cancellieraaden efterlader ikke Een, der er ham beslægtet. Den unge Holgers, som han tog til sig, da han var en Dreng, har nu forstaaet at slikke sig ind hos ham. Han arver Rub og Stub. Cancellieraaden er i sit Testamente gaaet saa vidt, at han ikke har sat Noget fast enten for Madam Qvist, der i saa mange Aar har været hans Huusholderske, eller for Tjenestefolkene. Han bestemmer kun i Almindelighed, at Holgers skal sørge for dem. Det er altsaa til Vildfremmede, den betydelige Formue skal gaae. Maa jeg da nu spørge Dem, om vi ikke ere ligesaa gode som Andre? Har vi To nu ikke i flere Aar staaet ham bi med Raad og Daad? Har Deres Datter ikke havt grundet Haab om at blive Medarving, og taler nu ikke al Rimelighed for, at den snue Holgers, der formodentlig af den Grund har friet til hende, nu, da dette Haab slog ham feil, har vidst at forpurre det? Og vil De rolig see paa alt dette?

Møller.

Hm! det er kun altfor rimeligt hvad De der siger. Men jeg gad vidst, hvad jeg skulde gjøre derved.

Grenaa.

De skal ikke taale, at Arven rives bort lige for

Næsen af Dem. De skal benytte Dem af Omstændigheder, der ere os ualmindelig gunstige. Seer De, Testamentet indeholder ingen Specification af Efterladenskabet. Der staaer kun i Almindelighed: „Alt hvad jeg efterlader skal tilfalde min Pleiesøn"; De veed, Cancellieraaden var en Ven af Korthed. Nu ligger der rigtignok blandt hans Papirer en Opskrift paa de Obligationer, han eier; thi deri bestaaer hans Hoved-Formue. Men denne Opskrift kan vi let faae Fingre paa.

Møller.

Men hvad er da Deres Mening med alt dette?

Grenaa.

Hm — hvad der er min Mening — jeg troer da ikke, jeg har et Barn for mig. Min Mening er, at vi skal lade Holgers i Besiddelse af Huset her, af de rede Penge, og af saa mange Obligationer, at ingen Mistanke vækkes; thi det er desværre bekjendt, at Cancellieraaden eiede Obligationer. Derimod skal vi —

Møller (spændt).

Jaja, Mand, hvad skal vi?

Grenaa.

Ih nu, hvad der forresten findes, skal vi To dele.

Møller.

Nei, Grenaa, med saadanne Forslag maa De ikke
nme til mig.

Grenaa.

Og hvorfor ikke, om jeg maa spørge? Naar
lgers faaer Huset og en 10,000 Rigsdaler oven-
bet, er det ikke store Ting for ham? Huset alene
en 16,000 Rigsdaler værdt. Er alt dette ikke nok
at sætte overstyr paa hans Maskiner og Luftcasteller?
ler har Cancellieraaden ikke allerede sat nok paa
m? Jeg veed, at han een Gang har forstrakt ham
d 1000 Rigsdaler og een Gang med 1500 Rigs-
er, for at fremme Gud veed hvilket Project; men
ugterne deraf har jeg ikke seet.

Møller.

Ja, det er godt nok. Cancellieraaden havde Lov
at raade over sine Penge. Vi har ingen Ret til
n.

Grenaa.

Ret? Ja, Møller, skal man i denne Verden
nte til man faaer Noget med Rette, saa kan man
nte længe.

Møller.

Desværre, det er sandt. Men da jeg nu i al
n Tid har levet som en ærlig Mand —

Grenaa.

Aa, saadan kan De tale til gamle Kjærlinger,

men ikke til mig. Jeg veed hvad det vil sige, naar man praler af, at man lever som en ærlig Mand. Den, der gjør Gjeld, han ikke kan betale, han føler ikke sin Samvittighed besværet deraf — om han ogsaa bringer Skomager og Skræder til Bettelstaven. Men, naar Talen er om at benytte Omstændigheder som disse her, da kommer Samvittigheden paa eengang — uagtet Ingen vil føle Tabet. Og hvad Gavn har man deraf, at man er hvad De kalder en ærlig Mand? Man bliver Kirkeværge, Rodemester, Fattigforstander eller Borger-Repræsentant og saaer tusinde slige Bestillinger, som man har Bryderi og Ærgrelse af, men ikke en Skilling for.

Møller.

Ja, det kan Altsammen være sandt, men —

Grenaa.

Ja, nu har jeg sagt Dem min Mening. Jeg har gjort det mere for Deres Skyld end for min. Jeg sidder Gudskeelov ret godt inde, og kan hjælpe mig uden det. Men med Dem er det anderledes. De har en Rede af Børn. De er i Betryk paa alle Kanter. De har hverken Nat eller Dag Ro for Deres Creditorer. Saadan et Hundeliv vil De heller føre, end ophjælpe Deres Affairer? Naar, troer De, tilbydes Dem igjen en Leilighed som denne? Der er Ingen, der kan komme efter det, og Ingen, der vil

gjøre Spørgsmaal derom. Thi Holgers veed hverken, om han arver Meget eller Lidet. Hvad han mister er Noget, han aldrig har eiet, og som han aldrig kan føle Tabet af.

Møller.

Overtal mig ikke, Grenaa; De har Synd deraf.

Grenaa.

Jaja, saa vil jeg ikke spilde et Ord mere paa Dem. Men der vil komme en Tid, da De vil fortryde Deres utidige Betænkeligheder. Naar Holgers sidder inde som en Prinds og giver Dem og Deres Datter en god Dag, mens De maa pine og plage Dem for at slaae Dem igjennem, saa tænk paa mig.

Møller
(i urolig Bevægelse).

Hm! — det er forfærdeligt, at dette Menneske saaledes skal løbe af med denne store Formue!

Grenaa.

Jeg vil bare huske Dem paa een Ting. De har vel ikke betænkt, at Alt hvad De eier er pantsat til Grosserer Corfitz Hansen.

Møller.

Det kommer ikke den Sag ved. Corfitz Hansen er en ganske billig Mand, der ikke vil mig tillivs.

Grenaa.

Men han har overdraget sin Ret til mig.

Møller.

Til Dem? Har De nu kjøbt Panteforskrivningen?

Grenaa.

Ja, allerede for over en Maaned siden.

Møller.

Men af hvad Grund? Er det Deres Venskab? Har De da isinde at bringe mig til det Yderste?

Grenaa.

Ja, dengang jeg kjøbte Forskrivningen havde jeg noget ganske Andet for Øinene. De husker nok, at jeg nu i et Aar har anholdt om Deres Datter Agathes Haand.

Møller.

Men hun kan jo ikke udstaae Dem.

Grenaa.

Det veed jeg, skjøndt jeg er overbeviist om, at vi nok skulde forliges, bleve vi først givte med hinanden. Imidlertid, De er svag heri som i alt Andet. De veed hverken, om De skal sige Ja eller Nei.

Møller.

Med andre Ord, jeg betænker mig paa, at gjøre mit Barn ulykkeligt. Jeg synes, jeg har gjort nok for Deres Skyld. Jeg har forbudt Holgers mit Huus.

Grenaa.

Nu godt, naar De har saa Meget derimod, saa vil jeg afstaae fra Agathe.

Møller.

Ja nu — da De veed, hun Intet arver. Det vel ogsaa Grunden til, at De slet ikke har berørt n Sag i de sidste fjorten Dage.

Grenaa.

Det skal De ikke sige. En ung, smuk Pige har tid sin Priis. Men det er det Samme; for at De n see, jeg er uegennyttig, saa vil jeg overlade Dem anteforskrivningen for Det, den har kostet mig; det en Bagatel mod dens sande Værdi. Men saa skal e nu vise Dem som en Mand af Characteer og gaae d paa mit Forslag.

Møller.

Og hvis jeg nu ikke gjør det?

Grenaa.

Saa maa De ikke tage fortrydelig op, at jeg nytter min Ret og gjør Forskrivningen gjeldende.

Møller.

De er en fortræffelig Ven!

Grenaa.

Ja, Handelskab er ikke Venskab. Det staaer jo Deres Magt at forhindre det. Naar De vil opgive eres egensindige Ideer og idag være mig behjælpelig, a tilbyder jeg Dem endog at overlade Dem Forivningen for Intet. Det er engang Verdens Gang; n ene Haand vasker den anden.

Møller.

Ja, og lige rene blive de.

Grenaa.

Stille! der kommer Nogen.

Tredie Scene.

Møller. Grenaa. Mad. Qvist.

Mad. Qvist.

Jeg maa igjen bede Dem om Undskyldning; men jeg kunde tilforladelig ikke komme før. Nøglen havde jeg forlagt eller gjemt den saa vel, at jeg ikke strax kunde hitte den, saa fortumlet mit Hoved er idag. Og saa kom Huusjomfruen ovenpaa ned for at condolere og sige mig nogle Trøstens Ord i min store Sorg.

Grenaa.

Jaja — naar De blot nu har Nøglen.

Mad. Qvist.

Nu skal jeg strax lukke op for Dem. Der er en Graad i Huset, som om det var en Fa'er for dem Alle, der var død. Jomfruen ovenpaa meente, at hele Gaden vilde lægge Sorg an. Ja, Cancellieraaden var elsket!

Grenaa

(afsides til Møller).

Kan De da ikke stoppe Munden paa hende?

Møller.

Lille Madam, det er paa Tid, vi træffe vore
nstalter.

Mad. Qvist.

Ja, nu er der Intet iveien. Jeg har sat et
øibord herhen, hvis De ønsker at lægge Papirer
ler andet deslige hen derpaa.

Møller.

Godt. Lad os faae det slaaet op.

Grenaa.

Aa, det behøves ikke. Vi kan hjælpe os med
orbet derinde. (Afsides til Møller.) Hvad skal de Narre-
reger til med et Bord herinde?

Møller.

Det gjør jo hverken til eller fra.

Mad. Qvist
(der imidlertid har slaaet Bordet op).

Naar De nu ønsker Noget henlagt, skal jeg være
em behjælpelig. Jeg kan jo nok vide, De trænger
en Haandsrækning; og jeg kan uden Selvroes
ie, at der er Ingen, der er bedre bekjendt med Huset
d jeg. I den sidste Tid talte Cancellieraaden ofte
ed mig om sine Sager, om hvorledes han ønskede
lt indrettet efter sin Død; for selv var han fattet
ia sit nære Endeligt.

Grenaa.

Talte han om, hvad han omtrent efterlod sig?

Mad. Qvist.

Det gjorde han just ikke. Men jeg veed jo nok at han sad godt inde og i de mange Aar har spare en god Skilling sammen. Han forstod at omgaae med Penge. Gjerrig var han ikke, det var Synd a sige, og det kunde jeg anføre mange Beviser fo Dengang hele Byen var illumineret for et Par Aa siden, da havde han ladet gjøre til det dobbelte Vin due i Salen en Transpiration, som alle Mennesk talte om. Nei, gjerrig var han ikke.

Grenaa (prøvende).

Jeg troer i Grunden heller ikke, at han har lagt saa Meget tilside som man antager.

Mad. Qvist.

Derom kan jeg ikke sige noget Bestemt. Vor unge Wilhelm — jeg mener Hr. Holgers — var bedre bekjendt med den Deel af hans Sager. Han var paa det Sidste ofte alene med ham og gjennemgik Papirer og Regninger, og saa har de vel bragt det paa det Rene.

Grenaa

(afsides til Møller).

Hører De?

Mad. Qvist.

Wilhelm var jo hans Eet og Alt, og saavidt jeg

r kunnet mærke, bliver han nok ogsaa hans Arving.
:, det forstaaer sig, Hr. Møller, Deres Datter har
ıncellieraaden sikkert ikke glemt.

Møller.

Hm! — mener De?

Mad. Qvist.

Ja — det troer jeg vist, det har han ofte ladet
Ord falde om — uagtet, det synes mig næsten
u, som Vilhelm i een af disse Dage har talt om,
t det skulde gjøres om. Men jeg har havt saa
ıeget Andet at tænke paa, saa De kan ikke gaae
erefter.

Grenaa

(afsides til Møller).

Kan De see? Har jeg nu Ret?

Møller.

Det lader til det.

Grenaa

(som før).

Vil De nu finde Dem deri? hvad? De er gal,
ıar De gjør det.

Møller.

Tael ikke til mig derom.

Grenaa

(som før).

De skal og De maa høre mig.

Møller
(gaaer fra ham og hen til Mad. Qvist).

Hvad jeg vilde sagt — hvor er Holgers da nu?

Mad. Qvist.

Han er oppe i Skifte-Conditionen.

Grenaa.

I Skifte-Commissionen? hva — hvad?

Mad. Qvist.

Ja, han maatte jo melde Dødsfaldet.

Grenaa.

Men saa kan vi jo hvert Øieblik vente Rettens Folk, og nu spilder De os Tiden med Snak.

Mad. Qvist (krænket).

Ih nu, Snak pleier jeg just ikke at komme med. Det har i det mindste Ingen før beskyldt mig for.

Grenaa.

Jaja — giv os nu blot Nøglen. Tiden løber.

Mad. Qvist.

Nu skal jeg lukke op, og følge ind med Dem.

Grenaa.

Det behøver De ikke. Naar De blot vil levere mig Nøglen.

Mad. Qvist.

Men det er jo rimeligt, at jeg følger med Dem og giver Dem Anviisning paa min salig Herres Gjemmer-

Grenaa.

Min kjære Madam, det er ikke det første Bo, har behandlet. Overlad De kun Altsammen til Det er os, der skal sørge for, at der iagttages accurat Orden.

Mad. Qvist.

Det veed jeg, men jeg mener blot, at Cancellie-en ikke lettelig foretog sig Noget af Vigtighed at tage mig paa Raad med, og derfor synes —

Grenaa.

Men vi kan ikke tage Dem paa Raad med. er os og ikke Dem, der skal staae til Ansvar.

Mad. Qvist.

Ih nei, Hr. Grenaa, jeg siger heller ikke Andet —

Grenaa.

Ja, med al den Tale komme vi ingen Vei. Vil ikke give mig Nøglen, saa maae vi have Bud Smeden.

Mad. Qvist.

Nu har jeg hørt det før! Og den Tort vilde jøre mig?

Grenaa (heftig).

Jeg har sagt Dem det ti Gange! her er ikke til Faddersladder.

Mad. Qvist.

Fabdersladder . . . er det en Tiltale?

Grenaa.

Ja, der maa være en Ende paa Alt. Min Samvittighed kan ikke tillade, at nogen Uvedkommende faaer Adgang til Værelset derinde. Det er ikke saa usædvanligt, at Folk, under deslige Omstændigheder, benytter sig af Leiligheden.

Mad. Qvist.

Ih, du store Gud! hvad siger De?

Grenaa.

Nøglen, Madam!

Mad. Qvist.

Her er den. Vær saa god. (Leverer Nøglen til Grenaa, der strax gaaer ind i Cancellieraadens Værelser, Døren i Baggrunden.) Benytte sig af Leiligheden! Det skal der siges til mig! Nei, aldrig havde jeg tænkt, at jeg skulde møde en saadan Begegnelse i dette Huus.

(Græder.)

Møller
(der hidtil har gaaet op og ned i sine egne Tanker, bliver opmærksom).

Hvad er her paafærde?

Mad. Qvist.

Intet, Hr. Møller, aldeles Intet. Jeg er nu tilovers, mærker jeg. Han, der i saa lang Tid har

været mit Forsvar, han er nu død og borte, og jeg maa finde mig i at lide Krænkelser. Gaae De kun ind i Cancellieraadens Værelser og skalt og valt med hans Gjemmer saa meget De vil. Jeg skal mindst staae Dem iveien. Jeg bliver ikke et Øieblik længer her i Huset. Jeg tager herfra, men jeg forlanger, at De skal see min Dragkiste og min Commode efter, for at De kan erfare, om jeg skjuler uretfærdigt Gods. Jeg trøster mig til, at jeg efterlader Dem Huset saaledes, at jeg kan forsvare det for Gud og min Samvittighed. Jeg vil ønske Dem, naar De forlader det, at De maa kunne sige det Samme.

(Hun gaaer. Strax efter kommer Grenaa ud med nogle Pakker og Skuffer, som han lægger paa Bordet.)

Møller

(der kun halvt har agtet paa Mad. Qvist's Ord).

Hvad var der nu iveien med Madam Qvist?

Grenaa.

Aa, bryd Dem ikke om det fjantede Menneske. Cancellieraadens Død har jo gjort hende forstyrret. — See, her skal jeg vise Dem hvad jeg strax har taget ud. Det er Opskriften paa alle de Obligationer, Cancellieraaden har eiet. Han har gjort den i min Nærværelse for kort Tid siden, og efter min Opfordring. Der existerer ganske bestemt ingen anden.

Møller.

Lad mig see.

Grenaa.

See der. (Leverer ham den.) Naar den er i vore Hænder, kan ikke et Menneske holde Control med os.

Møller.

Hm — det løber i Eet for mig. (Ligesom ude af sig selv.) (Ligesom ud-flydende.) Ja, jeg mener, jeg har glemt mine Briller.

Grenaa.

Ja, De kan stole paa mig.

Møller

(der tankeløs stirrer paa Papiret).

Naa, — hvor meget er der da?

Grenaa.

Imellem 40 og 50,000 Rigsdaler. Men der maa desuden være nogle Tusinde i rede Penge, og dertil kommer endnu Huset her.

Møller.

Saa? det er en betydelig Sum.

Grenaa.

Det er det; og De var en Nar, om De lod hele denne Formue tilfalde en ung, vildfremmed Person, der efter alle Julemærker har listet sig Arven til og staaet Deres Datter i Lyset.

Møller.

Men, om jeg nu gav ham Agathe?

Grenaa.

Nu? bagefter? Vil De maaskee risquere, at
nu nu gjør sig kostbar?

Møller.

Nei, De har Ret. Nu — hvad er da Deres
tening med alt dette?

Grenaa.

Jeg mener, at vi nu skal tænke paa os selv og
indre, at Enhver er sig selv nærmest.

Møller.

Men gaaer det an? Kan vor Samvittighed for-
are det? Derinde (peger tilvenstre), tre Skridt fra os,
gger han Liig, og her skal vi saa skammeligt mis-
uge hans Tillid. Det er jo forfærdeligt!

Grenaa.

Forjag disse Tanker! De føre til Intet. Tænk
a Deres egen fortvivlede Forfatning, paa Deres
ørn, der vore op i Mangel.

Møller.

Gud hjælpe mig, det er kun altfor sandt!

Grenaa.

Og hvad har De besluttet, naar De ikke paa
nne Maade bliver hjulpet? Jeg kan eengang for
e ikke rolig see paa, at denne betydelige Formue
falder En, der ingen Abkomst har til den. Vil

De ikke understøtte mig nu, saa siger jeg Dem forud at De ikke kan vente nogen Skaansel af mig. Al Deres Eiendom er mig forskrevet — glem ikke det.

Møller.

Grenaa, De har et stort Ansvar paa Dem.

Grenaa.

Snikſnak, det paatager jeg mig. See, her har jeg Deres Panteforskrivning. Siger De ja, saa river jeg den i dette Øieblik itu.

Møller.

Men naar det bliver opdaget? Naar man blot fatter Mistanke til os?

Grenaa.

Hvor kan man det? Der er Ingen, der bestemt veed hvad Cancellieraaden har eiet.

Møller.

Kan ikke Holgers være underrettet?

Grenaa.

Nei, det er han ikke — ganske bestemt ikke.

Møller.

Kan ikke Madam Qvist . . .

Grenaa.

Aa, hvor kan De troe, at Cancellieraaden har talt til det enfoldige Menneske om sin Formue.

Møller.

Men jeg sætter, man finder en Opskrift paa hans Øler.

Grenaa (ærgerlig).

Den har jeg jo fundet og givet Dem. De staaer med den i Haanden. See der, Menneske!

Møller.

Naa — ja det er sandt. Ja, gjør med mig)ad De vil.

Grenaa.

Det kan jeg lide. Her er Deres Panteforskriv- ing. (Tager den frem og river den itu.) See saa! Men u maa De som en Mand af Ære heller ingen flere ndvendinger gjøre. Vi har kun kort Tid at raade)er. Lad mig nu hente Obligationerne. Jeg veed,)or de ligge. (Gaaer ind.)

Møller (ene).

Alt løber rundt i mit Hoved . . . Kan jeg og- a indlade mig derpaa? Vil ikke min Samvittighed 'indelig bebreide mig . . . Hm, hm, hm! Det er ı styg Historie! Jeg burde aldrig . . . Men naar s igjen kommer i Vejret, kunde jeg saa ikke paa en ler anden Maade — ja, jeg kunde søge at erstatte 'olgers hans Tab . . . det skal jeg — det lover 's helligt. Jeg skal ikke hvile før det er skeet.

(Grenaa kommer hastigt ud med nogle Pakker.)

Grenaa.

Lad os haste. Jeg synes, jeg hørte Nogen. Her er to Pakker Obligationer, den ene paa 5,[illegible] Rigsdaler, den anden paa 7,000. Kan De st[illegible] dem til Dem?

Møller.

Gjem De dem.

Grenaa.

Men jeg har saa lidt Plads i min Kjole.

Møller.

Som jeg siger, tag De dem.

Grenaa.

Jaja da — (Putter dem med Vanskelighed i Lommen.) Men nu maa De følge ind med. Hører De?

Møller.

Hvad siger De?

Grenaa.

Vær dog ikke distrait, Møller! De maa hjælpe mig derinde.

Møller.

Naa ja, saa kom. (Idet de vil gaae ind, ringer det. Han farer sammen.) Det ringede!

Grenaa.

Var det her, det ringede?

Møller.

Javist var det.

Grenaa.

Ja, vi maae lukke op.

Møller.

Men — men, naar det nu er Rettens Folk?

Grenaa.

Bryd Dem om Ingenting, og lad mig kun raade.

(Lukker op.)

Fjerde Scene.

Grenaa. Møller. Vilhelm Holgers.

Møller

(greben, afsides).

Det er Holgers!

Vilhelm.

God Morgen, Hr. Grenaa! (Iler hen til Møller.)
e er ogsaa allerede her.

Møller.

Hm — ja — De veed, at jeg . . .

Vilhelm

(med Følelse).

a, jeg veed, De forstaaer at vurdere det Tab,
have liidt.

Møller.

Vistnok. Jeg condolerer Dem . . .

Grenaa.

Jeg har ligeledes den Ære at condolere.

Vilhelm
(til Møller).

De har i saa mange Aar kjendt min Velgjører, har været Vidne til hans stille, retskafne Vandel, hans fortræffelige Hjerte.

Møller.

Hm — det var jo en brav Mand.

Grenaa.

Ja, en overmaade brav Mand.

Vilhelm.

Jeg føler mig saa forladt siden hans Død. Der er en Tomhed i min Sjæl, jeg ikke kan forjage. I alle mine Handlinger var han min Raadgiver. Han ledede mine Skridt, og ved hans Side gik jeg saa sikkert.

Grenaa.

Han har heller ikke glemt Dem ved sin Død.

Vilhelm.

Nei, hans Godhed er vedblevet til det sidste Øieblik. Jeg er undseelig over hans Velgjerninger, og jeg frygter for, at han for min Skyld har været uretfærdig mod Andre. Jeg stakkels, forældreløse Barn, hvorledes er jeg værdig til med Eet at sættes i Overflod og i en uafhængig Stilling!

Grenaa (urolig).

De antager vel, at Cancellieraadens Efter- er betydeligt.

Vilhelm.

det ogsaa ikke var Tilfældet, hvad har jeg at fortjene al hans Godhed.

Grenaa.

ı! — ja, han har jo været meget god mod Men, turde jeg spørge, har De alt meldt et?

Vilhelm.

kommer derfra.

Grenaa.

ı kan vi nok snart vente, at Rettens Folk ʒ forsegle?

Vilhelm.

venter dem hvert Øieblik.

Grenaa.

? Hm! (Afsides.) Hvordan faaer jeg ham (Høit og venlig.) Har De ikke Lyst at gaae Madam Qvist. De træffer Jomfru Agathe

Vilhelm.

the? Er hun her? Og jeg tør gaae ind ?

Grenaa.

Ja, Gud bevares. Nu skal jeg lukke op for Dem.

Vilhelm (uvis).

Er det Dem ikke imod, Hr. Møller, at jeg gaaer ind?

Møller (distrait).

Gaaer ind? — Nei, nei, bryd Dem ikke om mig. Jeg kommer strax.

Vilhelm.

Jeg takker Dem, og tillad mig heri at see et Tegn til, at De har glemt vor ældre Uenighed.

(Gaaer ind.)

Grenaa.

Naar vi nu ikke skynde os, saa er det for silbigt. Vil De nu følge med?

Møller
(gaaer op og ned uden at svare ham).

Grenaa.

Svar mig! Vil De følge ind med?

Møller.

Lad mig et Øieblik alene. Jeg kommer efter.

Grenaa.

Nei, der er ingen Vei at komme med ham.

(Gaaer ind.)

Møller (ene).

Jeg kan ikke see Holgers i Ansigtet. Hvert Ord ham er en Bebreidelse. Hvad skal det føre til!

Grenaa
(i Døren).

Der, Møller, tag disse Pakker og Skuffer og ; dem paa Bordet.

øller tager imod dem og lægger dem hen. Strax efter kommer Grenaa ud med en Pakke under Armen, og i Hænderne nogle Skuffer, Poser og andre Sager, hvilke sidste han lægger paa Bordet.)

Grenaa.

Der fandt jeg endelig hvad jeg søgte. En Pakke bligationer paa 20,000 Rigsdaler.

Møller.

20,000 Rigsdaler!

Grenaa.

Ja den kan hjælpe. — Alle de rede Penge har 's lagt her paa Bordet, og desuden et Par mindre akker Obligationer til Beløb 6 à 7,000 Rigsdaler.)e maa blive liggende her. Men det Værste er, at et seer saa lidt ud. Alle hans Obligationer ere :mmelig store. Hm! — ja jeg skal sige Dem hvad l gjøre. Jeg har taget ti Obligationer med mig iemmefra, hver paa 100 Rigsdaler. Dem lægge vi il de andre; saa fylder det mere.

Møller.

De er udlært, det maa man lade Dem.

Grenaa.

Ja, man maa tænke forud paa alle Tilfælde. — Nu vil jeg stikke denne Pakke paa 20,000 Rigsdaler til mig; saa kan De tage de to, jeg fik før. (Prøver paa at faae dem op af Kjolelommen.) Det er fordømt, mine Kjoleskjøder ere saa smalle; nu er de klemte inde i Lommen og vil ikke op. — Ja, saa maa De tage denne her.

Møller.

Tag De den, behold De den. Har De begyndt, kan De ende.

Grenaa.

Hvad er det for Daarskab? Ere vi ikke lige gode om det?

Møller.

Men det er jo et Bedrageri, man ikke har hørt Mage til. Det kan ikke blive skjult; det er en Umulighed. Der var ingen Retfærdighed til, om det ikke blev opdaget.

Grenaa.

Hvordan Pokkeren skulde det opdages?

Møller.

Opdagelsen kan komme fra den Kant, man mindst venter.

Grenaa.

Men hvem skulde opdage det, hvem?

Møller.

Jeg, jeg selv — min Samvittighed vil røbe
ig.

Grenaa.

Hør, Møller, nu er jeg kjed deraf, som De skaber
Dem. Har De sagt A, skal De sige B. Deres Pante-
orskrivning har De ladet mig rive istykker, og jeg
ner nu, det er Deres forbandede Skyldighed, ingen
Ophævelser at gjøre.

Møller.

Aa, Panteforskrivningen! Pengene ere det mindste.

Grenaa.

Ja, Gu' ere de det mindste — for Dem især.
— Hm! kunde jeg blot selv gjemme denne Pakke,
eg skulde ikke spilde et Ord paa Dem. (Man hører en
Bevægelse eller Stemmer indenfor tilvenstre.) Der kommer
Nogen! Tag den til Dem, siger jeg — i Pokkerens
Navn, tag den til Dem, inden der kommer Nogen.
(Stikker Pakken i Møllers Lomme uden at denne i sin Ængstelse
forhindrer det.)

Møller
(med dæmpet Stemme).

Man kan jo see, jeg har den i Lommen.

Grenaa (ligeledes).

Vist ikke. Lad kun som Ingenting. (Gaaer hen til

Døren tilvenstre og lytter.) De ere gaaet ind igjen. Det var blind Allarm. — Naa, lad os nu ordne Sagerne her paa Bordet. (Gaaer hen og lægger tilrette.) Hold denne Skuffe. (Giver ham en temmelig dyb Chatolskuffe og bliver ved at ordne paa Bordet.) Her ligge de rede Penge. Her Obligationerne, som vi kan brede lidt ud. Regningerne har jeg lagt her. See saa! nu vil jeg see den, der vil gjøre os Noget.

Møller.

Den, der vil gjøre os Noget! Ja, pas paa — det kommer, det kommer!

Grenaa.

Aa Passiar!

Møller.

20,000 Rigsdaler! og iforveien 12,000 — det er jo en Ubluhed, der er uden Mage.

Grenaa.

Ja, Pokkeren skulde gjøre sig til Hund for et Beens Skyld.

Møller.

Ja, De — De . . . Dem er Alt lige godt. (I ophidset Stemning.) Men hvad er det, De her lader mig staae med? (Peger paa Skuffen, han endnu har i Haanden.)

Grenaa.

Ja, hvad er det?

Møller.

jeg veed ikke hvad det er. Her ligger en
en grøn Silkepung — (Tager den sidste frem.)

Grenaa.

mig Skuffen. Det er bedst, jeg sætter den
(Gaaer ind med Skuffen.)

Møller (ene).

jeg blot ti Mile herfra! Det ligger og
j herinde som et Bjerg. Jeg kan ikke bære
ıke — det er mig umuligt!

Grenaa
(der kommer ud igjen).

nu, Møller, Bordet her maae vi sætte ind.
e værdt at trække Dinene hen til det altfor
Da Møller vil tage fat.) Ja vent lidt. Lad os
vore Pakker. Tag De mine to smaa, eller
f dem, og giv mig Deres.

Møller.

De ikke Tillid til mig?

Grenaa.

jo — men jeg troer, den er sikkrere hos

Møller.

er kun altfor sikker hos Dem. — Ja, for
:.
ge vil tage Pakkerne op, nærmer sig Rogen indenfra.)

Grenaa (hurtig).
Lad det vente! Der kommer Nogen.

Femte Scene.

Møller. Grenaa. Vilhelm. Agathe.

Agathe.
Kjære Fa'er, jeg veed slet ikke hvad jeg skal begynde med vor gode Madam Qvist. Hun gjør ikke Andet end klager og klynker.

Møller.
Saa? Klager hun? — Naa ja, Cancellieraadens Død —

Agathe.
Nei, det er ikke Grunden. Hun klager over at der er skeet hende Uret. Har da Nogen fornærmet hende?

Møller.
Det troer jeg ikke.

Agathe.
Men det taler hun dog bestandigt om.

Grenaa.
Det kan De ikke regne, lille Jomfru. I den Stemning, hvori hun er idag, tager hun sig Alting nær.

Vilhelm.

Men hun pleier ellers at være saa god at komme ette med.

Møller.

Hvad er det da, hun vil?

Agathe.

Det kan vi ikke blive kloge paa. Da hun kom d til mig, var hun forgrædt, og tog Hat og Shawl m og vilde strax forlade Huset. Vi maatte bruge vor Overtalelse, for at faae hende de Griller ud Hovedet.

Møller.

Ja, jeg veed ikke, hvad der er iveien. Veed De, renaa?

Grenaa.

Nei, det er mig ganske uforklarligt — med mindre m over Cancellieraadens Død har liidt en Skade a Hjernen. Man har jo seet Exempler derpaa før.

Agathe.

Der kommer hun. Tael til hende, Fa'er.

Sjette Scene.

De Forrige. Mad. Qvist.

Møller
(til Mad. Qvist).

Nu, hvordan gaaer det?

Mad. Qvist
(med et krænket Udtryk).

Med mig gaaer det meget godt, og jeg troe heller ikke at have fortjent Andet. En god Samvittighed er min Støttestav; Verden kan derfor ikke forkleine min Ære. Jeg har levet for en trofast Opfyldelse af mine Pligter; det Vidnesbyrd skal Alle give mig. Jeg mener derfor, at jeg rolig kan finde mig i Forhaanelser og Tilsidesættelser.

Vilhelm.

Tael dog ikke saaledes. Vi holde jo Alle saa meget af Dem.

Mad. Qvist.

Lad mig tale, Hr. Vilhelm. Jeg har god Grund til hvad jeg siger. De veed ikke hvad der foregaaer herinde hos mig, og De er for ung og uerfaren til at kunne være mit Forsvar. Men salig Cancelliraaden, skjøndt han er død, skal vidne for mig, og engang skal jeg retfærdiggjøres.

Vilhelm.

Men hvad kan vi da gjøre for at berolige Dem

Mad. Qvist.

Intet, Hr. Holgers. Det var min Bestemmelse at forlade dette Sted, hvor jeg første Gang idag er bleven behandlet haardt, og det ovenikjøbet af Fremmede; hvor man idag for første Gang har tvivlet om

min Redelighed og tro Tjeneste. Men nu bliver jeg her, og sætter ikke min Fod ud af disse Værelser, førend Alle og Enhver kan see, hvorban jeg har forvaltet det, jeg i Cancellieraadens Levetid har havt under Hænderne. Man skal ikke sige, at jeg har forvansket saa meget som saa.

Vilhelm.

Men der er jo Ingen, der tvivler derom.

Mad. Qvist.

Jo, Hr. Vilhem, man har tvivlet derom. Men nu kommer Touren til mig. Nu forlanger jeg, at de Herrer Excitorer skal gjøre mig Regnskab for hvad de have fundet i salig Cancellieraadens Gjemmer, og om der er Noget, de savne. Mangler der Noget, da maa jeg staae til Ansvar, eftersom jeg altid var ham nærmest og blev beæret med hans Fortrolighed. Men mangler der Intet, da skal de tilstaae det. Og naar de ikke opvise alt det, jeg veed der skal findes i hans Chatol-Gjemmer, saa skal igjen de staae til Ansvar.

Møller
(sagte til Grenaa).

Hun forskrækker mig.

Grenaa (sagte).

Tie stille. (Høit.) Min kjære Madam Qvist, vi har fundet Alt i den skjønneste Orden, justement saaledes som vi ønskede det; og saavidt jeg veed, savnes

der Intet. Vi har Begge forundret os over den Nøiagtighed og Mønsterværdighed, der er i Husets Bestyrelse.

Mad. Qvist.

Er De da nu færdig med Deres Arbeid?

Grenaa.

Ja, nu ere vi færdige. Vi har ordnet de vigtigste Efterladenskaber af Penge og Penges Værdi her paa Bordet. Vi stod just nu og vare isærd med at flytte Bordet ind, for at Alt kan være i Orden, naar Rettens Betjente arrivere.

Mad. Qvist.

Vil De da underrette os om, hvad De har fundet i Cancellieraadens Chatol.

Grenaa.

Meget gjerne. (Nommer sig.) Jeg maa da først gjøre den Bemærkning til Underretning for Hr. Holgers som eneste Arving, at Efterladenskabet ikke ganske svarer til hvad man kunde antage, den salig Afdøde havde eiet. Hr. Holgers har vist staaet i den Tro, at Cancellieraaden var en meget rig Mand.

Vilhelm.

Derom har jeg aldrig havt nogen bestemt Mening, og heller aldrig troet at burde bekymre mig derom.

Grenaa
(afsides til Møller).

Hvad har jeg sagt? (Høit.) Ja, her skal De see
lt hvad vi har forefundet. I rentebærende 4% Obli-
ationer omtrent 7,000 Rigsdaler. Fremdeles ti 3%
bligationer, hver paa 100 Rigsdaler. I rede Penge,
els Sedler, deels Sølv og Frederiksd'orer en Sum,
m jeg skjønner at være en circa 2,000 Rigsdaler.
ertil kommer Huset, der er gjældfrit og i god Stand.
- Men det er ogsaa det Hele.

Vilhelm
(efter et Ophold).

Ja, jeg tilstaaer, jeg har som De antaget, at
fterladenskabet var større. Men som det er, er det
eget Mere end jeg har gjort mig fortjent til.

Grenaa
(sagte til Møller).

Kan De see, det gaaer.

Mad. Qvist
(pegende paa Bordet).

Ligger der nu Alt hvad De har fundet i Can-
elliraadens Chatolskuffer?

Grenaa.

Ja, lille Madam.

Mad. Qvist.

Maa jeg see?

Grenaa.

Hav den Godhed. Her ligger Obligatio[n] Her nogle ubestaaende Regningskrav; her de Penge.

Mad. Qvist
(der seer nøie efter).

Har De slet ikke fundet Mere?

Grenaa.

Nei, som sagt.

Mad. Qvist.

Har De tømt hele Chatollet?

Grenaa.

Ja, der er ikke mere deri end bag paa Haand.

Mad. Qvist.

Ja, saa maa De see efter endnu en Gang. skal være Mere.

Grenaa (studser).

Skal der være Mere?

Mad. Qvist.

Som jeg siger. Det er ikke Alt.

Grenaa.

Men — men, lille Madam, hvad savner D[e]

Mad. Qvist.

Det gjør Intet til Sagen. Der skal være

Møller (afsides).

Har det ikke anet mig!

Grenaa.

Men — undskyld, at jeg spørger — er det Noget, De savner? Er det rede Penge eller — hm — eller Obligationer — eller . . .

Mad. Qvist.

Jeg skylder Dem ikke Regnskab. Hvad jeg har agt, det staaer jeg paa, og det kan jeg bevise. Jeg orlanger Intet af de efterladte Midler. Cancellie-aaden har, mens han levede, viist sig saa god imod nig, at jeg ikke bør forlange Mere. Men hvad der r Ret, det er Ret. De skal skaffe Alt tilveie. Om eg saa selv skal gaae op i Skifte-Conditionen, som De siger, saa staaer jeg paa, at hvad jeg veed, han har havt liggende i Penge eller Penges Værd, det skal frem.

Møller
(ængstlig og afsides til Grenaa).

Der har De det! Har jeg ikke sagt det?

Grenaa (sagte).

Hold Munden! (Høit.) Men vil De da ikke lv gaae ind og see efter?

Mad. Qvist.

Jeg sætter ikke mine Fødder derind. Har de oge Herrer allerede havt Mistillid til mig og troet,

jeg var ikke god nok til at give dem Anviisning paa min salig Herres Gjemmer og Skuffer, saa maae de nu selv see til at finde Rede deri.

Møller
(sagte til Grenaa).

Gjør en Ende derpaa. Lad os lige saa godt tilstaae Alt.

Grenaa (sagte).

Er De gal? (Høit.) Ja, vi kan jo endnu engang see efter. Vil De følge med, Møller?

Møller.

Jeg — hvad siger De?

Grenaa (afsides).

Han maa ikke blive her. (Høit.) Hjælp mig at flytte Bordet ind, saa kan vi med det Samme endnu engang see efter. Hører De?

Møller.

Naa, Bordet — ja kom.

(De bære det ind.)

Vilhelm.

Veed De virkelig, der skal være Mere, kjære Madam Qvist?

Mad. Qvist.

Naar jeg siger det, kan De troe mig.

(Sætter sig paa den modsatte Side af Scenen hen ved en Spinderok og spinder; eller sysler med et andet huusligt Arbeid.)

Agathe.

Hvad mener da du, Vilhelm?

Vilhelm.

Ja, sandt at sige, havde jeg antaget, at der maatte
ndes Mere. Men paa den anden Side kan det dog
ok være, at Efterladenskabet er mindre end vi havde
nkt os.

Agathe.

Af hvad Grund troer du det?

Vilhelm.

Det skal jeg sige dig. Formodentlig hørte du
lig, at jeg er ene indsat til Arving. Dette har sin
igtighed, uagtet jeg flere Gange bad min Pleiefader
gjøre denne Bestemmelse om. Jeg huskede ham
a, at han saa godt som havde lovet din Fader at
nke paa dig i sit Testament, og at det nu fik Ud-
nde af, som om min Uenighed med din Fader havde
ndflydelse paa hans Beslutning. Men han var ikke
at faae derfra, saa gjerne han ellers opfyldte alle
ne Ønsker. Han paastod bestandig, at jeg vilde
gang takke ham for denne Bestemmelse i Testamen-
. Nu formoder jeg, at han, paa Grund af det
ndre Efterladenskab, ikke har ønsket, at det skulde
es.

Agathe.

Ja, det er jo nok muligt. Men maaskee der findes
ere, naar der rigtig sees efter.

Vilhelm.

Maaskee — uagtet, saa var det vel fundet strax
Der er sikkert den bedste Orden i Efterladenskabet.
(Under dette Sidste viser sig Møller og Grenaa i Døren, som de synes, i sagte Ordstrid, men uden at det bemærkes af dem der ere paa Scenen.)

Syvende Scene.

Vilhelm. Agathe. Mad. Qvist. Møller. Grenaa.

Grenaa.

Vil De see, Hr. Holgers. Har ikke vor kjære Madam Qvist tilforladelig havt Ret.

Vilhelm (overrasket).

Er det muligt?

Grenaa.

Ja, see her. Imellem nogle gamle Regninger og Papirer have vi fundet denne Pakke Obligationer der efter Paaskriften indeholder 5000 Rigsdaler. Det er en ganske god Tilgift.

Vilhelm.

Ja, det er — det er mærkværdigt.

Grenaa.

Hvad siger De nu, min rare Madam Qvist?

Mad. Qvist
(uden at reise sig).

Er det Alt, De har fundet?

Grenaa.

Ja, det er saavist Alt.

Mad. Qvist.

Saa maa De gaae ind igjen. Der skal være
-re.

Grenaa.

Hvad behager?

Mad. Qvist.

Jeg forklarer mig altid saa tydelig, at Enhver
-n forstaae mig.

Møller
(afsides til Grenaa).

Det gaaer galt — pas paa.

Grenaa.

Hm! — (Stammende i det.) Men vil De da ikke
-saa forklare, hva — hvad, eller jeg vil sige, hvor
-t skal være.

Mad. Qvist.

Hvor De har fundet det Øvrige.

Grenaa.

Men, min charmante Madam —

Mad. Qvist
(reiser sig).

Ja, jeg har ikke Stunder til at tale længere med
-em. I den korte Tid, jeg bliver i dette Huus, bør
- varetage mine Pligter. Enhver af os har sit

Ansvar. Hvis Deres Samvittighed, som De sagde før, ikke kunde tillade, at De tog mig paa Raad med, saa har jeg ogsaa min Samvittighed. Vi faae at see, hvis der holder længst ud.

Grenaa.

Men, naar De blot vilde tillade mig —

Mad. Qvist.

Som sagt, jeg har ikke Stunder. Jeg skal ind og sætte Frokost frem til Rettens Folk, som jo snart kan være her. (Gaaer ind.)

Møller (afsides).

Rettens Folk!

Grenaa
(til Vilhelm).

Det er meget besynderligt!

Vilhelm.

Men er De ogsaa vis paa, De har efterseet alle Gjemmer?

Møller (hurtig).

Nei, det er det, jeg paastaaer, vi ikke har.

Grenaa (afsides).

Tie stille. (Høit.) Jeg synes dog, vi har seet Alt efter.

Møller.

Men jeg mener, vi skal see igjennem endnu engang.

Vilhelm.

Det var sikkert det Bedste. Madam Qvist maa dog have en Grund til hvad hun paastaaer.

Grenaa.

Jeg kan gjerne gaae ind igjen, skjøndt jeg veed, det er forgjæves.

Møller.

Det er ikke sagt, det er forgjæves.

Grenaa

(afsides til Møller).

Det skal være forgjæves. (Gaaer ind.)

Agathe.

See du ogsaa efter, Fa'er. Holgers har især Tro til dig.

Møller (afsides).

Gud hjælpe mig. (Høit.) Ja, nu skal jeg gaae ind.

Vilhelm.

Det er ingenlunde min Mening, at man kan have Mistillid til Grenaa. Men Madam Qvist's bestemte Paastand — og den alminbelige Mening om min Pleiefaders Formue . . .

Møller.

Hm — De siger: den almindelige Mening . . . ja, det var ogsaa den almindelige Mening — det er ganske sandt.

Agathe.

Gaae du ind, Fa'er, og see selv efter. Det er dog vist det Bedste.

Møller

(tøvende og ligesom aandsfraværende).

Ja, Børn, jeg skal see efter — hm hm — Lad kun mig raade — jeg veed nok hvad jeg gjør.

Vilhelm.

Med Deres Erklæring vil jeg aldeles give mig tilfreds.

Møller.

Vil De? ja man har jo hidtil stolet paa mit Ord — vær De kun ganske rolig.

Agathe.

Men saa maa du skynde dig, Fa'er. Jeg har slet ingen ret Tro til Grenaa.

Møller.

Hm . . . jeg skulde dog mene . . . Ja, jeg bør ogsaa gaae ind — jeg gaaer nu ind, Børn — hvad siger I? — bryd I Jer om Ingenting. Lad kun mig — lad kun mig! (Afsides.) Naar man blot ingen Samvittighed havde! (Gaaer ind.)

Agathe.

Du er saa tankefuld, Vilhelm!

Vilhelm.

Ja, jeg veed ikke hvad jeg skal dømme om alt dette.

Agathe.

For min Fa'er vil jeg indestaae.

Vilhelm.

Det vil jeg ogsaa. Men — men han bør dog
e overlade Alt til Grenaa; han er saa distrait idag.

Agathe.

Du kan troe, han er forstemt, fordi din Pleie-
der har forbigaaet mig i sit Testamente. Jeg veed,
n har altid stolet derpaa.

Vilhelm.

Ja, det har jeg selv tænkt paa. Du har Ret,
t er vist ogsaa Grunden. Men det er slemt alligevel.

Agathe.

Men hvor kunde din Pleiefader have saa stor
llid til Grenaa?

Vilhelm.

Grenaa har gjort ham betydelige Tjenester og
sørget alle hans Penge-Omsætninger. Desuden har
m aldrig hørt noget Uredeligt om ham. Imidlertid
:d jeg dog, at min Pleiefader paa det Sidste for-
d, han havde gjort ham til Executor af Testamen-
. Men han var saa god, han frygtede altid for
støde Andre. Det var ham umuligt at gjøre
get om, naar en Tredjemand kunde føle sig kræn-
derved. — Men lad os ikke tænke derpaa; din
der vil nok være paa mit Bedste, hvis Grenaa
lde have Noget isinde. Vidste jeg blot, at din Fa-

der gav sit Samtykke til vor Kjærlighed, saa vilde jeg ikke bryde mig om Arven.

Agathe.

Du skulde snart tale til Fa'er derom. Jeg synes, han er nu saa venlig mod dig.

Vilhelm.

Jeg har selv mærket, han er tilbøielig til Forsoning. Naar det blot maatte lykkes mig, at overbevise ham om, hvor uskyldig jeg var i Uheldet med Maskinen. Dengang vilde han slet ikke lade sig tale tilrette — uagtet jeg bad ham saameget at give Tid og have lidt mere Tillid til mig.

Agathe.

Og nu har Fa'er solgt Maskinen; saa kan det ikke engang hjælpe, du retfærdiggjør dig.

Vilhelm.

Hvo veed, maaskee det endnu kunde hjælpe.

Agathe.

Hvorban det, Vilhelm?

Vilhelm.

Det er en Hemmelighed.

Agathe.

Som jeg heller ikke maa vide?

Vilhelm.

Endnu ikke. Vent kun lidt, søde Agathe, og jeg troer, Alt vil endnu gaae godt. Min Pleiefader gav

ig altid det bedste Haab, og beroligede mig, naar g klagede min Nød, fordi jeg var adskilt fra dig. eg veed vel ikke hvad han meente med sine Ord. Ien jeg har altid kunnet stole paa dem, og har altid ındet mig trøstet ved hans Opmuntring. Du skal :e, det vil gaae godt. — Der kommer Madam Qvist. ad os spørge hende, hvad hun veed om Efterladen'abet.

Ottende Scene.

Vilhelm. Agathe. Mad. Qvist.
(fulgt af en Pige, der bærer et Frokostbord ind).

Vilhelm
(gaaer Mad. Qvist imøde).

Er De nu vred længer?

Mad. Qvist.

Jeg har Grund til at være det, kjære Vilhelm! 'e veed bedst, hvorban jeg hidtil er bleven begegnet dette Huus, og at jeg, uden at rose mig selv, for:nte en blid Omgang. Men nu skal Fremmede føre rdet, og nu er jeg et stakkels Skumpelskud.

Vilhelm.

Aa, hvad er det for et Indfald!

Mad. Qvist.

Jaja, jeg veed nok hvad jeg veed. Jeg mærker ·k, at jeg er dem en Torn i Øiet. Men lad dem

nu selv raade derinde. De skal dog bekjende, at De havde gjort bedst i at lade mig være med.

Vilhelm.

Troer De da virkelig, at Efterladenskabet er saa betydeligt?

Mad. Qvist.

Vist har Cancellieraaden i de mange Aar lagt Endeel tilside.

Agathe.

Hvor stort antager De da, at Efterladenskabet er?

Mad. Qvist.

Ja, det kan jeg ikke vide saa nøie.

Vilhelm.

Men, hvor Meget savner De da?

Mad. Qvist.

Det skal jeg nok i sin Tid underrette de Herrer derinde om; og de skal da bekjende, at mig har man kunnet stole paa, at jeg ikke hører til dem, der „benytte sig af Leiligheden."

Vilhelm.

Men sig mig det. De veed jo, at mig kan De stole paa.

Mad. Qvist.

Nei, Vilhelm, jeg har svoret paa, at jeg nu ikke lukker min Mund op angaaende denne Sag, og jeg vil holde min Eed.

Vilhelm
(affides til Agathe).

Hør, Agathe, Madam Qvist's Ord skaffe mig
e og mere Betænkeligheder. Det er dog ikke rig-
at jeg staaer her og lægger Hænderne i Skjødet.

Agathe.

Hvad vil du da gjøre?

Vilhelm.

Jeg har en god Ven her i Nærheden, der er
ist. Man kunde dog hente Raad hos ham. Naar
tens Betjente først ere komne, saa faaer Madam
ist's Paastand Offentlighed, og det var jo ikke
dt.

Agathe (ængstlig).

Du har Ret. Gaae hen og tael med ham.
:t Vilhelm tager sin Hat og vil gaae, træder Grenaa ind.)

Niende Scene.

Mad. Qvist. Vilhelm. Agathe. Grenaa.
Siden Møller.

Grenaa.

Vent lidt, Hr. Holgers. Nu skal De dog see,
d Følgen er, naar man behandler en Sag med
lværk.

Vilhelm.

Hvad mener De?

Grenaa.

I min Fortredelighed over Det, vor kjære Madam Qvist havde sagt, trækker jeg den ene Skuffe ud efter den anden — jeg var ordentlig ganske bøs — og see her! Bag en Skuffe, hvor den maa være falden, inden vi kom ind, finder jeg denne Pakke, efter Paaskriften 7,000 Rigsdaler i Obligationer.

Vilhelm.

7,000! og den har De ikke før . . . og den fandt De nu?

Grenaa.

Lige nu i dette Øieblik.

Agathe (afsides).

Det er jo ubegribeligt.

Grenaa.

See, det gjør med den forrige Sum circa 22,000 Rigsdaler, uden at regne Huset her. Nu er De en rig Mand. (Til Mad. Qvist.) Naa, lille Madam, er De nu fornøiet?

Mad. Qvist.

Og Andet har De slet ikke fundet?

Grenaa.

Nei, Andet har vi ikke fundet. Møller roder endnu derinde, men jeg tvivler paa, han opdager Noget.

Mad. Qvist

(spottende).

Ja, det viser, hvormeget man kan stole paa Deres

ccuratesse. — De maa gaae nok engang ind. Der al være Mere.

Grenaa.

Ih, Gud bevare os! Det er da vel ikke Deres lvor.

Mad. Qvist.

Det er mit Alvor. Jeg er ikke oplagt til at øge idag. — Bag Skuffen, siger De? Ja, der aa nok see ordentligt ud derinde, naar Pakker med bligationer ligge bag Skufferne.

Grenaa.

Den laae tilforladelig bag Skuffen.

Mad. Qvist.

Saa er det nok Dem, der har kastet den der g. Cancellieraaden var en altfor ordentlig Mand rtil.

Grenaa.

Hm!

Agathe

(afsides og urolig til Vilhelm).

Tael du alvorligt med ham. Det kan jo aldrig ıe godt.

Vilhelm.

Ja, Hr. Grenaa, jeg har selv Grund til at an- ıe, der maa være Mere. Hvis De derfor kunde endnu bedre efter —

Grenaa.

Men hvad skulde der da være? Hvor meget antager De?

Vilhelm.

Derpaa kan jeg ikke indlade mig. Af Deres Nøiagtighed venter jeg mig et fuldstændigt Svar derpaa.

Grenaa.

Men, charmante Hr. Holgers, vi har viist den største Nøiagtighed og Samvittighedsfuldhed. Møller kan bevidne, at jeg har talt til ham om at lægge til af min egen Lomme hellere end at vi skulde udsættes for Mistanke. Der er ikke Mere. De har jo selv sagt, at De er ubekjendt med Efterladenskabets Beløb.

Vilhelm (forlegen).

Har jeg sagt? Ja, det har sin Rigtighed. Men (sagte til ham.) Madam Qvist har givet mig nogle Oplysninger.

Grenaa.

Saa? Turde jeg spørge —

Vilhelm.

De maa undskylde mig. Nu har jeg desuden et Ærinde ude i Byen, som jeg ikke kan opsætte.

(Gaaer.)

Mad. Qvist

(til Agathe).

Lad os To gaae ind. De kan hjælpe mig lidt derinde.

Grenaa.

Inden De gaaer, ønskede jeg gjerne at tale et
e Ord med Dem.

Mad. Qvist.

Med mig? Jeg synes, De har talt nok med
s idag.

Grenaa.

Et eneste lille Ord.

Mad. Qvist
(til Agathe).

Saa gaae De ind saalænge. Jeg kommer strax
ter. (Agathe gaaer ind.) Nu, hvad vil De mig?

Grenaa.

Seer De, høistærede Madam Qvist, det er Møller
) mig grumme ubehageligt, at De bestandig paastaaer,
t skal findes Mere i Boet. Naar vi ikke vare be-
mdte som vi ere, kunde man jo troe det Værste
n os. Nu er min tjenstlige Anmodning, at De
ten vil følge ind med eller blot give mig et Vink.

Mad. Qvist.

Skal jeg nu give Dem et Vink? Hvad trænger
e til min Hjælp? Det er jo ikke det første Bo,
e har behandlet, som De før sagde.

Grenaa.

Men, min rare —

Mad. Qvist.

Lad mig gaae for Den jeg er. De skal jo staae

til Ansvar for Skifte-Conditionen, har De sagt. Nu da Cancellieraaden er død, var det jo muligt, at jeg som saa mange Andre, vilde tænke paa mig selv.

Grenaa.

Hm! — Ja, jeg kan godt forstaae, at De er slet Humeur. Det var ikke ganske rigtigt af Cancelli raaden, at han efter Deres lange, tro Tjeneste i ikke har betænkt Dem i sit Testamente.

Mad. Qvist.

Nei, Hr. Grenaa, saaledes maa De ikke ta Om mig har De Lov at sige, hvad De vil. M Cancellieraaden skal De, nu han er død, lade i Fr Der skal gaae Tider hen, inden vi faae hans Li Han forstod at skjønne paa en lang og tro Tjene Han har overladt Hr. Wilhelm at sørge for mig, bedre kunde han ikke gjøre. Hos ham vil jeg ald være udsat for Krænkelser.

(Her kommer Møller ind.)

Grenaa.

Min rare Madam, De er altfor nøieseende. Ord kan let falde En ud af Munden.

Mad. Qvist.

Jeg er nøieseende. Det har jeg Ord for, det skammer jeg mig ikke ved. Dersom De vil va ligesaa nøieseende (med Spot.) naar De bringer O den, som De kalder det, i salig Cancellieraade

Gjemmer, saa vil De ikke trænge til min Hjælp. Det er mit sidste Ord i denne Sag. (Gaaer ind.)

Tiende Scene.

Møller. Grenaa.

Møller.

Der kan De see, hvad Deres Klogskab hjælper. Madam Qvist bliver vor Angiver. Vi blive opdagede, saavist som jeg staaer her. Vi blive til Spot og Skam for al Verden. Drengene paa Gaden vil pege ad os.

Grenaa.

Snak, siger jeg. Madam Qvist veed Ingenting. Hun taler hen i Veiret.

Møller.

Na, hvor kan De sige det? Er Konen taasset?

Grenaa.

Hun er nu vred og opbragt, og saa er Fruentimmerne halsstarrige.

Møller
(gaaer heftig op og ned).

Hm, hm, hm, hvor kunde jeg dog lade mig overtale! hvor kunde jeg gaae ind paa et saa lumpent, afskyeligt Bedrageri!

Grenaa.

Jeg har ikke overtalt Dem. Jeg har sagt Dem min Mening og givet Dem mit Raad.

Møller.

Gid jeg blot aldrig havde laant Øre til Deres Raad; de har aldrig gavnet mig. Jeg har altid bagefter fortrudt, hvad De har faaet mig til.

Grenaa.

Vil De nu høre mig?

Møller.

Nei, jeg vil ikke. De styrter mig i Ulykke. Jeg har et godt Navn at miste. Det er maaskee Mere end De kan sige.

Grenaa.

De er en Hare. De har nok Lyst til en Gevinst, men De vil Intet vove derfor. To Gange har De ved Deres Cujoneri faaet mig til at udlevere hvad vi allerede vare i Besiddelse af. Men nu faaer De mig ikke et Skridt videre. Giv mig den Pakke, De har, hvis Deres Samvittighed er for øm til at bære paa den.

Møller.

De faaer den ikke. Hos Dem er den uden Redning tabt.

Grenaa.

Hm — kanskee De vil helst beholde den alene.

Møller.

Tie, figer jeg Dem. De veed ikke hvad der
:egaaer hos mig. Deres Bryst er af Steen og
en Følelse. Med mig er det anderledes. Denne
:færdelige Morgenstund vil være en sort Plet i hele
t øvrige Liv. Jeg kan ikke beholde denne Pakke.
:n skal lægges ind igjen. Vi skal lade Holgers i
:siddelse af hvad der er hans med Rette.

Grenaa.

De er fra Forstanden.

Møller.

Nei, jeg er ved mine fulde Fem. Jeg kan ikke
tvinge min Angst. Jeg duer ikke til at være Kjel-
ing. Jeg maa være en ærlig Mand enten jeg vil
ler ikke.

Grenaa.

Er det da Tegn paa en ærlig Mand, at De nu
ler saaledes; nu da jeg har revet Deres Pantefor-
ivning itu?

Møller.

Jeg skal betale Dem hvad De har givet for
ı. Mere kan De ikke forlange.

Grenaa.

Men det kan De ikke engang; og desuden kan
ikke være fornøiet dermed. Det er ikke derfor,
har kjøbt den.

(En Dør gaaer indenfor tilvenstre.)

Møller (ængstlig).

Der kommer Nogen. Det er Rettens Betjente.

Grenaa.

Aa, hvor skulde de komme den Vei?

Møller.

Det er det Samme — enten det er dem eller ikke — Pakken skal lægges ind. Den brænder mig i min Lomme. (Næsten bønlig.) Vær enig med mig, Grenaa, — lad Dem sige og gjør, som jeg beder Dem. Jeg kan ikke Andet.

Grenaa (opbragt).

Saa læg den da ind og gjør denne Dumhed til alle Deres andre. Som De tager affted, var De istand til at angive Dem selv.

Møller.

Ja, der siger De et sandt Ord. Der er en Angiver i mit Bryst, der vilde tale, om ogsaa Alle tav. Men det er Noget, De ikke kjender til.

(Gaaer ind.)

Grenaa (ene).

Det er altsaa Enden paa alt det Bryderi, jeg har havt med ham idag. Men han skal betale mig det — det kommer nok igjen.

(Møller kommer ud igjen og lukker Døren i efter sig og stikker Nøglen til sig.)

Møller.

Gud være lovet, det er skeet! Først nu føler mig lettet.

Grenaa.

Ja, naar en Nar sætter sin Villie igjennem, saa han altid fornøiet.

Møller.

Grenaa, jeg takker min Gud for denne Naraghed, hvis det er nogen.

Grenaa.

De kan takke Gud for, at De er en Mand uden aracteer. Har man først givet sit Ord, skal man de det.

Møller.

Nei, Grenaa, onde Tanker komme, men de skal e huses. Jeg tilstaaer, jeg er en Synder for Gud. en der er Glæde i Himlen, naar en Synder omnder sig.

Grenaa.

Hm! hvor har De lagt Pakken hen derinde?

Møller.

Der stod en Skuffe paa Bordet med nogle andre ager. Deri lagde jeg den, og satte Skuffen i atollet.

Grenaa.

Men saa mærker man jo, at den er lagt hen igjen. Lad mig gjemme den. (Vil gaae ind.)

Møller
(standser ham).

Bliv her. Jeg har lukket Døren af, og Ingen af os skal mere sætte sine Fødder derind. Jeg staaer Vagt her, lige til Rettens Folk komme.

Grenaa.

Ingen Narrestreger, Møller, jeg vil ind.

Møller.

De kommer ikke ind. Jeg har ingen Tro til Dem. Og jeg advarer Dem nu: hvis ikke hver Skilling, De har funbet i Boet, befinder sig derinde, saa betænk, at De selv har givet mig Opskriften paa Cancellieraadens Midler. Husk Dem nu om, hvis De ikke har lagt Alt fra Dem. Jeg lægger Opskriften frem i Retten.

Grenaa.

Pokkeren tage ved Cancellieraadens Midler! Jeg vil ind og hente mit Eget — hører De? — mine ti Obligationer, hver paa 100 Rigsdaler, som jeg før lagde til af min egen Lomme.

(Det ringer paa Hovedbøren.)

Møller.

Det er Rettens Betjente. Bort fra Døren.

Grenaa.

Men mine ti Obligationer —

Møller.

Det er nu for silde. Vi maae ud og lukke op.

Grenaa.

Men naar der kommer Nogen, saa kan jeg jo t ikke faae dem. Hvad Ret har Holgers til mine bligationer — mine egne, Menneske!

Møller.

Hvad Ret havde vi til hele hans Formue? (Det iger paany.) Lad mig komme ud. Jeg maa lukke op.

Grenaa

(brydes med ham).

Jeg slipper Dem ikke. Giv mig Nøglen.

Møller.

De faaer den ikke.

Grenaa.

Hør, Møller, jeg kunde dreie Halsen om paa m — Hid med Nøglen.

Møller.

Der kommer Nogen. Afveien!

Ellevte Scene.

Møller. Grenaa. Agathe. Siden Vilhelm.

Agathe.

Men, min Gud, hører De ikke, det ringer? un gaaer hen til Døren tilhøire og lukker op. Vilhelm træder ind.)

Vilhelm.

Het har De mig igjen. O, jeg har skyndt mig saaledes for at komme herop.

Møller.

Hvor har De da været?

Vilhelm.

Hos en Bekjendt, jeg ikke traf. Derimod har jeg paa Veien erholdt en Efterretning, der sikkert vil være Dem, Hr. Møller, behagelig.

Møller.

Mig? Lad høre, kjære Ven.

Vilhelm.

Der har i lang Tid været Uenighed mellem os, Hr. Møller. Den kostbare, engelske Maskine, jeg efter min bedste Overbeviisning raadede Dem til at forskrive, ankom hertil, men uden at vi formaaede at stille den op. Vi lod en Mand komme fra Fabriken, hvor Maskinen var kjøbt; men han var ikke klogere end vi. Jeg paastod dengang, at der maatte mangle en eller anden af dens mangfoldige Dele, og angav endogsaa, hvor Mangelen maatte være. Men først nu ere vi komne til Vished derom. Den manglende Deel er ankommen hertil; og Maskinen er nu opstillet og i fuld Gang.

Møller.

I fuld Gang! Er det muligt?

Agathe (glad).

Er det virkeligt sandt?

Vilhelm.

Tilforladeligt. Mr. Thornton, som Hr. Møller nder, bragte mig nu denne glade Efterretning.

Møller.

Det er jo en stor Triumph for Dem. Men mig elper det desværre ikke, da jeg har solgt Maskinen.

Vilhelm.

O, det vil hjælpe, kjære Hr. Møller — hør n. Lige da jeg fik denne Efterretning, sprang jeg paa mit Kammer og tog et Brev ned med mig, m min Pleiefader for faa Dage siden har givet mig, ed den Anmodning at levere det til Dem, saasnart 'askinen var stillet op og i Gang; thi herom havde dengang grundet Haab. Her er Brevet.

Møller.

Hvad kan dette Brev indeholde? — (Læser.) Ved dette Brevs Modtagelse vil De have erfaret, at n engelske Spindemaskine svarer til vore tidligere orventninger. Den er for Øieblikket i min Besid-lse." — I deres Pleiefaders Besiddelse?

Vilhelm.

Ja, og det kan jeg forklare Dem med faa Ord. i vare Alle, som De veed, meget fortredelige over nne Historie. Da nu De absolut vilde sælge Ma-

skinen, besluttede min Pleiefader at kjøbe den, fordi han saae, hvor nær jeg tog mig dette Uheld. Han forstrakte mig med de nødvendige Summer, engang med 1000 Rigsdaler og engang med 1500 Rigsdaler.

Møller.

Deres Pleiefader har kjøbt den! Ja, saa kan jeg begribe, at jeg endda fik den saa godt betalt.

Vilhelm.

Vor Hensigt var endnu at forsøge det Sidste og Gudskeelov, det er lykkedes. — Men behag at læse videre i Brevet.

Møller (læser).

„Jeg beder Dem nu, kjære Ven, at modtage denne Maskine til Erindring om mig og til Erstatning for de Bekymringer, den har voldt Dem." — Han forærer mig den! Hvilken ædelmodig Mand!

Grenaa (afsides).

Ædelmodig — fordi han kaster med Pengene!

Agathe.

Kan du see, Fa'er, hvormeget Cancellieraaden holdt af os?

Møller.

Ja, du har Ret, Barn; en saadan Ven skal man lede efter. Nu har jeg jo de bedste Udsigter

: Fremtiden. Han har sørget for mig, som en
:oder, og det paa samme Tid, jeg lagde mig ud
:d ham og plagede ham med mine mismodige Kla-
r. Hvilken uventet Lykke!

Vilhelm.

Men, tillad mig, staaer der ikke Mere i Brevet?

Møller
(seer efter).

Jo vist staaer der Mere. Det er jo et rart,
ngt Brev. (Læser.) „Endnu har jeg kun dette at
føie. Det har været min første Beslutning, at lade
eres Datter arve halvt med Vilhelm, men af for-
ellige Grunde har jeg gjort Forandring heri. Der-
mod er det min Bøn, at De vil forene de tvende
ige Mennesker, der i lang Tid have baaret Kjær-
lhed til hinanden. Jeg veed, at min kjære Agathe
:e forlanger nogen bedre Arv efter mig end denne."

Vilhelm.

Min herlige Pleiefader! Han har Ingen af os
emt.

Møller.

Nei, han har Ingen glemt. Han har tænkt
ere paa vort Bedste, end vi . . . (Afsides, idet han af-
yder sig selv.) Min Gud, og jeg, der ikke var langt
a at lønne ham saa slet for al hans Godhed!

Tolvte Scene.

De Forrige. Mad. Qvist.

Vilhelm.

Der er jo Madam Qvist — det er sandt, da er jo hende, der paastaaer saa ivrigt ... (Til Grenaa Ja, hvad er da Resultatet af Deres Eftersøgelser?

Grenaa (kort).

Jeg ønsker nu helst at være udenfor det Hele.

Vilhelm.

Saa er vel Madam Qvist nu tilfredsstillet?

Mad. Qvist.

Spørg bare ikke mig, kjære Vilhelm. Da Inge hidtil har brudt sig om min Mening, saa kan jeg ikk gjøre Andet end see til.

Vilhelm.

Aa, nu er nok Alt fundet hvad der var i Boet. Der savnes vel Intet mere.

Mad. Qvist.

Jo, hvis der ikke er bragt Mere tilveie end man har viist mig, saa staaer jeg paa, hvad jeg har sagt.

Vilhelm
(til Møller).

Ja, hvad mener De da, vi skal gjøre, Hr. Møller?

Møller (forlegen).

Hm — jeg mener — ja, jeg mener, De skal

d gaae ind og see efter, siden Madam Qvist ikke
. (Godmodig.) De skal heller ikke stole alt for
get paa os. See selv efter. De er bekjendt med
ɪſet, og De har Lykken med dem.

Wilhelm.

Ja, naar De tillader det. (Gaaer ind.)

Møller.

Der skal nok komme Orden i den Sag.

Mad. Qvist.

Ja, jeg synes, det er den høie Tid.

Møller.

Det er sandt — det er sandt. Men der er dog
d endnu dertil.

Grenaa
(afsides til ham).

Er der ogsaa Tid til at erstatte mig mit Tab,
ine ti Obligationer?

Møller
(ligeledes afsides).

Jeg vilde ønske, jeg kunde det — skjøndt De maa
v tilskrive Dem Tabet.

(Wilhelm kommer ud igjen.)

Wilhelm.

Alle Skufferne ere tomme. Kun een, den inderste,
n jeg ikke komme til. Den er lukket i Laas og jeg
r ikke Nøglen.

Møller.

Nøglen? Ja, hvad Nøgle passer til den? Veed De ikke det, lille Madam Qvist? Her har jeg flere Nøgler.

Mad. Qvist.

Den inderste Skuffe? saa maa det være denne.

Møller

(til Vilhelm).

Der har De den. Prøv nu.

(Vilhelm gaaer atter ind.)

Mad. Qvist.

Naar man seer ret til, har de ordentlige Herrer slet ikke lagt Mærke til denne Skuffe.

Møller.

Hm — det kan gjerne være.

(Vilhelm kommer hurtig ud igjen med en Chatolskuffe, som er den samme, der omtales i Slutningen af fjerde Scene og paa en eller anden Maade er gjenkjendelig f. Ex. ved en lys Fineering eller deslige.)

Vilhelm.

Min Gud, vil De see, hvad jeg fandt. En Pakke, hvorpaa der staaer skrevet: 20,000 Rigsdaler i Obligationer.

Agathe.

20,000 Rigsdaler!

Møller.

Seer De, De har Lykken med Dem.

Grenaa (tvungen).

Ja, det er overordentlig mærkværdigt.

Vilhelm.

Nu, kjære Madam Qvist, er De nu tilfreds?

Mad. Qvist.

Nei. Det er ikke Alt. Der skal være Mere.

Grenaa.

Ikke Alt? Hva — hvad?

Møller

(seer forskende paa Grenaa).

Ikke Alt?

Agathe.

Vilhelm, see endnu engang efter i Skuffen.

Vilhelm.

Her ligger forresten Intet — nogle Papirer — min Pleiefaders Ring, og hans Brystnaal, og ns lille, grønne Pengepung. O, dyrebare Erindnger!

Mad. Qvist.

Hvad siger De? Den grønne Pengepung? Lad g see.

Møller.

Ja, lad Madam Qvist see Skuffen.

Mad. Qvist

(seer efter i Skuffen og tager den grønne Pengepung op).

Møller.

Nei, dette her skal De see paa, denne Pakke Obligationer.

Mad. Qvist.

Lad mig kun. — Nei, nu troer jeg, det er rigtigt. (Tæller Pengene i Pungen.) Fire, fex, ti, femten, tyve. Jo, fuldkommen rigtigt. Nu savner jeg ikke Mere.

Møller.

Hvad er det da, De har fundet?

Vilhelm

(tager Pengepungen fra hende, undersøger den og udbryder forundret).

Tyve Otteskillinger!

Agathe.

Tyve Otteskillinger?

Møller.

Hvad siger De? Er der ikke Andet deri?

Mad. Qvist.

Nei, Andet hverken er der eller skal der være.

Vilhelm.

Herregud, Madam Qvist, er det virkelig Alt hvad De har savnet hele Tiden?

Mad. Qvist.

Ja, det er det, jeg har savnet, og hvori jeg var

s paa min Sag. Det Andet kunde De skalte med. et vedkom ikke mig.

Grenaa (afsides).

Nu har jeg hørt det før!

Møller (slaaet).

Andet har hun ikke savnet!

Vilhelm.

Men hvorledes kunde De da paastaae —

Mad. Qvist.

Forlad mig det, kjære Vilhelm — jeg veed hvad j har paastaaet. Naar man har Mistillid til min edelighed, saa kommer man til den Urette. Ingen l sige, at jeg har forvansket en Skilling af de Penge, r var mig betroede; og nu har de Alle Syn for agen. Cancellieraaden var Ordentligheden selv. Han ciede den første i hver Maaned at lægge Penge hen fiint Brød for hele Maaneden, 8 Skilling for er Dag. Heraf tog jeg hver Aften til den følnde Morgen — det kan vor Stuepige og Jens, r børstede Cancellieraadens Støvler, bevidne. Nu han død den tiende i denne Maaned; altsaa maatte r være tyve Otteskillinger tilbage. Dem skulde jeg are for. Her er de, og hele Verden kan nu see, jeg har rene Hænder, (med Eftertryk og stigende Sindsbevægelse.) at jeg ikke er Den, der benytter mig af

Leiligheden, og at visse Folk gjorde bedre i at passe deres Eget end at sætte Klik paa Andres gode Navn og Rygte.

Vilhelm.

Naa, nu forstaaer jeg Dem. — Men De maa heller ikke troe, at Nogen har Mistillid til Dem.

Mad. Qvist.

Jaja, nu kan det være mig det samme. Jeg er retfærdiggjort, og Mere forlanger jeg ikke.

Grenaa
(afsides til Møller).

Giver De mig nu Ret? Det var det Hele, der satte Dem i Skræk. Skammer De Dem ikke over Deres Enfoldighed?

Møller
(ligeledes afsides).

Nei, nei, siger jeg Dem. Jeg føler mig rystet over denne Vending af Sagen. Der er en Magt i denne simple Kones Adfærd, som baade De og jeg maa bøie os for. Gaae i Dem selv og erkjend, at hun er et Redskab for en Retfærdighed, der aldrig sover.

Vilhelm
(der har talt med Agathe og Mad. Qvist).

Nu, Hr. Møller, siden Madam Qvist er til-

bsstillet, kan vi vel nu antage, at der ikke findes ere i Boet.

Møller.

Ja, af den Mening er jeg, og jeg gratulerer :m til den betydelige Arv, der er tilfalden Dem. : fortjener den. Hvad Deres Pleiefaders Anmod- ıg til mig betræffer, da veed jeg nu ikke, om De min Agathe dele hans Ønske —

Vilhelm.

O, hvor kan De tvivle!

Agathe.

Kjære Fa'er —

Møller.

Nu ja, Børn, siden Grenaa har opgivet sine ırdringer —

Grenaa.

Hm — ja, det er at sige . . .

Møller.

Saa giver jeg med Glæde mit Samtykke. (For- r deres Hænder.) Jeg har i den senere Tid gjort :m Uret, Hr. Holgers, og har ikke været langtfra gjøre Dem endnu større Uret. Himlen være lovet, jeg i rette Tid fik Øinene op, og at jeg har et :ddel til at gjøre alt dette nogenlunde godt igjen. Kun een Bøn har jeg: lad mig beholde Deres

Pleiefaders lille, grønne Pengepung. Den fla
mig en Erindring om vor afdøde Ven, en Eri
om denne mærkelige Morgenstund, (afsides.)
taus Advarer for mit hele øvrige Liv.

Audiensen,

Lystspil i een Act.

---

første Gang paa det kongelige Theater d. 29de Octbr. 1851.

Personerne.

Assessor Richardt, Toldcontroleur.
Sophie, hans Kone.
Lise, hans Søster.
Møller.
Ravn, Commissionair.
Jens Priversen.
Madam Stabel.
Lauritz Johansen, Kjøbmand.
Silbermann, Hofskræder.
Niels, Karl hos Richardt.
To Piger hos Samme.

Scenen er i Helsingør; Handlingen foregaaer om Formiddagen i Richardts Huus.

rummeligt Værelse hos Assessor Richardt, med en Hoveddør i Baggrunden, en Dør tilhøire til de indre Værelser og en tilvenstre, der gaaer ud til et Forværelse. Ved Døren tilhøire er en Fløi af et Skjærmbrædt opstillet. I Nærheden af det et stort Skriverbord med mange Papirer og Pakker paa. Adskillige Mapper, en Comptoir-Kalender og deslige ere ophængte paa Væggene.

Første Scene.

Møller og Lise komme ind.

Lise.

Nei, min Broder er ikke herinde. Han gik ud for 't siden. Skulde han vende tilbage, saa kan man a dette Vindue see ham komme. Saa du behøver :e at være urolig for at træffe ham.

Møller.

Aa, han maa igrunden gjerne træffe mig. Jeg ır ikke gjort Noget, saa jeg behøver at krybe i Skjul. Ɩen det ærgrer mig, at han aabenbar skyer mig, og ıatrængende vil jeg ikke synes. Spørger jeg efter ım her, saa lader han sig nægte hjemme, og møder

jeg ham paa Gaden, saa bøier han enten om ad et Hjørne eller gaaer ind i et Huus. Jeg veed ikke hvad jeg kan have gjort ham. Thi at jeg anholder om din Haand, den Ulykke er da ikke saa stor. I alle Tilfælde kan han jo ligefrem og som ærlig Mand sige mig sin Mening; saa veed jeg hvad jeg har at rette mig efter.

Lise.

Men jeg er bange for, at hans Mening i denne Sag er os ikke saa meget gunstig.

Møller.

Behøver du da at bryde dig saa meget om, enten din Broder bifalder eller ikke bifalder vor Kjærlighed? Han er jo ikke din Fader.

Lise.

Nei, men da mine Forældre døde fra mig i mine tidlige Aar, saa har jeg dog altid været vant til at betragte ham som min Formynder eller Den, der traadte i min Faders Sted. Vi Sødskende holde meget sammen. Uden stor Nød vilde jeg ikke gjerne være ham imod eller bedrøve ham. Lad os derfor give Tid.

Møller.

Nu, lad gaae da! Men det Forbømte er kun, at din Broder ikke vil lade det komme til Forklaring.

et er ligesom man ikke tør komme en saa stor
and nær.

Lise.

Aa, hvor vil du hen!

Møller.

Ja, jeg troer, Gud hjælpe mig, han har faaet
nemme Nykker, siden han er bleven Controleur ved
ldvæsenet hernede. Han var jo før en meget flink
r, der var munter, selskabelig og gjerne slog en
lig lille Sviir af. Nu er det jo ganske tydeligt,
han trækker sig tilbage.

Lise.

Han har nu saa meget mere at bestille end før
— og en Sviir, det holder du jo heller ikke mere
f. Det har du jo sagt.

Møller.

Nei, det er sandt, det har jeg lagt paa Hylden.
Jeg er nu i den Alder, at jeg mærker, Livet har
ndre Krav. Alle mine tidligere Forbindelser har jeg
fbrudt, og er selv glad derved. Der kommer i Læng-
den ikke Noget ud af det lystige Liv. Jeg meente
ogsaa blot, at din Broder som Yngre var ligefrem
og uden Indbildninger, og at han nu synes mig for-
andret.

Lise.

Der kommer min Svigerinde. Lad os spørge hende tilraads.

Anden Scene.

De Forrige. Sophie.

Sophie.

Aa, lad mig faae en Stol! Jeg er saa træt, saa jeg kan ikke staae paa mine Been.

Møller.

Har De saa travlt idag?

Sophie
(der har sat sig).

Er det at spørge om! Er det ikke idag den store Dag, da vi første Gang give Audiens, og vil Huset saa ikke strømme over af Mennesker, der vil tale med min Mand?

Møller.

Giver Deres Mand Audiens? Hvor kommer det?

Sophie.

Ja, det veed jeg ikke. Men derimod veed jeg, at her er tusinde Ting at passe i den Anledning, at det forreste Værelse er bleven omskabt til et Antichambre, hvor der er sat Stole hen og hængt nogle gamle Kobberstykker op; at dette Værelse her er rydbet

gjort reent og sat i den straalende Stand som seer; og at alt dette har hvilet paa mine og es stakkels Kjærestes Skuldre.

Møller.

Min Kjæreste! Ja, gid det var saa vel!

Sophie.

Hvad er der nu ivejen?

Møller.

De veed jo, at jeg er saa godt som forviist her · Huset, og at paa den Maade, Deres Mand be= ndler mig, vor Forlovelse kan have lange Udsigter.

Sophie.

Aa, det tænker jeg ikke. Har De nylig talt ed ham derom?

Møller.

Nei, Ulykken er, at han bestandig render for ig, saa jeg aldrig kan faae ham i Tale.

Sophie.

Saa? — Ja, raadvild maa man ikke være — d mig kun tænke efter ... De har vel ikke Lyst [at føre min Svigerinde bort og lade Dem vie emmeligt i England eller Nordamerika?

Lise.

Aa, hvilket Indfald!

Sophie.

Eller De kunde stevne min Mand ind for Retten

til at give lovligt An- og Tilsvar, som man siger. Saa fik De ham dog i Tale.

Møller.

Ja, det har jeg dog ikke Lyst til.

Sophie.

Ikke? Ja, saa kan jeg ikke hjælpe Dem. Var jeg i Deres Sted, vilde jeg ikke betænke mig saa længe. Man kan ikke vide, hvad der vil skee. Der er En til, der frier til Lise, og han er just ikke saa langt fra at løbe af med hende.

Møller.

Med Lise? Ih, Gud bevares! Deraf veed jeg jo ikke et Ord.

Sophie.

Nu nu, bliv ikke saa forskrækket! Ulykken er heller ikke saa stor. De selv — ja De har jo endog været forlovet engang før, som Lise har fortalt mig.

Møller.

Ja, det er sandt. Jeg var dengang saa meget yngre, og tænkte, det var en skikkelig Pige, men bedrog mig. Kjøbenhavn er en farlig By. Inden man seer sig om, rager man i slet Selskab og maa gjøre Meget med, man ellers ikke synes om. Hertil kommer nu unge Menneskers Bal-Inclinationer.

Sophie.

Ja, især naar De mener dem i slet Selskab.

Møller.

Nei, det mener jeg just ikke. En Bal-Inclina-
n er der sjelden noget ret Hold i. Kort sagt, jeg
: glad ved, at jeg kunde slippe, og slog op. —
en hvad er det for en Frier, Lise har?

Sophie.

Det er en af Kjøbenhavns første Genier, Hof-
æbdermester Silbermann.

Lise.

Ja, det er en net Frier!

Møller.

Det er jo en Nar — han kan ikke være mig
lig.

Sophie.

Siig ikke det. Han er en smuk Mand at see
holder Hest og Vogn, har et Landsted om Som-
ren og klæder sig naturligviis efter den allernyeste
ode. Min Mand, der har ladet sye hos ham i
re Aar, sætter megen Priis paa ham. Vær derfor
e altfor ligegyldig.

Møller.

Ja, jeg vilde med største Glæde tage Sagen al-
rlig, men hvordan?

Sophie

(springer op).

Jo, nu har jeg det. Nu veed jeg hvad De skal

gjøre, og det er tillige det nemmeste og ligefremm
De klager jo over, at De ikke kan faae min M
Tale. Saa indfind Dem idag, naar han giver
diens. Enhver har Lov at komme, og uden at
meldt. Altsaa kan min Mand i det mindste
rende for Dem, og maaskee smelter hans Steenh
naar han seer Dem som hvert andet Menneske
Noget ved hans Audiens. Kom De kun. D
gynde, tænker jeg, om en lille halv Time.

Møller.

Det skal jeg meget gjerne. (Til Lise.) Tro
ikke ogsaa, at jeg kan?

Lise.

Det kan du vist godt.

Møller.

Saa vil jeg blot gaae hjem og klæde mig lid

Sophie.

Ja, gjør det. Vi ere Alle saa høitidelig sl
Jeg skal ogsaa forandre Noget i min Paaklædnin

Møller.

Farvel da til siden, kjære Lise. Jeg vil h
at din Broder ikke skal have saa Meget mod
Kjærlighed, naar jeg faaer ret talt med ham.

(Gaaer, fulgt til Døren af Lise.)

Sophie.

Ja, Gud skal vide, om Kjærlighed hører hj

ved en Audiens; men det faae vi nu prøve. (Til Lise, der kommer tilbage.) Jeg kan ikke sige dig, hvor fornøiet jeg er over, at Møller vil indfinde sig ved Audiensen. Saa ere vi dog visse paa, at der kommer Een. Jeg har været i den største Angst for, at der slet Ingen skulde komme, og havde allerede tænkt paa at hverve et eller andet skikkeligt Menneske, der kunde gjøre min Mand den Fornøielse.

Lise.

Tie bare stille. Jeg hører min Broder.

Sophie.

Ja, saa render jeg ind. Jeg er endnu ikke færdig med mine Anstalter. (Gaaer ind.)

Tredie Scene.

Lise. Assessor Richardt.

Richardt.

Du er her, Lise — det var godt. Jeg har ikke kunnet slippe løs før nu. Man bliver reent opslidt af Forretninger. — Har der Ingen været og spurgt efter mig?

Lise
(giver ham et Brev).

Det Brev er kommet med Posten fra Kjøbenhavn.

Richardt
(afsides, efterat have gjennemløbet Brevet).

Ja, jeg tænkte det nok. Det er fra Skræddermester Silbermann. Dette Manebrev har jeg ventet hele denne Uge. Terminen, jeg satte ham, er længst forløben. Men hvor Fanden skal jeg opdrive 316 Rigsdaler, naar jeg ikke vil angribe min Kones Medgift? (Seer igjen i Brevet.) Han vil i denne Uge sende en Mand herned til mig. Hm — jeg vilde nødig, at min Kone skulde vide Noget om denne Sag. (Til Lise, der vil gaae.) Hør, Lise, du husker jo nok Skræddermester Silbermann, der undertiden kom til mig i Kjøbenhavn.

Lise
(forlegen).

Jo, jeg troer nok, jeg husker ham.

Richardt.

Det kan være, at der i disse Dage kommer et Bud fra ham . . .

Lise.

Ja, hvad vedkommer det mig.

Richardt.

Det er det Samme hvem det vedkommer. Naar du bare vil passe, selv at tage mod Budet.

Lise.

Det kan jo din Kone gjøre.

Richardt.

Vist ikke — jeg har mine Grunde. Gjør nu
jeg siger, og giv du Budet Besked. Du skal blot,
r Gang han kommer, sige, at jeg ikke er hjemme,
i denne Tid er vanskelig at træffe.

Lise
(fornøiet).

Jo, det skal jeg nok.

Richardt.

Godt. — Er nu Alt istand herinde?

Lise.

Ja, jeg veed ikke rettere.

Richardt
(seer sig omkring).

Bordet er stillet hen med mine Papirer — det
rigtigt. Det giver en vis Anseelse og imponerer.
g du har hængt en Kalender og mine Papirmapper
paa Væggen — ja, meget rigtigt. Husk nu paa
sætte et smukt Frokostbord ind, og glem ikke en
aske Portviin.

Lise.

Det er gjort istand. Jeg skal nu strax lade det
inge ind.

(Gaaer, idet Sophie træder ind.)

Fjerde Scene.

Richardt. Sophie.

Sophie.

Naa, lille Mand, nu ere vi færdige. Hvor nær er du?

Richardt.

Fra min Side er der Intet iveien. Vi har endnu næsten en halv Time at løbe paa, og inden den Tid — jeg er meget hurtig i at arrangere mine Sager.

Sophie.

Ja, det er sandt — og saa er der jo Ingenting iveien. Du troer altsaa, at du . . . ja, jeg vilde sagt, du mener da virkeligt, at her kommer Nogen til din Audiens?

Richardt.

Hvorfor skulde der ikke komme Nogen?

Sophie.

Jeg vil ikke mistrøste dig. Men — din Formand i Embedet gav ikke Audiens.

Richardt.

Fordi han var skjødesløs heri som i alt Andet. Etatsraaden, hos hvem jeg i 4 Aar var Fuldmægtig i Kjøbenhavn, gav altid Audiens, een Gang hver Uge, saavel til Toldvæsenets Personale som til Andre.

Sophie.

Men han var ogsaa Etatsraad og Deputeret eller D det var.

Richardt.

Men i en lille By som Helsingør er en Kam-=Assessor og Toldcontroleur ligesaa æstimeret som Etatsraad og Deputeret i Kjøbenhavn.

Sophie.

Ja, og undertiden mere.

Richardt.

Forresten har jeg naturligviis, da det kom an ı at bestemme Folk en vis Dag, gjort En og An-:, jeg har Forretninger med, opmærksom paa, at var bedst at træffe ved denne Tid. Ogsaa i abben har jeg ladet et Ord falde derom.

Sophie (afsides).

Nei, see til den Skjælm!

Richardt.

Her kan komme Flere end man skjøtter om, og vil da være godt for mig, at jeg har en temmelig else i at affærdige Folk i Korthed, men saaledes, Hovedpunkterne altid træffes.

Sophie.

Ja, det kan være svært nok.

Richardt.

Aldeles ikke. Naar En kom ind til Etatsraaden,

spildte han aldrig Tiden med overflødige Spørgsmaal, men gik lige løs paa Tingen. Jeg seer ham endnu staae for mig lænet til Skriverbordet — det var omtrent indrettet som dette her — i en fri, velvillig Stilling og med den ene Haand indenfor Vesten. (Stiller sig hen.) „Hvem er De? Hvormed kan jeg tjene Dem? Er De gift? Har De en stor Familie at forsørge?" — eller hvad han nu kunde spørge om — lutter korte, men tydelige og bestemte Sætninger. Og deri, troer jeg virkelig, har jeg erhvervet mig Færdighed. — Skal vi gjøre en lille Prøve, Sophie? Du kan agere, du kommer og søger Noget hos mig.

Sophie.

Men som Fruentimmer —

Richardt.

Netop som Fruentimmer. De ere ved Audienser de allervanskeligste at behandle. Man skal være galant, og dog holde sig til Sagen. Man tør ikke spilde Tiden, og maa dog lade dem komme til Orde — og Fruentimmer bruge mange Ord.

Sophie.

Ja, hvad skal jeg ansøge om?

Richardt.

Det Første det Bedste — hvad der falder dig ind.

Sophie (afsides).

Det Første det Bedste — godt. (Høit.) Ja, saa vent. Jeg maa have Hat og Shawl paa.

Richardt.

Det er meget rigtigt. Damerne pynte sig altid til en Audiens.

Sophie

(mens hun tager Hat og Shawl paa).

Og du maa ikke afbryde mig for galt. Tale d maa jeg.

Richardt.

Det forstaaer sig.

Sophie.

Og endnu Eet. Det er rædsomt, Richardt, som u ibag snuser. Man kan kilap staae dig nær.

Richardt (smilende).

Nu, jeg skal søge at menagere det.

Sophie.

Godt; saa begynder jeg. (Lader som hun træder ind ra Døren tilvenstre.) — Hr. Assessoren ville undskylde, ›vis jeg uleiliger Dem —

Richardt.

Paa ingen Maade. Trin nærmere. Behag at sætte Dem. — En Dame, især af de bedre Classer, byder man gjerne en Stol. Andre lader man staae. (De sætte sig begge, Richardt legende med sin Tobaksdaase.) Nu, min Kjære, hvad har De paa Hjertet?

Sophie.

Jeg ønsker, at Hr. Assessoren skulde interessere sig for at fremme en Sag, der, som mig synes, paa en ubillig Maade og til ingen Nytte holdes hen.

Richardt.

Det skal jeg gjerne, hvis jeg har nogen Indflydelse i den Retning.

Sophie.

Sagen afhænger for en stor Deel kun af Hr. Assessoren.

Richardt.

Vil De behage at forklare Dem nærmere.

Sophie.

En ung Mand her i Byen, af god Familie, meget godt Udkomme og afholdt af Alle, der kjende ham, har Kjærlighed til en Pige, der i enhver Henseende er ham værdig. Han ønsker Intet hellere end at anholde om hendes Haand. Men den unge Piges Broder, ellers en brav og fortræffelig Mand, som jeg langtfra vil sige noget Ondt om, har faaet det sære Indfald, ikke engang at ville høre paa en saa velkommen Friers Andragende. Ja, man siger, han render for ham.

Richardt
(reiser sig).

Hvad er nu det, Sophie? Er det Møller og Lise, du sigter til?

Sophie
(bliver siddende).

Til hvem taler Hr. Assessoren?

Richardt.

Naa! — (Sætter sig igjen.) Ja, seer De, min kære, denne Sag, der ganske rigtig afhænger meget mig, er ikke uden Grund bleven behandlet som et er. Men Vedkommende har selv forskyldt det.

Sophie.

Turde jeg i al Beskedenhed spørge Hr. Assesson: hvormed har han forskyldt det?

Richardt.

Jeg vil ikke lægge Vægt paa, at hans Ungdomsliv i Kjøbenhavn just ikke var reguleret paa den bedste Maade, at han havde megen Omgang med Svire- og Commersbrødre —

Sophie.

Han erkjender selv det Urigtige heri, og har for længesiden revet sig løs fra sine ældre Forbindelser.

Richardt.

Men han gjorde Gjæld, og det er intet godt Tegn, naar et ungt Menneske gjør Gjæld.

Sophie.

Jeg vil ikke forsvare det. Men der er saa mange jamle Mennesker, der gjør Gjæld. Desuden sidder han nu i gode Omstændigheder og har vist betalt sin Gjæld.

Richardt.

Deri har De maaskee Ret. Jeg har ogsaa meest imod ham, at det er ikke den første unge Pige, han frier til. Han har i Kjøbenhavn været forlovet een Gang før med en brav Pige, og slog op.

Sophie.

Mener da Hr. Assessoren, at han ikke skulde slaae op, naar han opdagede, at den samme brave Pige ikke duede noget?

Richardt.

Ja, hvoraf veed De det?

Sophie.

Det har jeg fra ham selv; og, hvilke Feil man ellers vil tillægge ham, Ærlighed og Oprigtighed skal man ikke kunne nægte ham. Altsaa vil Hr. Assessoren sikkert indrømme —

Richardt
(reisende sig).

Nu, det kan vel være nok med denne Prøve. Hvordan synes du nu, jeg stiller mig ved det?

Sophie
(bliver siddende).

Jeg forstaaer ikke Hr. Assessoren.

Richardt
(igjen sættende sig).

Naa, ja . . . jeg mener —

Sophie.

Jeg frygter meget for — men det er naturlig-
is kun min ærbødigste Formodning — at Hr. As-
sſoren ikke har anført hvad De egentlig har imod
n omtalte unge Mand, men at der maa være en
iden Grund.

Richardt.

Nu ja, jeg vil ikke ganske nægte det. Mellem
ſagt, der er en anden Grund. Min Embedsstil-
ig medfører, at jeg ikke tør see igjennem Fingre
ed Toldsvig. Griber jeg Nogen deri, saa maa jeg
igive ham. Dette var nu Tilfældet for en Uges
id ſiden. I Fortrolighed kan jeg ſige Dem, at de
arer, jeg confiskerede, tilhørte Kjøbmand Laurits Jo-
insen. Ved den Leilighed var Ingen tilstede uden
n omtalte unge Mand, og kun han har kunnet røbe
r Kjøbmanden, at Confiskationen kom fra mig. Jeg
ir altſaa nu denne Laurits Johanſen paa Nakken af
ig. Jeg maa ſøge at undgaae ham hvor jeg kan,
aa nægte mig hjemme for ham, da han er en grov
brutal Karl. Seer De, det er intet Vennestykke
hiin unge Mand — thi vi har i forrige Tider
eret nøie Bekjendte; det røber ingen ærlig Charac-
er, og jeg er vel undſkyldt, naar jeg ikke vil reflec-
re paa en ſaadan Mands Frieri.

Sophie.

Men, hvis jeg tør driste mig til at gjøre den Bemærkning, Hr. Assessorens Mistanke grunder sig dog kun paa en Formodning, og knap.

Richardt.

Jeg er vis i min Sag. De kan troe mig, at jeg ikke mistænker Nogen paa Maa og Faa. (Staaer op.) Saa gjerne jeg derfor vilde række Øre til Deres Andragende, saa seer De selv, at det er ugjørligt.

Sophie.

Det kan ikke være ugjørligt, at høre hans mulige Retfærdiggjørelse.

Richardt.

Som sagt — og da min Tid i dette Øieblik er optaget —

Sophie
(reiser sig hurtig).

Gud bevares, for Deres kostbare Tid har jeg den største Respect. Jeg vil da blot endnu engang anbefale denne Sag til Deres yderligere Overveielse. Hr. Assessoren er saa bekjendt for Upartiskhed og Retfærdighed, at jeg er forvisset om, De vil ikke gjøre en Kat, endsige en af Deres Ungdoms Venner den mindste Uret.

(Neier og gaaer mod Udgangen tilhøire, hvor hun tager Hat og Shawl af, da paa samme Tid et Frokostbord bæres ind af

to Piger og sættes hen mellem Skriverbordet og den nærmeste Sidecoulisse.)

Hvad er det? Et Frokostbord! Vil du tractere dem, er komme til Audiensen, med Frokost — ja, saa vil er komme Folk nok.

Richardt.

Aa, hvem tænker paa det! Et elegant Frokostord seer man altid paa denne Tid af Dagen i et Audiens-Værelse.

Sophie.

Men du har jo spiist Frokost.

Richardt.

Det er det Samme. Man skal ikke være ligegyldig ved de conventionelle Former. — Naa, Sophie, hvad synes du nu om min Maade at tage Sagen paa? Har jeg den rigtige Anstand?

Sophie.

Aa, en udmærket! Og du forstaaer med en mageløs Virtuositet at skyde dig fra en Sag, der generer dig. Men der kommer Niels med en Pakke.

Femte Scene.

De Forrige. Niels. Siden Lise.

Richardt
(til Niels).

Naa, har du faaet den?

Niels.

Jou, Hr. Assessor, værsgod. Jeg skulde hilse, de havde reiti'nok glemt den.

Sophie.

Hvad er det?

Richardt.

Det skal jeg sige dig. Ved en saadan Leilighed som idag er det nødvendigt at vise sig i en værdig Huusdragt. Jeg har derfor bestilt en Morgenfrakke i Kjøbenhavn. Hjælp mig lidt, saa vil jeg strax tage den paa. (Tager den paa.) Synes du om den?

Sophie.

Ja, det er jo en elegant Morgenfrakke.

Richardt.

Og den klæder mig?

Sophie.

Fortræffelig. (Klappende ham paa Kinden.) Men det er jo ikke noget Nyt, at min lille Mand kan tage sig godt ud.

Richardt.

Naa, Niels, hvad Besked fik du saa paa Een-spænder-Hoppen?

Niels.

Hende kan Hr. Assessoren faae. Hun koster 240 Rigsdaler.

Sophie.

Hvad er det for en Hest, I taler om?

Richardt.

Jeg har jo fortalt dig, at jeg staaer i Handel om en Eenspændervogn. Nu har jeg tænkt paa at kjøbe en smuk Hest, der kunde passe til Kjøretøiet. (Til Niels.) Er det ikke en Halvblodshest?

Niels.

Jou, Hr. Assessor, det er en Mikkel.

Sophie.

En Mikkel!

Niels.

Det er myrderligt som hun kan trave, og hun skal reiti'nok gaae godt for Eenspænder.

Richardt.

Og den har ingen skjulte Feil?

Niels.

Nei — eller de maae være lovlig godt skjulte; for jeg kunde slets inte see dem.

Richardt.

Naa, Niels, gaae saa ud i Forværelset og gjør som jeg har sagt dig. Naar Nogen kommer, skal du sætte en Stol hen, men ikke spørge om Navn. Enhver gaaer ind efter sin Tour. Forresten er du eens høflig og artig mod dem Alle.

Niels.

Jou — til alle Fruentimmerne skal jeg sige Frue. Men nu veed jeg ikke, om jeg til alle Mandfolkene skal sige Hr. Assessor.

Richardt.

Aa Snak, du siger Herren, og ikke Andet.

Niels.

Det skal det ikke komme an paa. (Gaaer.)

Richardt
(seer paa Uhret).

Nu kan jeg snart vente dem.

Sophie.

Ja, nu er jo ogsaa Alting parat, og din værdige Huusdragt har du paa. Lad dem saa kun komme. Men det er sandt, jeg har glemt at sige dig, at der imorges, mens du var ude, var En, der spurgte om dig.

Richardt.

Hvem var det?

Sophie.

Det var en original Fætter. Jeg maatte i Eetvæk lee over hans aparte Manerer. Han kaldte mig ved hvert andet Ord naadige Frue, og hver Gang neiede jeg og sagde mange Tak. Det syntes mig det Mindste jeg kunde gjøre for en saa fiin Behandling.

Richardt.

Sagde han ikke sit Navn, og hvad han vilde?

Sophie.

Han vilde hilse paa dig. Hans Navn — lad see — hans Navn var Jens Driversen.

Richardt.

Han? Aa, Gud hjælpe mig! Skal jeg nu have ham paa Halsen! Det er en af de største Udhalere og Svirebrødre i Kjøbenhavn.

Sophie.

Ja, han saae temmelig forsviret ud. Men der var dog noget Friskt, Muntert og Aabent i hans Væsen og Stemme, ligesom en Luftning fra Skoven og Landeveien.

Richardt.

Eller fra Kjøbenhavns Gader; dem er han øvet i at drive paa Nat og Dag. Ja, det er en stor Fornøielse, man har af disse Kjøbenhavns-Besøg. Jeg troede, jeg var lykkelig og vel sluppen løs fra mine gamle Bekjendtskaber. Men jeg har dem nu meget værre end før. Om Sommeren kan hvert Dampskib spye En af dem ud, og saa skal de tracteres og vises omkring. Jeg maa toure med dem til Hellebæk, Odinshøi og lige op til Gilleleie. Det er den største Plage, der følger med Dampskibe og Jernbaner, at de føre Mennesker sammen, der ere allerbedst tjente

med at være milevidt fra hverandre. — Hør, Sophie, naar Driversen kommer her, saa er jeg aldrig hjemme.

Sophie.

Ja, godt; naar jeg kun veed det.

(Niels træder ind igjen.)

Niels.

Hr. Assessor —

Richardt.

Hvad er der? Hvad vil du?

Niels.

Jeg vilde spurgt, om Audiensen nu skulde begynde.

Richardt (hastig).

Er der da kommet Nogen?

Niels.

Nei, jeg vilde just sagt Hr. Assessoren, at der er Ingen kommen.

Richardt.

Taasehoved, det behøver du ikke at melde mig.

Niels.

Men nu er Klokken 11.

Richardt.

Ja, der gaaer gjerne en lille halv Time hen, inden Nogen indfinder sig.

Niels.

See, det vidste jeg ikke. Men naar jeg flets

ikke skal melde Nogen, var det saa ikke det nemmeste, at jeg dundrede paa Døren, naar den Første kommer; for ellers veed Hr. Assessoren ikke —

Richardt.

Nei, det gaaer ikke an. Du kan heller — lad mig tænke efter . . .

(Lise kommer hurtig ind.)

Lise

(til Richardt).

Pigerne fortælle, at der i dette Øieblik er strømmet saa Mange ind i Huset, at hele Forstuen er fuld af Folk.

Richardt (fornøiet).

Virkelig? (Til Sophie.) Der kan du see, jeg tog ikke feil.

Sophie (afsides).

Det er meget Mere end jeg havde ventet.

Richardt (travl).

Ja, saa skynder Jer ind Allesammen! Du, Lise, maa sørge for, at ingen Uvedkommende render herind og forstyrrer os.

Lise.

Det skal jeg nok. (Gaaer.)

Richardt.

Og du, Niels, passer nu, at hver Gang jeg ringer, lader du En komme ind.

Niels.

Jou, det skal jeg. (Gaaer.)

Richardt
(til Sophie).

Ja, du maa ogsaa gaae ind.

Sophie.

Det følger af sig selv.

Richardt (tøvende).

Skulde du have stor Lyst til at . . . at faae et bedre Begreb om, hvorledes jeg tager mod Folk, saa . . .

Sophie (hurtig).

Saa kan jeg blive i Kammeret her ved Siden af, og lade Døren staae en lille Smule aaben.

Richardt.

Ja, men naar jeg mærker, at der kommer vigtige Sager under Forhandling, saa maa du undskylde, at jeg lukker Døren.

Sophie.

Ja, bevares! — Tak. Du er dog en rar lille Mand. (Gaaer.)

Richardt (alene).

Egentlig bør man ikke lade Folk komme strax ind. Det sætter dem altid i en vis respectfuld Spænding, naar de maae vente en god Stund, inden Døren aabnes. Men — ja idag vil jeg dog gjøre en Undtagelse. (Ringer.)

Sjette Scene.

Richardt. Commissionair Ravn. Sophie (skjult). Siden **Niels**.

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor, at jeg tager mig den ærbødige Frihed —

Richardt.

Det har Intet at betyde. Det hører til mit Embed. Men — hvad seer jeg! Det er jo vor gamle Factotum! Lever De endnu? Jeg troede, De var himlet for længe siden.

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor! jeg lever endnu.

Richardt.

Men hvad fører Dem til Helsingør?

Ravn.

Forretninger. Jeg ernærer mig nu som Commissionair og Expediteur.

Richardt.

Saa De kjøber og sælger ikke mere gamle Klæder?

Ravn.

Nei, det betaler sig ikke længer. I vore Tider kan et ungt Menneske gaae klædt som han vil, naar han blot har en Mandarin at hænge over sig.

Richardt.

Nu, det skal være mig kjært, om Deres Stilling er bleven bedre. Jeg kan tænke, De har Commissions-Forretninger for Handlende eller Skibs-Rhedere her paa Stedet. Kan jeg, i min Embedsstilling, være Dem til nogen Nytte, forsaavidt det lader sig forene med Pligt og Samvittighed, saa sig til. Har De maaskee Fordringer paa Toldvæsenet?

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor, jeg har ganske rigtig en Fordring, men — (Tager et Papir op af sin Tegnebog.)

Richardt.

Naa, De har en Ansøgning. Ja, den kan De godt levere til mig. Jeg skal, hvis Sagens Omstændigheder tillade det, understøtte den med al min Indflydelse.

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor, jeg har ingen Ansøgning. Det er som sagt en Fordring.

Richardt.

Paa Toldvæsenet?

Ravn.

Nei, undskyld — det er en Fordring paa Dem, Hr. Assessor.

Richardt
(forvirret, idet han gjennemløber Papiret).

Paa mig? Hvad skal det sige?

Ravn.

Den er fra Hofskræddermester Silbermann, stor Rest 316 Rdlr. 4 Mk. 15 ß. — og tre Aar mmel.

Richardt.

Tael sagte — jeg veed Besked. (Afsides.) Ja, : er Skrædderens Bud! Han traf mig ganske rig- . Den fordømte Regning! Og nu har min Kone lemt hørt — Er det da ikke uheldigt! (Til Ravn, ende ham tilside.) Hør, kjære Ven, jeg kan ikke nægte, denne Regning generer mig i dette Øieblik. De ıa see til, for gammelt Bekjendtskabs Skyld, at skaffe g Henstand nogen Tid. Silbermann og jeg har id staaet os godt sammen. Han er en honnet and, som jeg har Meget tilovers for.

Ravn.

Naar Hr. Assessoren blot har saa Meget til- :rs, som der hører til at berigtige denne Regning.

Richardt.

Som sagt, gjør Deres Bedste. Det skal ikke ıme an paa en lille Erkjendtlighed.

(Giver ham Penge.)

Ravn.

Meget forbunden. Hvad der staaer i min Magt [jeg gjøre. Men jeg troer ikke, at Hr. Silber- ınn dennegang lader sig affpise saa let. Han er

meget vred. Han paastaaer, De kan betale, da De jo har faaet Penge med Deres Kone. Han lader Dem vist stevne.

Richardt.

Men De kan forklare ham, at min Stilling ganske rigtig er god, men jeg behøver Tid.

Ravn.

Ja — men Hr. Silbermann kommer selv hertil i en af disse Dage.

Richardt (afsides).

Naa, der gik da den Rigsdaler fløiten til ingen Nytte! (Høit.) Hvad vil han her i Byen?

Ravn.

Ja, dermed har det en egen Bewandtniß, som han sagde. Hr. Silbermann har betroet mig, at han længe har havt et godt Øie til Deres Frøken Søster. Fandt han Gehør i denne Sag, saa kunde hans Fordring maaskee nok beroe eller reent falde bort.

Richardt.

Har han bedet Dem tale om denne Sag?

Ravn.

Undskyld, han har paalagt mig det. Han ønskede, at jeg skulde bane ham Veien. Han selv er, som De veed, overmaade undseelig.

Richardt.

Ja, den Sag afhænger jo ikke alene af mig — den beroer meest paa min Søster.

Ravn.

Men tør jeg sige Hr. Silbermann, at Hr. Assessoren vil understøtte den, saa Meget det staaer til Dem.

Richardt.

Ja, det kan De meget gjerne. (Afsides.) Maaskee kan jeg paa den Maade vinde Tid. (Høit.) Men det følger af sig selv, at en Sag som denne ikke lader sig saa hastig sætte igjennem.

Ravn.

Det forstaaer sig. — Saa vil jeg endnu idag tilskrive Hr. Silbermann denne behagelige Efterretning. — En god Morgen, Hr. Assessor! Undskyld, at jeg har forstyrret Dem.

(Gaaer.)

Richardt.

Det gaaer ikke an, at min Kone er i Værelset ved Siden af. Det maa jeg forpurre. (Gaaer hen til Sidedøren.) Sophie!

(Sophie træder ind.)

Sophie.

Var det En, der søgte Noget hos dig?

Richardt.

Du har hørt vor Samtale?

Sophie.

Kun enkelte Ord. — Var det igjen en Contrebande-Historie?

Richardt (afsides).

Godt; hun har ikke hørt Noget. (Høit.) Nei, det var det dog ikke. Men det var ellers en meget intricat Toldsag, der vil give mig Meget at tænke paa i disse Dage. — Men hør, Sophie, jeg er bange for, det gaaer ikke an, du er i Sideværelset. Der kan dog undertiden forekomme Embedshemmeligheder, der betroes mig.

Sophie.

Jeg vil ogsaa helst gaae ud nu. (Afsides.) I Gjæld maa min lille Mand ikke være. Min Svoger maa komme mig tilhjælp. (Høit.) Jeg gaaer nu ind i mit eget Værelse og klæder mig paa.

(Niels træder ind.)

Richardt
(til Sophie).

Ja, gjør det, og sørg for, at Lise og Folkene blive i Værelserne til Gaarden, saa at de ikke kunne høre Noget.

(Sophie gaaer ind.)

Richardt
(til Niels).

Hvad vil nu du igjen?

Niels.

Hr. Assessoren maa ikke blive vred. Der er
ı derude, som jeg har saa ondt ved at styre. Han
ind, og det er ikke hans Tour. Der er en Madame,
vil sige Frue, der skulde først.

Richardt.

Men det tillader du ham ikke.

Niels.

Men han er saa krakilsk, og han siger nu, han
r saa vigtige Sager at afgjøre med Assessoren, og
ı har han snakket godt for Madamen, eller nu
uen, skulde jeg sige; og hun var nu saa meget
lant, og sa'e ja, han maatte gjerne gaae først.
en nu veed jeg ikke, om jeg tør; for stricte er det
mod Reglementet.

Richardt.

Naar Damen selv tillader det, saa er det en
den Sag. Men ellers gik det ikke an.

Niels.

Nei, jeg skal nok holde dem skrapt.

(Gaaer.)

Richardt.

Hvem kan det være, der har saa vigtige Ting
tale med mig om? Ja, i mit Embed kan der jo
efalde saa Meget, der er magtpaaliggende. (Idet
ringer.) Det er ellers bedst, at han seer mig for-

dybet i mit Arbeid, saa . . . saa har han meer Respect for min Tid.

(Sætter sig hen ved Bordet og blader i nogle Papirer.)

Syvende Scene.

Richardt. Jens Driversen.

Driversen

(med uordentlig Toilette og forsviret Udseende og Gang, træder ind og bliver staaende foran Richardt).

Men Richardt! See dog for Fanden iveiret! Du veed ikke, hvem der staaer her.

Richardt

(seer op og reiser sig forskrækket).

Jens Driversen! — Du her!

Driversen.

Ja, naturligviis. Jeg har længe været dig en Visit skyldig, for at gratulere dig i din nygifte Stand. Men bliv ikke vred, jeg har min Sjæl ikke kunnet komme før.

Richardt (afsides).

Aa, Gud give, han var bleven hvor han var!

Driversen.

Du veed, jeg har mange Bekjendte, og som jeg ikke tør forsømme. Men de ere nu spredte ad i alle Dele af Landet, som Præster, juridiske Embedsmænd,

Godseiere og deslige. For nu at overkomme al det Slid og Slæb, har jeg inddeelt vore Provindser efter Mansas Kort, og gjør hver Sommer min Rundreise derefter. Iaar holder jeg ved den nordøstlige Part af Sjælland. Jeg begyndte med Amager, gik op langs Strandveien, og er nu arriveret til Helsingør. Men herfra slipper jeg nok ikke saa snart.

Richardt.

Du tænker virkelig paa at blive her i længere Tid?

Driversen.

Sandsynligviis. Men hør du, giv mig en Stol. Oprigtig talt, jeg er allerede lidt strabadseret idag. Det er nogle fordømte Værtshuse, I har her i Byen. Varerne, man faaer, ere jo ordentlig gode. Jeg havde tænkt at øve mig i Afholdenhed hos Jer. Men saadan en udmærket Snaps de gav mig imorges! Man maa jo strax tage en til.

Richardt.

Den Nødvendighed kan jeg ikke indsee. I vor Alder kan man nok styre sin Lyst; og jeg troer, du havde godt af . . .

Driversen.

Vær du kun rolig. Jeg er gaaet ind i et engelsk Maadeholds-Selskab. Der er alle de stærke Drikke opregnede, der forbydes. Dansk Kornbrændeviin er ikke deriblandt, og Portviin og Madeira tillades ud-

trykkeligt. Hertil holder jeg mig, og har min Samvittighed fri. — (Seer sig om.) Men er du gal, Richardt! der staaer jo et opdækket Frokostbord! Lad os faae det Bord herhen. Aa, hjælp mig, saa er du velsignet!

Richardt (forlegen).

Kjære Ven . . . jeg maa virkelig bede dig undskylde . . .

Driversen.

Er her Noget at undskylde? Det er jo lutter udsøgte Sager. Sikken Ost! Sikken Skinke! — Aa nei, kom kun, og gjør ingen Complimenter!

Richardt.

Men, saa kjært det vilde være mig at beværte dig, saa er det mig dog nu i dette Øieblik . . .

Driversen.

Det er snart expederet. I saadanne Ting har jeg Øvelse. Kom kun!

Richardt (afsides).

Er det ikke til at blive fortvivlet over! (Idet han gaaer hen til Frokostbordet.) Seer han Portvinen, saa faaer jeg ham aldrig herfra. (Skjuler hemmelig Flasken paa sit Skriverbord mellem nogle Papirer.)

Driversen
(efterat Richardt har hjulpet ham med at flytte Bordet).

Tak skal du have. Nu kan Morten hjælpe sig selv. (Sætter sig hen og begynder at spise.) Kan du huske

de Frokoster, I aad hos mig paa Regensen, naar jeg fik Proviant hjemmefra? Ja, det var lykkelige Tider! Jeg drikker undertiden Øl om Formiddagen, spiser Rugbrød og jydsk Ost og ryger Tonnenboier, bare for at faae Erindringer fra Regensen. — Kom, Richardt, sæt dig hos mig og drik et Glas til Erindring om de gamle Dage. — Hvad har du der — (tager Flasken fra Skriverbordet.) Bliv ikke vred, jeg har det paa Haandelaget, som Lommetyvene.

Richardt (afsides).

Ja, nu er den leveret!

Driversen.

Det er Portviin — ja, den tør jeg drikke. Din Skaal, Bro'er! (Drikker.) Jeg kan ellers godt lide, at Vinen staaer paa dit Arbeidsbord, midt iblandt dine Toldlister. Opposita, juxta se posita, magis illucescunt. — Naa, drik med, og sæt dog for Fanden ikke det Ansigt op! Hvad er det for store Anslag, du gaaer frugtsommelig med i denne Tid? Du seer jo saa mystisk ud som den trojanske Hest.

Richardt.

Reent ud sagt, kjære Ven, saa har du truffet et meget uhelbigt Øieblik. Jeg har fuldt op af Forretninger; derude venter Folk, der vil tale med mig.

Driversen.

Aa, lad de Lømler vente! Nu sidder du jo godt

i'et, og kan give dem en god Dag. Du er æret og anseet — ja, der var En i Kjøbenhavn, der fortalte, du havde faaet Rang med kongelige Gadecommissairer — er det sandt?

Richardt.

Jeg maa tilstaae, det er meget besynderligt af dig, ikke blot at forstyrre mig nu, du seer mig saa occuperet, men ovenikjøbet at bruge fornærmende...

Driversen.

Hvishvas! Blandt gamle Kammerater regnes det ikke saa nøie. Vær ikke saa treven! Hør, du skal min Salighed sætte dig hos mig, før gaaer jeg ikke fra Stedet, om jeg saa skal blive til den dybe Nat. Hører du, Richardt! du kjender mig.

Richardt (afsides).

Ja, jeg kjender ham — han holder Ord. (Høit, sættende sig.) Naa da — men jeg har sagt dig, der venter Folk paa mig —

Driversen.

Lad dem vente! — Et Glas med din Ven!

Richardt.

Nei, drikke Viin nu kan jeg ikke.

Driversen.

Hvad, du vil ikke drikke?

(Synger:)

Kors, utan glas du ser ut, din kanalje,
Som ett rankigt skepp på böljan utan flagg,
Utan kompas och i brusande svalje,
Strandadt, plundradt, fullt af fattigdom och agg*) o. s. v.

Richardt
(der vil afbryde ham).

Men er du forrykt — man hører det derude. — Stille, der kommer Nogen ... (Afsides.) Min Kone! (Vil reise sig.)

Driversen.

Du skal blive siddende!

Ottende Scene.

De forrige. Sophie.

Sophie
(paaklædt til at gaae ud).

Om Forladelse ... jeg troede, du var alene — jeg troede, det var dig, der sang.

Driversen
(springer op; til Richardt).

Din Kone, ikke sandt? — Naadige Frue, med dette Glas hilser jeg paa Dem i Deres Huus, og

*) Fredm. Ep. Nr. 32.

lykønsker Dem til Deres Ægteskab. (Drikker.) Og tillad nu, at jeg forestiller mig for Dem. Mit Navn har jeg allerede imorges havt den Ære at nævne for Dem. Af Fødsel er jeg Sjællænder, af borgerlig Stilling pensioneret Billardspiller.

Sophie.

Pensioneret?

Driversen.

Passioneret. — Til mine faa Fortjenester hører, at jeg er en mangeaarig Ven af Deres Mand.

Sophie.

Hos mig er det i det mindste en god Anbefaling.

Driversen.

Det er mig kjært at høre. Deres Mand og jeg, tør jeg nok sige, har levet et muntert Ungdomsliv sammen, sviret og sværmet, mens Blodet endnu rullede hurtigt og varmt i Aarerne, og man havde en heel Fremtid at bære paa. Kjøbenhavns Vægtere vare lige saa lidt sikkre for os som Kjøbenhavns Skomagere og Skræddere. Men, man er ung, man har Mod, Credit, og man gjør Gjæld, man gjør lystige Streger.

Sophie
(afsides til Richardt).

Det er jo interessante Oplysninger.

Richardt (afsides).

Aa, hvor vil du troe ...

Sophie.

Ja, min Mand har tidt fortalt mig om det lystige Liv, han har ført i sine unge Dage, han, Møller og andre gode Venner. Ikke sandt, Richardt?

Richardt (tvungen).

Ja — hahaha! Det var jo en munter Tid.

Sophie.

Han er slet ikke saa streng i det Kapitel, og holder endnu af lystige Commersbrødre.

Richardt (afsides).

Jo, jeg sidder godt i Klemme.

Sophie
(til Driversen).

De kunde fortælle mig lidt Mere om Deres Ungdoms-Optøier.

Driversen.

Naadige Frue, der er ikke Meget at fortælle om. Det er Skummet af Livets Champagne, der begeistrer under Nydelsen, men ingen Spor efterlader. Nu er den Tid forbi. Deres Mand og jeg skiltes. Han gik en fornuftig, borgerlig Carriere, jeg gik bag af Dandsen. Han frelste Resten af sine Midler i en anstændig Stilling; jeg havde det Uheld at sætte mine Midler til i vaade Varer.

Sophie.

Ja, det var uheldigt.

Driversen.

Min Hoved-Ulykke var en daarlig Logik og feile Slutninger.

Sophie.

Saa?

Driversen.

Naar jeg eiede 100 Rigsdaler og gjorde Gjæld for 500, saa forstod jeg ikke, at den naturligste Slutning af denne Ballance var en allerhelvedes Underballance. Jeg sluttede saa længe galt, til Øvrigheden lod mig lære Slutninger i Slutteriet. Det er det Sted, hvor man lærer Logik paa offentlig Bekostning.

Sophie.

Men tillad —

Richardt (afsides).

Du skulde heller gaae, Sophie. Vi blive aldrig af med ham.

Sophie (afsides).

Nu gaaer jeg. (Høit.) Er Hr. Driversen ikke gift?

Driversen.

Hidtil har jeg ikke bragt det videre end til at være forlovet, og det var jeg endda kun i 14 Dage.

Sophie.

I 14 Dage! Hvor kom det?

Driversen.

Det var en ung, smuk og fattig Pige, jeg havde

valgt. Jeg bildte mig ind, hun kunde være til min Lykke, være for mig det samme som De, naadige Frue, uden Tvivl er for Deres Mand.

Sophie (neier).

Jeg takker.

Driversen.

Men uheldigviis tilfaldt der min Kjæreste og hele hendes Familie uventet en meget stor Arv, og den gjorde en stor Forandring.

Sophie.

Hun slog dog vel ikke op med Dem, fordi hun var bleven rig?

Driversen.

Paa ingen Maade; hun var en velopdragen Pige. Men da den store Arv kom, saa opdagede man med Eet i Familien, at de Alle havde forregnet sig næsten syv Aar i deres Alder. En gammel Pebersvend fik ud, at han høiest kunde være nogle og fyrgetyve Aar; en Tante, vi Alle antog for 35 Aar gammel, løselig talt, opdagede nu, at hun kunde ikke være ældre end 27 eller 28 Aar, og altsaa meget godt tænke paa at gifte sig med Pebersvenden; og, det Allermærkeligste, en lille Pige paa 6 Aar, indsaae Alle, kunde slet ikke være født endnu; hun kunde først komme til Verden næste Aar.

Sophie.

Aa, nu har jeg hørt det før!

Driversen.

Ja, det var et uventet Held, min naadige Frue! Den lille Piges Forældre havde hidtil ikke havt Raad til at gifte sig; nu kunde hun komme ægtefødt til Verden.

Richardt (afsides).

Lad det nu være nok, Sophie!

Sophie.

Strax. (Til Driversen.) Men Deres Kjæreste?

Driversen.

Hun blev naturligviis nødt til at slaae op med mig. Familien erklærede, at hun var meget for ung til at forloves. Vi havde hidtil anseet hende for at være en 18 Aar gammel. Nu, kunde jeg selv indsee, maatte hun være knap 11 Aar.

Sophie.

Aa, hvilket Indfald! — Blev hun da siddende 7 Aar til?

Driversen.

Nei, hun blev rigtignok Aaret derpaa gift med en rig Hofekræmmer.

Sophie.

Men det forekommer mig . . .

Richardt
(afsides til hende).

Husk dog paa, hvor lidt Tid jeg har.

Sophie.

Ja, strax, min Ven. (Til Driversen.) Men det forekommer mig, De bærer endnu en Forlovelsesring.

Driversen.

Ja, det er sandt — det er en lille Svaghed af mig, som vi Mennesker ere underkastede. Jeg holdt meget af denne Pige — og, sandt at sige, forfaldt jeg efter den Tid; og jeg bærer nu Ringen, som — nu som Maurerne i Afrika endnu den Dag idag gjemme paa Nøglerne til de Paladser, deres Forfædre eiede i Granáda, inden de bleve fordrevne derfra. Naar man er ung og deilig som De, naadige Frue, og føiet af Lykken, saa kan man ikke sætte sig ind i deslige Griller og Indfald.

Sophie
(deeltagende).

Aa jo, det kan jeg dog nok.

Driversen
(gaaer hen til Bordet og skjænker i et Glas).

Tillad mig at drikke et Glas til Erindring om den skjønne Sommerbolig, jeg engang besad, og hvorfra jeg blev fordreven. (Drikker.) Det er en fortræffelig Viin! — Hør, Richardt, skal vi ikke have os engang en Aften en af vore gamle Calaser, et Knald med fuld Besætning af Punschebolleer og Flasker, men lad det blandt Andet være af denne Viin.

Richardt.

Men du er jo i et Maadeholds-Selskab.

Driversen.

Saa melder jeg mig ud for den Aften. — Jeg har seet Møller her i Byen, lad ham være med; og den stivbenede Lieutenant Hassing, han ligger jo paa Kronborg; og —

Richardt.

Ja, kjære Ven, det er godt nok; men hverken mine Forretninger eller min Lyst tillade mig nu ...

Driversen.

Aa jo vist — du har godt af engang imellem at ryste Støvet af dig og rense dig for dine Embeds-Pedanterier.

Richardt.

Ja, du har god Forstand paa Embeder.

Driversen.

Har jeg ikke Ret, naadige Frue?

Sophie.

Jeg har ikke den ringeste Erfaring i hvad der angaaer et saadant Selskab eller Knald, som De taler om.

Driversen.

Det er en fortræffelig Sag — De kan troe mig. Man bader sig for at vaske sig reen. Men et saadant godt Drikkelag, det er et indvortes Bad. Deres

Mand — med al Agtelse for hans Stilling — han fører et Philisterliv. Det gaaer ham som de stillestaaende Vande i Stadsgravene. Der lægger sig aandelig Andemad paa hans Sjæl. Der maa en frisk Luftning, en god Nordenstrøm til, for at feie den bort, med andre Ord, en stor, straalende Compotation. — Hør du, Richardt, den smaa Bunkeflod ta'er vi med — han kom med mig paa Dampskibet — du veed nok ham, der i Kjøbenhavn rendte gal efter hvert Skjørt. Jeg skal fortælle dig en ypperlig Historie om ham.

Richardt (afsides).

Ja, gaae nu ind, Sophie! Jeg kjender hans Historier.

Sophie
(afsides til ham).

Aa, han er saa morsom. Hans Historier er' vel ikke saa slemme, og vi er' jo her mellem os.

Driversen.

Kan du endnu huske den smukke, lille Flora Lassen, hun, der var saa tam og føielig, og som jeg derfor pleiede at kalde Jomfru Gelassen.

Richardt (afsides).

Du gaaer, Sophie!

Sophie (afsides).

Hahaha! Ja, han er farlig! (Høit, neiende.) Hr. Driversen, jeg har den Ære at anbefale mig.

Driversen.

Vil min naadige Frue allerede gaae? Min Historie er strax fortalt.

Sophie.

Ja, Tak! men just derfor. Tjenerinde!

(Gaaer, ad Hovedderen.)

Driversen.

Naa, saa lad mig fortælle dig —

Richardt (opirret).

Spar dine Historier! Du maa skamme dig over at komme med dine Kro-Fortællinger i et honnet Fruentimmers Nærværelse.

Driversen.

Naa, gaaer nu Møllen i Bagvande!

Richardt.

Ja, jeg er nødt til at sige dig reentud, at din Opførsel ikke passer i mit Huus, og at din Nærværelse er mig, mildest talt, ubeleilig.

Driversen.

Du er, mildest talt, en Hansqvast. Mine Historier ere classiske. Min Opførsel er som den skal være, og kunde være normal for en complet Cavalleer. Men jeg kan gjerne gaae. Med din Frokost er jeg færdig, og jeg vil ud nu, og see mig om i Verden. Altsaa, á revoir! — Ja, det er sandt, jeg har endnu en lille Historie at fortælle dig, som din fine Delica-

tesse maaskee bedre kan taale at høre. I denne Tid har jeg i Kjøbenhavn et Par Gange været ude paa Hospitalet og besøgt den halte Nørregaard. Der traf jeg din forrige Kjæreste, den kjønne Caroline.

Richardt.

Caroline Svendsen?

Driversen.

Netop. Hun er falden i andre Hænder siden din Tid, og Lykken har været den stakkels Pige contrair.

Richardt (urolig).

Nu, hvad vil du fortælle om hende?

Driversen.

Hun døde i forrige Uge, og har bedet mig hilse dig.

Richardt.

Saa? — Ja, jeg har handlet mod hende, saa jeg kan forsvare det.

Driversen.

Det maa du jo selv vide bedst. — Hør nu, Richardt, det kan nok være, jeg reiser endnu iaften. Jeg vil besøge en rig Godseier i Nærheden af Frederiksborg; det er ham, der nu staaer for Touren. Kommer man til et saadant Sted tilfods eller med en Kalvekudsk, saa er man ikke æstimeret. Man maa enten komme i sin egen Vogn eller med Extra-Beforbring.

Richardt.

Ja, saa gjør det.

Driversen.

Men det er fordømt, jeg har ladet min Tegnebog ligge i Kahytten paa Dampskibet, og har nu, saa at sige, ikke en Skilling paa mig. Har du ikke en enkelt Fembalers-Lap ved Haanden?

Richardt (afsides).

Ja, det tænkte jeg nok! (Høit.) Jeg nægter ikke, at for Øieblikket er jeg selv i Forlegenhed.

Driversen.

Saa? Det var uheldigt. (Sætter sig igjen.) Ja, hvad gjør jeg saa? Jeg maa blive her indtil jeg faaer min Tegnebog igjen.

Richardt (forskrækket).

Her?

Driversen.

Ja, Dampskibet kommer jo imorgen, og du kan jo ikke være bekjendt, at lade mig ligge paa Gaden. Naar du blot har et Værelse for inat med Seng og Tilbehør — ja, et godt Glas Toddi, inden jeg gaaer tilsengs, er jeg rigtignok vant til.

Richardt (afsides).

Hos mig? Nei, det gaaer ikke an! (Høit.) Hvis din Forlegenhed virkelig er saa stor, og du ellers ingen Udvei veed . . .

Driversen.

Nei, — jeg tænkte at kunne laane disse 5 Daler hos Bunkeflod, da han i det Samme spurgte mig, om jeg kunde forstrække ham med 3 Mark; saa indseer du selv . . .

Richardt
(idet han giver ham en Femdalersedbel).

Ja, jeg vil gjerne hjælpe dig — og naar du troer, at du snart kan lade mig faae dem igjen —

Driversen.

Det kan du stole paa. (Staaer op.) Naa, saa lev vel, og lad mig see, du retter lidt paa det Hundeliv, du fører.

Richardt.

Hvor kan jeg i min Stilling!

Driversen.

Fanden ivold med din Stilling! Den fører dig lige lukt ind i Spækhøkerqvarteret. Men det hjælper nok ikke at snakke for dig. Adiøs! (Standsende.) Du vil ikke give et Gilde iaften i Anledning af min Nærværelse i Helsingør?

Richardt.

Det kan jeg paa ingen Maade.

Driversen.

Ikke? (Sætter Hatten paa.) Du har engang været en brav Karl. Men nu er du, Fanden skal ta'e mig,

en Philister, ein eingefleischter Philister, som den fordrukne Gøttinger-Student kaldte det. Heraus mit dem Philister! — Adiøs, Richardt! Tak for de fem Rigsdaler, du har laant mig. Men mig seer du aldrig mere! (Gaaer.)

Richardt.

Ja, jeg vidste det forud. Naar man laaner ham Penge, saa seer man ham aldrig mere; og det er endda en Lykke, man kan slippe ham paa den Maade. Men den Tid, han har spildt mig! Og Stuen derude er fuld af Folk, der vil tale med mig. Ja, Gud skal vide, om jeg over al den Støihøi er istand til at modtage Nogen i Forretninger; og det er ovenikjøbet en Dame, der nu kommer. Jeg maa stole paa min Routine. (Ringer.)

Niende Scene.

Richardt. Madam Stabel. Siden Sophie.

Mad. Stabel.

Deres Høivelbaarenhed tager mig ikke min Dristighed ilde op.

Richardt.

Vær saa god. De skal ikke staae ved Døren. Træd kun nærmere.

Mad. Stabel.

Det er en altfor stor Ære, Deres Høivelbaarenhed.

Richardt.

Ingenlunde. Det hører til mine Embedspligter, at tale med Enhver, der henvender sig til mig. — Hvad har De der?

Mad. Stabel.

Det er en allerunderdanigst Ansøgning, Deres Høivelbaarenhed, og nogle Attester.

Richardt.

En Ansøgning? (Sætter en Stol hen til hende.) Vær af den Godhed, tag Plads. (Sætter sig hos hende.) Tør jeg udbede mig Deres ærede Navn?

Mad. Stabel.

Thrine Stabel, Kleinsmede-Madame.

Richardt.

Hm — naa! De er ikke her fra Byen?

Mad. Stabel.

Nei, Deres Høivelbaarenhed, jeg boer i Kjøbenhavn.

Richardt.

Er De Enke?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed — det vil sige, min stakkels Mand har længe ligget syg og kan hverken leve eller døe.

Richardt.

Var han maaskee i forrige Dage ansat ved Toldvæsenet i Kjøbenhavn?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed, — det vil sige, han var ansat ved Brandvæsenet, og var meget respecteret. Han besørgede Vagter for Betaling. De har vist seet ham staae udenfor Brandmajoren; han tog sig saa godt ud. Men nu, da han har ligget i lang Tid af Gigt og anden Daarlighed, nu er han sat aldeles tilbage.

Richardt.

Men søger De da Noget hos Toldvæsenet?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed — det vil sige, i min Forfatning er jeg nødt til at søge overalt hvor jeg kan komme til.

Richardt.

Ja, maa jeg see Deres Ansøgning og Attesterne. (Læser.) „Undertegnede vover i sin betrængte Stilling at henvende sig til ædelmodige Mennesker, som Gud har givet Evne, med en Anmodning om en liden Understøttelse . . . (Springer op; afsides.) Et Tiggerbrev! Et gemeent, lumpent Tiggerbrev! Nei, jeg troer, min onde Stjerne har idag skaffet mig al Verdens Plattenslagere og Dagtyve paa Halsen. (Høit.)

Ja, min gode Kone, jeg seer mig desværre ikke istand til at hjælpe Dem. Der henvender sig saa Mange til mig . . .

Mad. Stabel.

Aa, Deres Høivelbaarenhed, De har et saa godt Navn for Deres ædelmodige Hjerte, De hjælper mig nok med Lidt, om det ogsaa var nok saa Lidt. Jeg er saa godt som Enke, for min Mand han duer nu til Intet; jeg sidder med mange Børn, og har saa ondt ved at slaae mig igjennem. Min lille Edvard har jeg gudskeelov faaet i Jorden ved godgjørende Menneskers Bistand. Men nu skulde min ældste Søn snart staae til Confirmation, og det er saa svært for mig. Jeg vilde saa gjerne, han skulde være pæn og net paa en saa høitidelig Dag. Lidt har jeg allerede skrabet sammen. En sort Kjole til ham har jeg efter min Mand; en ædelmodig Dame har givet ham en ny Vest, og fem unge Frøkener har skudt sammen til et Par Burer. Nu mangler han blot til en Hat; for Deres Høivelbaarenhed veed, man kan ikke staae med en Kasket.

Richardt.

Jo, det troer jeg dog nok man kan.

Mad. Stabel.

Ja, men han har heller ingen Kaskjet.

Richardt (afsides).

Der hjælper Intet for. Vil jeg af med hende,

saa maa jeg give hende Noget. (Høit, givende hende Penge). Hvis De kan være tjent med en Daler —

Mad. Stabel.

Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høivelbaarenhed, og skaffe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige.

Richardt.

Tak! Tak! (Da hun bliver staaende.) Ja, min Tid er knap. Hvis der Intet ellers er, De vil mig, saa —

Mad. Stabel.

Jo, der var jo rigtignok en Sag, jeg skulde tale om — og jeg maa bede Dem meget om, ikke at tage mig det ilde op.

Richardt.

Hvad er det for en Sag?

Mad. Stabel.

Naar det ikke var saa magtpaaliggende, skulde jeg vist ikke plage Deres Høivelbaarenhed dermed.

Richardt.

Nu, hvad er det?

Mad. Stabel.

Deres Høivelbaarenhed har vel ikke glemt min stakkels Søsterdatter, Caroline Svendsen.

Richardt.

Var hun Deres Søsterdatter?

Mad. Stabel.

Det veed Gud hun var. Og nu er hun i forrige Uge død paa Hospitalet.

Richardt.

Desværre, det har jeg hørt.

Mad. Stabel.

Caroline var jo ikke ganske som hun skulde være.

Richardt.

Nei, deri har De Ret. Havde hendes Opførsel været anderledes, saa havde jeg aldrig forladt hende, og hun var maaskee nu min Kone.

Mad. Stabel.

Ja, jeg har ofte nok formanet hende og forestillet hende, hvad det Levnet vilde føre til. Men det havde hun hverken Øine eller Øren for.

Richardt.

Nu da?

(Her træder Sophie, paaklædt som i forrige Scene, ubemærket ind fra Hoveddøren.)

Mad. Stabel.

Som De veed, har min Søsterdatter efterladt et Barn — det er Deres Høivelbaarenheds Barn.

Sophie (afsides).

Hans Barn?

(Træder i Skjul bag Skjærmbrædts-Fløien tilhøire.)

Richardt.

Hm! — Og hvad saa videre?

Mad. Stabel.

Det har hidtil været i Kost hos mig, og jeg har pleiet den lille Orm som en Moder. Det er den deiligste lille Pige, man vil see for sine Øine, og Deres Høivelbaarenheds udtrykte Billede.

Richardt.

Ja, hvorfor fortæller De mig alt dette? Jeg har jo hidtil hver Maaned sendt Barnets Moder Kostpenge til dets Underhold, og jeg vil haabe, de ere blevne anvendte dertil.

Mad. Stabel.

Hver Skilling er bleven anvendt dertil. I dette Punkt var Caroline meget samvittighedsfuld.

Richardt.

Nu, De begriber vel, jeg vil blive ved med denne Understøttelse som hidtil.

Mad. Stabel.

Ja — men Tiderne ere saa besværlige. For den Betaling kan jeg ikke beholde den Lille.

Richardt.

Da blev dog den Betaling, jeg giver, dengang anseet for meer end sædvanlig.

Mad. Stabel.

Gud bevares — herpaa har jeg ikke det mindste at sige. Men nu, da mine Kaar ere saa smaa, falder det mig for vanskeligt. Jeg har derfor taget mig den

underdanige Frihed, at føre den Lille med mig, for at erfare Deres Høivelbaarenheds Bestemmelse.

Richardt.

Men er De ikke ret klog? Bringe Barnet til mig! De har det dog vel aldrig derude?

Mad. Stabel.

Nei, bevares! Jeg lod det blive hos en honnet Kone, jeg kjender her i Byen.

Richardt.

Ja, det gaaer ikke an — jeg kan ikke tage mod det . . . det kan De jo selv indsee. De maa tage det med Dem igjen, og det saa snart som muligt. Jeg er ikke tjent med, at der her i Byen kommer Historier ud om mig.

Mad. Stabel.

Paa mig kan Deres Høivelbaarenhed stole. Jeg er saa taus som en Muur.

Richardt.

Nu, saa tael da: hvad er det, De forlanger?

Mad. Stabel.

Ja, under mine nuværende Omstændigheder, og da Opholdet i Kjøbenhavn er saa dyrt, maatte jeg i det mindste betinge mig den dobbelte Betaling.

Richardt.

Det er en urimelig Fordring!

Mad. Stabel.

Ja, vil De heller beholde Barnet her og sætte det i Kost etsteds her i Byen, saa faaer De det maaskee lidt billigere, skjøndt ikke meget.

Richardt.

Nei, lad det saa kun blive hos Dem — De behandler det jo godt; og jeg vil da indtil Videre give Dem den Sum, De forlanger.

Mad. Stabel.

Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høivelbaarenhed, og skaffe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige.

Sophie
(afsides, idet hun træder frem fra Skjærmbrædtet).

Med den Madame maa jeg tale.

(Gaaer ubemærket ud, ad Hoved-Indgangen.)

Richardt
(da Madam Stabel bliver staaende).

Ja, jeg formoder, De vil mig Intet mere.

Mad. Stabel.

Nei, men Deres Høivelbaarenhed vil indsee, at jeg har havt mange Udgifter med at føre mig og den Lille hertil paa Dampskibet, og med Opholdet her i Byen —

Richardt.

Hm — nu, det skal jeg tænke paa.

Mad. Stabel.

Og at det ogsaa vil falde mig bekosteligt at komme hjem igjen imorgen.

Richardt.

Hm — ja, see op til mig imorgen tidlig, inden Dampskibet gaaer, saa skal jeg nok tilfredsstille Dem. Nu har jeg virkelig ikke Tid.

Mad. Stabel.

Og Deres Høivelbaarenhed vil da tillige tænke paa Lidt til smaa Nødvendigheder og hvad der i et ordentligt Huus behøves til Barnets Reenlighed og saa meget Andet.

Richardt.

Som sagt, imorgen tidlig.

Mad. Stabel.

Imorgen tidlig? Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høivelbaarenhed, og skaffe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige. — En god Morgen! (Gaaer.)

Richardt.

Nei, det er ikke til at holde ud! Den ene Plage er værre end den anden. Jeg tvivler paa, at jeg nu er istand til at tale med Nogen. I det mindste maa jeg have lidt Pusterum, for at komme mig. Jeg vil kalde paa Niels.

(Da han nærmer sig Døren, rives den op, og Laurits Johansen træder ind paa en brutal Maade.)

Tiende Scene.

Richardt. Kjøbmand Laurits Johansen.

Richardt
(farer forskrækket tilbage).

Laurits Johansen!

Johansen.

Jeg maa tilstaae, det er skammeligt, saa længe man maa vente, inden man kan faae Dem i Tale. Men det skal nok være saa fornemt. En Mand som De behøver ikke at gjøre Complimenter. Han kan lade Folk staae udenfor sin Dør som Hunde, mens han selv har Frokoster og Svirekammerater hos sig, og klinker og gjør sig lystig. Han kan føre sine Medborgere i Ulykke, og behøver ikke at aflægge en Kjæft Regnskab derfor.

Richardt.

Hr. Johansen — det Sprog, De fører — jeg maa sige Dem . . .

Johansen.

De har Ingenting at sige mig. Jeg vil sige Dem, at hidtil har man Gudskeelov anseet det for en Kjæltringstreg, at skaffe sig Gevinst ved at være Angiver.

Richardt.

Hvis det er mig, De sigter til, saa maa jeg protestere . . .

Johansen.

Aa, leg nu ikke Fremmed og lad som De ikke veed af Noget! Er det maaskee ikke Dem, der har angivet de Varer, jeg harført ind, sat min Formue paa Spil, og bragt mit Navn i Miscredit?

Richardt.

Det maa De forlade mig. Factum er, at De har villet føre Contrebande ind, og at De er bleven greben deri. Men De kan aldeles ikke vide, hvem der har angivet Dem.

Johansen.

Jo, saa min Salighed er det Dem; det har jeg fra en sikker Haand, og det hjælper Dem ikke, at De nægter.

Richardt (afsides).

Ja, det er Møller, der har røbet mig. (Høit.) Jeg skylder Dem ikke Regnskab derfor. Hvis det er som De siger, saa er det skeet i Medfør af min Embedspligt.

Johansen.

Aa, Embedspligt! Deres Formænd vidste ogsaa hvad Pligt var. Men det var honnette Folk, som man kunde tale tilrette. De derimod, De er hoven, min Fa'er, og bilder Dem ind, at De skal gjøre Dem saa vigtig. Men det gjælder ikke hos os, min Fa'er;

og derfor skal De ha'e Prygl, min Fa'er — og det er just derfor jeg er kommen.

Richardt
(retirerer bag Bordet).

Hvordan? De vil overfalde mig! Jeg er ikke sikker i min egen Stue! (Raaber.) Niels!

Johansen.

Nei, det kan De spare! Saa dum er jeg heller ikke. Deres Karl har tjent mig før, og er først nylig kommen til Dem. Ham har jeg faaet bort, og der er Ingen derude.

Richardt (afsides).

Og jeg er alene! — jeg har selv sendt Alle fra mig!

Johansen.

De har altid nægtet Dem hjemme for mig. Men idag giver De jo Audiens i Embeds-Sager, har man sagt mig; saa kan De nok tage mod en Dragt Prygl, og den skal De faae —

Richardt.

Til Hjælp! Er der Ingen her?
(De begynde at brydes, da Møller styrter ind.)

Ellevte Scene.

De Forrige. Møller.

Møller.

Hvad er her paafærde?

Richardt.

Jeg overfaldes —

Møller
(til Johansen).

Afveien med den Haand! Hvor tør De vove —

Johansen
(der har sluppet Richardt).

Skjøt De Dem selv! Hvad vedkommer den
iag Dem?

Møller.

Det skal jeg vise Dem. Naar De nu ikke dyer
iem, skal De sandt for Herren ligge udenfor Døren,
iden De veed et Ord deraf. Overfalde en Mand i
ins Huus — hvor har man hørt det før!

Johansen.

Aa jo, det har man dog. Naar en Mand gaaer
n og angiver Varer, hvori min halve Formue
ikker —

Møller.

Det skal De først bevise, at han har gjort.

Johansen.

Ja, Vidner kan jeg ikke bringe. Men at jeg veed det, kan De stole paa.

Møller.

Saa? Og om det nu var mig, der har angivet Dem?

Johansen.

Var det Dem?

Møller.

Ja, det var. Det bryder jeg mig slet ikke om at lade Dem vide.

Richardt
(afsides til Møller).

Men, Møller, hvor kan du sige —

Møller (afsides).

Lad kun mig —

Johansen.

Dem var det? Da maa jeg sige Dem, Hr. Møller, at det er slet ikke smukt handlet af Dem. Nei, Hr. Møller, det er skammeligt handlet, ja reent ud sagt, det er lumpent. Havde det været Assessoren, saa kunde man dog undskylde det med hans Stilling som Told-Controleur. Men naar De angiver en Sag, som slet ikke vedkommer Dem . . .

Møller.

Ja, hvem siger, den vedkommer mig ikke? Det

er enhver god Borgers Pligt at forhindre en Lov-Overtrædelse. Jeg har nu ikke Lyst til at see rolig paa, at enten De eller nogen Anden snyder Staten for de Indtægter, der tilkommer den, og at De saa bagefter undersælger andre Kjøbmænd, der ikke ere tilsinds at gjøre Deres Kneb og Knuder.

Johansen.

Ja, hvor Uretten ligger, den Sag skal der først dømmes i. Men De kan aldrig forsvare Deres Handlemaade; det skal hele Byen give mig Ret i. Men jeg skal huske Dem det, Hr. Møller; De skal snart høre fra mig, Hr. Møller! Folk skal lære Dem at kjende og vogte sig for Dem som for et skadeligt Kryb. (Gaaer.)

Richardt.

Men, kjære Ven, hvor falder du paa, at give dig selv Skylden for denne Angivelse. Du kan jo nok omtrent vide, fra hvem den kommer.

Møller.

Aa, tael ikke om det. Jeg har sandtnok formodet, at du har angivet ham — for der var nok ikke stort Flere tilstede end du og jeg, dengang han blev grebet. Men deels blev jeg gal i Hovedet over hans Hovenhed og fik Lyst til at trodse ham, deels — mig gjør det Ingenting. Jeg giver Laurits Johansen en god Dag. Kommer han mig for nær, saa

skal jeg lægge ham en over Nakken, saa han længe skal huske mig. Men dig, i din Stilling, er en Beskyldning som hans ikke tjenlig; det veed jeg nok.

Richardt (afsides).

Jeg mærker, at jeg har gjort Møller stor Uret. (Høit.) Ja, du skal ret have Tak. Vi vandt dog saa Meget, at dette brutale Menneske forlod os; og iøvrigt skal jeg nok sørge for, at du ikke faaer Navn for en Sag af saa ubehagelig Natur. Der er Ingen, der er ret tjent dermed. Men, sig mig, hvad kan jeg takke for, at du saa uformodet kom mig tilhjælp, og det lige i det rette Øieblik?

Møller.

Jeg var kun to Minutter iforveien kommen ind til dig, da jeg hørte, du raabte om Hjælp.

Richardt.

Naa, du vilde maaskee talt med mig?

Møller.

Hm — ja, jeg vilde . . . (Afsides.) Nu kan jeg min Sjæl ikke bringe hans Søster paa Bane; det er ligesom jeg strax vilde gjøre mig betalt. (Høit.) Nu ja, jeg vilde hilse paa dig og din Familie.

Richardt.

Det er mig kjært. Vi har ogsaa længe ventet en Visit af dig.

Møller
(afsides, leende).

Nu lyver han.

Richardt.

Min Kone er ude. Men min Søster er inde i de andre Værelser. Skal vi gaae derind?

Møller.

Ja, lad os det.

Tolvte Scene.

Richardt. Møller. Niels.

Niels.

Hr. Assessor —

Richardt.

Ja, der er du! Dig kan man stole paa! Har jeg ikke befalet dig at blive ved Værelset?

Niels.

Jou, Hr. Assessor, men der var ingen Anden tilbage end min forrige Husbond, Laurits Johansen, og han bad mig springe hen til hans Kone og hente en Spanskrørs-Stok, som han nu skulde bruge saa nødvendigt, sa'e han.

Richardt.

Ja, hold nu din Mund! — Hvad er det du vil mig?

Niels.

Der er nu nylig kommen en Frue til derude, som saa gjerne vilde have Audiens, men hun vil min Sæl ikke vente til Hr. Assessoren ringer.

Richardt.

Hvem er det?

Niels

(leer smøret).

Ja, jeg skulde jo ikke spørge om Navnet. Men hun meente, Hr. Assessoren kanskeesig kjendte hende nok.

Richardt

(til Møller).

Kjære Ven, jeg vil ikke gjerne nægte Nogen Adgang til mig; et Menneskes Fremtid afhænger ofte deraf — og min Embedsstilling kræver nu engang —

Møller.

Gjør ingen Omstændigheder. Jeg kan godt komme igjen en anden Gang.

Richardt.

Nei, du behøver ikke at gaae. Ophold dig kun saa længe i de andre Værelser. Min Søster holder dig med Selskab imidlertid. — Niels, kom hid! Er Lise inde i den grønne Stue?

Niels

(der har trukket sig tilbage til Baggrunden, nærmer sig igjen).

Lise?

Richardt.

Javist.

Niels.

Mener Hr. Assessoren Lise?

Richardt.

Herregud, javist gjør jeg.

Niels.

Skulde hun være i den grønne Stue? Hende har jeg reiti'nok truffet ind i Stalden.

Møller.

Hahaha!

Richardt (fortredelig).

Aa, han taler om sine Heste. Jeg mener min Søster.

Niels.

Naa, Frøkenen! — Jou, hun er derinde.

Richardt.

Ja, saa kan du gaae, og lad kun den fremmede Dame komme ind. (Niels gaaer.) Bliv nu ikke vred, Møller; jeg kommer selv strax ind til Jer.

(Følger Møller til Døren tilhøire.)

Trettende Scene.

Richardt. Sophie.

Richardt

(der igjen kommer frem).

Sophie! — Hvad skal det betyde?

Sophie (alvorlig).

Jeg kommer for at søge Audiens hos dig.

Richardt.

Hvad er nu det for Narrestreger!

Sophie.

Jeg kommer ikke i mit eget Navn. Det er paa dine Vegne jeg kommer. Richardt, jeg har i dette Øieblik talt med Madam Stabel.

Richardt (afsides).

Med Madam Stabel! Ja, saa veed hun da Alting.

Sophie.

Jeg har seet det smukke Barn, hun fører med sig. Det er dit Barn, Richardt; og det er i dette Barns Navn jeg kommer.

Richardt.

Du har talt med Madam Stabel? Ja, det er jo en ubehagelig Historie, og jeg er selv meget ulykkelig derover. Kan du tilgive mig, Sophie?

Sophie.

Ja. Det hjælper ikke at tænke for meget paa den forbigangne Tid. Jeg vil stole paa den nærværende og paa Fremtiden.

Richardt.

Det kan du. Jeg vil ikke forsvare mig. Jeg

vil ikke beraabe mig paa, at hiin ulykkelige Forbindelse fandt Sted en god Stund før jeg lærte dig at kjende — jeg føler mig selv trykket af den ældre Tid. Men hvis du kjendte mit Forhold til dette Barns Moder, da vilde jeg synes mindre brødefuld i dine Øine.

Sophie.

Det veed jeg. Lidt kjender jeg dertil, og det Bedste vil jeg tænke mig. Men vær nu billig og gjør hvad Ret er. Dette Barn maa ikke ud blandt Fremmede. Lad os tage det til os og opdrage det — som et fattigt Barn fra Landet, som et Barn efter en af dine Venner, eller som hvad du vil.

Richardt.

Det gaaer ikke an. Sandheden vil snart komme for en Dag; og vi vinder ikke Andet derved, end at de onde Tunger i Byen faae travlt.

Sophie.

Saa tag det i det mindste fra denne Kone. Hun duer ikke, det kan man see med et halvt Øie. Vi skal nok udfinde nogle skikkelige Folk, der kan sørge bedre for det. Du maa ikke have Noget at bebreide dig i denne Sag, — har jeg ikke Ret?

Richardt.

Nu, gjør som du vil. Jeg tør ikke nægte, at du har Ret.

Sophie.

Godt; jeg skal nok træffe nærmere Aftale med Madam Stabel. Et Vink har jeg allerede givet hende. Og, naar du vil, saa tale vi ikke mere om denne Sag. Jeg veed vel, Richardt, et saadant Forhold pleier at adskille Ægtefolk. Men det skal ikke være mellem os saaledes. Dette Barn, haaber jeg, skal være et nyt Baand mellem os, og binde os fastere sammen. Hvis det bringer Erindringer om en Tid, der ikke var som den burde være, saa er det en Tid, der er forbi; og dette Barn skal lære os, at den ikke tør vende tilbage.

(Idet hun gaaer, møder hun Lise.)

Fjortende Scene.

De Forrige. Lise.

Sophie
(til Lise).

Hvorfor kommer du saa hastig?

Lise.

Jeg saae i dette Øieblik En komme nede i Gaden — (til Richardt.) Det er ham, du talte om før, Skræddermester Silbermann. Han kommer vist herind.

Richardt.

Aa, Herregud, skal jeg nu træffes med ham! — Vi lade Niels sige, at jeg er ikke hjemme.

Sophie.

Aa nei, tjen mig deri, lad ham komme.

Lise.

Hvorfor det? (Afsides til Sophie.) Husk paa, hvad vi talte om . . .

Sophie
(afsides til hende).

Det husker jeg godt, men overlad kun det til mig. Vi maae tage imod ham, og du skal komme ind med.

Lise.

Nei, det gjør jeg ikke.

Sophie.

Jovist — baade du og Møller. Gjør nu blot som jeg siger, og skynd dig. (Lise gaaer.)

Richardt.

Jeg er bange for, kjære Sophie, at du ikke veed, hvad Silbermann vil mig.

Sophie.

Jo, du skylder ham Penge.

Richardt (afsides).

Ja, hun veed det; jeg tænkte det nok. Man kan ikke skjule Noget for sin Kone.

Sophie.

Jeg havde tænkt at kunne skaffe dem hos min

Svoger, men han kan ikke. Vi maae selv gjøre Udveie, men Skrædderen maa give lidt Tid, og det skal vi nok faae ham til. Kan du betale ham med det nye Qvartals Begyndelse?

Richardt.

Jo, ganske bestemt.

Sophie.

Godt. Vi vil ingen Gjæld have, Richardt; ikke sandt? Heller vil vi vente lidt med Enspænderen og Mikkel.

Richardt.

Ja, dermed haster det jo heller ikke saa meget.

Sophie.

Og een Ting til, kjære Ven. Har Møller talt til dig om din Søster?

Richardt.

Nei, men jeg kan berolige dig angaaende dette Punkt. Jeg har virkelig gjort Møller Uret.

Sophie.

Ja, var det ikke mine Ord? At han i sin Ungdom har levet lystig, det vil vi ikke lægge saa megen Vægt paa. Det har saa mange brave Folk gjort.

Richardt.

Det er meget sandt.

Sophie.

Saa tael til ham, naar han kommer med Lise. Han generer sig maaskee lidt for dig, og du har større Routine i at arrangere en saadan Sag.

Richardt.

Vær du kun rolig. Jeg skal med stor Lethed bringe dette Anliggende i Orden.

Sophie.

Tak. Der komme de begge. Maa jeg nu ringe og lade Hofskrædderen komme? Jeg har stor Lyst til, selv at give ham Audiens.

Richardt.

Med Fornøielse — naar blot jeg slipper fri for ham.

(Gaaer hen til sit Skriverbord, hvor han under det nærmest Følgende lader som han er beskjæftiget.)

Sophie (afsides).

Commissionairen fortalte jo, at Silbermann kommer for at frie til Lise; saa er det bedst, jeg tager imod ham. (Ringer.)

Femtende Scene.

Richardt. Sophie. Møller og **Lise**, fra Døren tilhøire. Hofskrædder **Silbermann** og Commissionair **Ravn**, fra Døren tilvenstre.

(Ved Scenens Begyndelse er Richardt placeret paa høire Side

af Skriverbordet, Møller og Lise i Baggrunden, Sophie midtveis i Værelset, og Silbermann og Ravn nærmest ved Døren tilvenstre.)

Silbermann

(meget moderut klædt, snert og stram, trækker sig, forlegen ved at see saa Mange i Stuen, tilbage til Døren; afsides til Ravn).

Oh, große Gesellschaft! — Kann ein andermal wiederkommen . . .

Ravn

(holder ham tilbage).

Nei, bliv kun — (Til Sophie.) Fruen vil tillade mig . . . det er Hr. Hofskræddermester Silbermann, der vil tale med Deres Mand. Han er meget undseelig og udtrykker sig heller ikke godt paa Dansk; derfor er jeg fulgt med ham.

Sophie.

Behag at tage Plads. (Gaaer hen til Møller; afsides til ham.) Min Mand vil tale med Dem og Lise. Jeg tænker, der er nu Intet iveien. Tag nu rigtigt Mod til Dem og før selv Deres Sag. Men tal dog ikke for høit.

(Møller og Lise gaae hen til Richardt.)

Møller

(til Richardt).

Kjære Ven, naar det idag ikke forstyrrer dig for galt, saa var der et Anliggende, jeg grumme gjerne vilde høre din Mening om.

Richardt.

Geneer dig ikke. Der har jo rigtignok idag været forebragt mig flere meget forskjellige og tildeels meget vigtige Sager. Men en Embedsmand maa ikke saa let lade sig forstyrre. Jeg er desuden ganske øvet i at have flere Ting i Hovedet paa engang.

(De blive ved at tale sammen afsides.)

Sophie.

Hr. Silbermann! tillad, at jeg hilser paa Dem.

Ravn
(til Silbermann).

Det er Fruen i Huset — Assessorinden.

Silbermann
(bukkende).

Ah so! — Das freut mich ganz ungemein.

Sophie.

Der er nok et lille Mellemværende mellem Dem og min Mand —

Silbermann.

Hat keine Eile — gar keine Eile.

Sophie.

Er De fornøiet, naar det afgjøres ved det kommende Qvartals Begyndelse?

Silbermann.

Oh ja — oh ja!

Sophie.

Ja, saa kan De stole paa, at til den Tid skal det berigtiges.

Silbermann (bukker).

Das freut mich ganz ungemein.

Sophie.

Undskyld mig et Øieblik! (Gaaer hen til Møller.) Nu, har Sagen god Fremgang?

Møller.

Jeg skal lige nu til at bringe den paa Bane.

Sophie
(til Silbermann, i en refererende Tone).

Min Mand har fortalt mig, at Hr. Silbermann har anholdt hos ham om hans Søsters Haand.

Silbermann.

Oh ja — sehr dreist — aber . . .

Sophie.

Ja, vi tænke virkelig paa, at gifte hende bort til en brav Mand, og som hun selv kunde have Godhed for. Det kan skee i disse Dage, og det kan ogsaa udsættes. I det Kapitel maa man have Taalmodighed.

Silbermann.

Ja — freilich.

Sophie.

I dette Øieblik er min Mand just beskjæftiget

med en Person her fra Byen, der interesserer sig meget for hendes Velfærd.

Silbermann
(til Ravn, spørgende).

Velfært?

Ravn.

Det vil sige, En, der ordner hendes Penge-Affairer.

Silbermann.

Ah so! (Til Sophie.) Das freut mich ganz ungemein.

Sophie.

Det er vist ikke værdt at forstyrre dem.

Silbermann.

Bewahre! Nein — nein!

Sophie.

Men vi skal naturligviis skrive til Dem, hvis min Svigerinde skulde gaae ind paa Deres Forslag.

Silbermann.

Oh, sehr obligiert!

Sophie.

En Mand som De kan nok blive gift. De er jo i Deres bedste Aar og af et behageligt Udvortes.

Silbermann.

Oh, bitte, bitte!

Sophie.

Naa ja, saa kan vi vel ansee den Sag for afgjort indtil Videre.

Silbermann.

Das freut mich ganz ungemein.

Sophie (neier).

Hr. Silbermann!

Silbermann.

Ergebenster Diener!

(Han og Ravn gaae.)

Sophie.

Hahaha — ja, hils hjemme! (Til Møller og de Andre.) Marken er vor! Hvorledes staae nu Sagerne?

Møller.

Fortræffeligt! Jeg har anholdt om Deres Svigerindes Haand.

Sophie.

Oh — sehr drreist — aber . . .

Møller.

Og Deres Mand har i dette Øieblik givet sit Samtykke.

Sophie.

Das frreut mich ganz ungemein. Jeg giver ogsaa mit Samtykke, men De maa ikke forsmaae et

godt Raad: naar Jens Driversen og den stivbenede Lieutenant paa Kronborg giver et Knald med fuld Besætning af Flasker og Punscheboller, saa er det dog vel bedst, at De bliver hjemme hos Deres lille Kone.

